HASAN ALİ TOPTAŞ

Bin Hüzünlü Haz



iletişim

HASAN ALİ TOPTAŞ

Bin Hüzünlü Haz

"Hayat nedir diye sorarsan, bilmiyorum evlat; sormazsan biliyorum..."
HARAPTARLI NAFİ

1

Beni en çok suçtan arınmışlığım tedirgin ediyor. Uzunca bir süredir, ruhumun derinliklerinde bütün şiddetiyle hissediyorum bunu. Kimi zaman, şöyle adamakıllı kirlenip de kim olduğumu anlayayım diye kendimi pervasızca şu şehrin alkol kokulu karanlığına vuruyor, hangi köşede bir üçkâğıtçı bulur, hangi sokakta bir serseri görür ya da nerede bir ayyaşa rastlarsam hemen arkadaş oluyor, sonra onlarla birlikte hayatın el değmemiş noktalarına doğru yürüyüp kimilerinin çirkinlik adını verdiği birtakım şeylerin içinde yüzüyor, renk renk ışıklarla süslü çamur deryalarına batıp çıkıyor, postu batakhanelerin başköşesine serip yıllarca kalıyor ve bütün bunlar olup biterken, dünyada insanoğlunun işleyebileceği ne kadar suç varsa hepsini kocaman bir mıknatıs gibi varlığımda toplamak istiyorum ama bunu bir türlü başaramıyorum. Bin bir hevesle peşlerine takıldığım tilki suratlı üçkâğıtçılar, pörtlek yüzlü ayyaşlar, ya da kararsız bir rüzgâr gibi beni oradan oraya sürükleyen düşük çeneli serseriler, herhangi bir suçun eşiğine yaklaştığımız sırada birdenbire meleğe dönüşüyorlar çünkü... Ardından da, varlığımı etkileyen o karanlık varlıklarıyla, suça susamış ruhumun çevresinde şarap kızılı gözlerden, pelte gibi titreyip duran suratlardan, birbirine karışan el kol hareketlerinden ve her biri bir cümle ağırlığındaki kelimelerden, aşılması güç mü güç bir barikat oluşturuyorlar. Onların meleğe dönüşmüşlüğünü geçip de ben işte o zaman suça ulaşamıyorum bir türlü. Üstelik bir yandan suça ulaşamamış eksik bir ruhun ağırlığı altında sefil bir fare gibi ezilirken, bir yandan da hiç görmediğim melek kanatlarının hışırtıları arasında gitgide boğuluyormuşum hissine kapılıp fena halde telaşlanıyorum. İçimin bir köşesinden diğer köşesine, çılgınlar gibi palas pandıras koşuyorum sözgelimi, uçuyorum kendimle karşılaşıp kendime tutunabilir miyim diye, savruluyorum un ufak, sürünüyorum, canımı dişime takıp kalkıyorum ve yeniden, yeniden, yeniden yıkılıyorum. Her defasında, yıkılırken çocuk oluyorum sanki; minicik

ellerimi yere basıp kalkarken de, inanılmaz bir şekilde, çarçabuk büyüyorum. Sonra, elimi yüzümü çizip geçen kırmızı şişe parıltılarına tutunup hırsla ileriye, meleklerin konuşmaları arasından gözüken suçların cazibesine doğru atılıyorum ama, ellerim gene boş kalıyor... Çalmak istediğim eşyaların yüzünde gezinen sessiz ve anlaşılmaz bir güç, ellerimi hiç hissettirmeden tutup nazikçe geri itiyor sanki; günlerce oturup öldürmeyi düşündüğüm insanlar, akla hayale gelmedik bir nedenle tuhaf bir şekilde ölümsüzleşiyor; ıssız sokak köşelerinde çektiğim bıçaklar havada kana susamış metal bir dil gibi pırıl pırıl yanıp sönerken birdenbire kayboluyor; ya da milimetrik hesaplarla özene bezene doğrulttuğum namlular hedefe doğru peş peşe, hedefin canlılığını artıran derin bir sessizlik kusuyor da, ben neye uğradığımı şaşırıyorum. Herkesin gırtlağına kadar suça gömüldüğü ve orta yere fırlayan bazı çığırtkanların da, yeni bir şey keşfetmişçesine işaretparmaklarını zamanın burnuna dayayıp "Suç çağı, suç çağı!" diye haykırıp durdukları bir dünyada bütün bunlar olağanmış gibi, çevremde cirit atan melekler de benim şaşırmışlığıma şaşırıyorlar o sırada. Gözlerini devirip Hatta, "Güldürme bizi ilahi Alaaddin, güldürme!" dercesine kafalarını sallayıp bana doğru oldukça tuhaf el hareketleri yapıyorlar. Üçkâğıtçı, ayyaş ve serseri kılığındaki, salak melekler... Burunları, palyaçolarınki gibi kıpkırmızı. Kimi zaman omuzlarımın üstünde bu kırmızılıklar. Kimi zaman, hayata bel bel bakan onlarca çift gözle birlikte, topuklarımın dibinde. Kimi zaman, yüzümde. Ruhumun dev gölgelerle kaplı alacakaranlık vadilerinde kimi zaman da, dışımdaki nesnelerin bir aradalığını kavrayabilmek için bin parçaya bölünen aklımda, dokunmak isteyip isteyip de dokunamadıklarımda, ya da beni suça götürecek olan bütün yolların ağzında... Öyle ki, kulağıma çalınan seslerin, gözlerimi derinleştiren renklerin ve birbirlerinin görüntüsünde yankılanıp duran şekillerin çevresinde birer palyaço kıvraklığıyla yuvarlanıp kırmızı kırmızı genişliyorlar sanki ve suçlarla benim aramda kalın bir perde oluşturuyorlar. Bir ucu gökte bir ucu yerde, kıpkırmızı bir perde... Sonra, önümüzden camları bezgin yüzlerle kaplı hıncahınç belediye otobüsleri, yanımızdan kalpleri ellerinde atan sarmaş dolaş sevgililer, kadınlar, burunlarının ucunu göremeyen sarhoşlar, bakışlarında kadeh ışıltıları taşıyan meze satıcıları, tinerci çocuklar ve kendi içlerinde kaybolmuş soluk benizli genç erkek siluetleri gelip geçerken, melekler beni bu perdenin alev alev yanan gölgesine oturtup teselli etmeye çalışıyorlar. Yaşadığıma inanayım da böyle eski püskü bir hayalet gibi ortalıkta dolaşıp durmayayım

diye, kollarını omuzlanma atıp sese benzemeyen bir sesle, mırılmırıl, işledikleri cinayetleri anlatıyorlar sözgelimi; oyulmuş gözleri, deşilmiş karınları, salkım saçak dökülen bağırsakları, kırmızı etlerin içinden fırlayan beyaz beyaz kaburgaları ve kan göllerinde yüzen tanınmaz haldeki cesetleri, gözlerimin önüne en ince ayrıntısına kadar tek tek seriyorlar. Bana binlerce yıl öncesine aitmiş gibi gelen bu cesetlerin arasından, yüzlerinden tozlar havalanan çok eski kelimelerle geçip daha sonra da değme şeytanın bile akıl erdiremeyeceği yüklü vurgunlardan, komik hırsızlıklardan, uluorta gerçekleştirilen soygunlardan ve insanın iştahını kabartan çeşit çeşit cinsel suçlardan söz etmeye başlıyorlar ama, benim aklım nedense hep cinayetlerde kalıyor. Gözlerimin önünde kıvranıp duran kadınlarla erkeklerin pespembe kalçalarını, ıslak apışaralarını, ürperti topu gibi yuvarlanan memelerini, şahlanan erkeklik organlarını, bir parlayıp bir sönen omuzbaşlarını, okşayışların içinde narin birer kelebek edasıyla kaybolup giden ellerini, süzülen gözlerini ve dipsiz bir şehvet kuyusu gibi açılıp kapanan ağızların oracıkta bırakıp, ruhumun bir yanıyla, hâlâ az önce anlatılan dehşet görüntülerinin belleğimdeki kalıntıları arasında geziniyorum yani; parmağımı uzatıp merakla oyulmuş göz çukurlarına sokuyor, eğilip deşilmiş karınların içinde uğuldayan karanlıklara bakıyor, bağırsakları bir ucundan tutup çocuksu bir hevesle urgan gibi uzatıyor, ya da gövdemin canlılığına canlılık katan cesetlerin çevresinde, topuklarıma kadar yükselen kan göllerine aldırmadan, cambul cumbul yürüyorum. Yürüdükçe de, her şeyin yerli yerinde olduğunu görüp bu cinayetlerin kusursuzluğu karşısında gizliden gizliye derin bir hayranlık duyuyorum tabii ve bu denli kusursuz cinayetleri ancak meleklerin işleyebileceğini düşünüp gitgide umutsuzluğa kapılıyorum. Belki de elime el, yüzüme yüz, ruhuma ruh gibi yapışan bu umutsuzluk yüzünden, melekleri orada, sıcak kelimelerden oluşmuş çırılçıplak gövdelerin, inlemelerin, ıslaklığından rengârenk baloncuklar havalanan gülüşmelerin ve tenden tene sıçrayıp duran pespembe kıvılcımlarla parçalanmış cesetlerin ortasında bırakıp olanca yenilmişliğimle sokaklar boyunca kan revan içinde boynu bükük bir halde eve evet eve dönüyorum sonra; asansör bozuksa saatlerce döne döne merdiven basamaklarını tırmanıyor, kapıdan neredeyse bir gölge sessizliğiyle giriyor, başka bir insanın düşünde yaşıyormuşum gibi varıp televizyonun karşısındaki koltuğa çöküyor ve haber programlarını açıp tıpkı bir ayran budalası gibi, hayran hayran kanlı cinayet görüntülerini seyrediyorum...

Evinde uyurken boğazlanmış yaşlı ve zengin kadınların, kıtır kıtır kesilip banyo küvetinin içinde parçalara ayrılmış genç sevgililerin, mahalle kahvesinde oturup sakin sakin çayını yudumlarken ağzını şapırdattı diye gövdesi bir şarjör dolusu kurşunla kalbura çevrilmiş mahzun bakışlı işçilerin, namus uğruna köylerde ipe çekilen her biri birbirinden körpe kızların, lağım çukurlarına atılan kart prenseslerin, ya da alacak verecek tartışması yüzünden on-on beş yerinden bıçak darbesi yemiş halim selim adamlarla polis panzerlerinin altında ezilen göstericilerin cesetleri peş peşe ekrandan geçerken, birazcık da olsa suçtan arınmışlığımı unutup rahatlıyorum çünkü... Hatta, bir süre için yaşadığıma gerçekten inanmaya, oturduğum koltuğun yumuşaklığını hissetmeye ve duvarların dışındaki hayatın, olanca pisliği, karmaşıklığı ve arada bir billur gibi parlayan gizli güzellikleriyle birlikte benim varlığımdan da gelip geçtiğini düşünmeye başlıyorum. Dahası, orada oturuyor olmama rağmen, bu hayatın beni dört yanımı saran bembeyaz duvarların dışına çıkarıp baş döndürücü bir hızla farklı yönlere doğru sürüklediğini, sürüklerken şeklimden şekiller alıp şeklime yeni yeni şekiller verdiğini, sonra da bir ses, bir işaret ya da bir hayal halinde elden ele, dilden dile, gözden göze dolaştırdığını da düşünüyorum. İçim bir tuhaf oluyor işte o zaman; hızla serpilip gelişen, derinleşen ve hayatın en uzak noktalarına kadar ulaşarak aynı anda her yerde ve her şeyde yankılanan hayalimdeki varlığımın büyüklüğü karşısında, ağzımın sularını akıta akıta cinayet görüntülerini seyrettiğim için, utanır gibi oluyorum. Yüzüm kızarıyor mu bilmiyorum o anda... Televizyon ekranına çivilenen bakışlarıma yaşayanlara özgü belli belirsiz bir burukluk çöküyor mu, bilmiyorum. Bildiğim, hayalimdeki varlığımın büyüklüğüne yetmeye çalışırcasına kalbimin hızlı hızlı attığı, avuçlarımın terlediği ve bu terin de, ellerimden gelip geçen incecik bir titreyişin rüzgârıyla aniden kuruduğu... Bütün bunlar birkaç dakikada olup bitiyor tabii ve her şey sona erip de gerçekler kafama bir kez daha dank edince, ben gene olanca yenilmişliğiyle koltuğuna oturup ekrandaki kanlı cinayet görüntülerini seyreden, etrafı beyaz duvarlarla çevrili, sümsük bir Alaaddin'e dönüşüyorum. Reklam filmlerinden oluşmuş korkunç bir sağanağın altında şemsiyesiz devleşen eşyalar diyelim değil kaçamıyorum ağızlarını açmış ince belli çamaşır makineleri ahu dilli kasetçalar diye ben buna şehla gözlü televizyonlar falan futbolcu dün şiddetli öksürmüş eyvah kaçamıyorum yok sözde içim boşalıyor yoksa ben dar kalçalı buzdolapları markasındanım asla kaçamıyorum bakire koltuk takımları podyum şirinleri

feşmekân futbolcuda oh şarkıcının dalı narindir bu yıl benim yılım olacak demiş e bakın benim yarınım fritöz deyince yok nice eksi kızlar arasında biri gibi zonkluyorum yok açamıyorum mu yok kendin için böyleyledin sende insan olarak karanlık hayallerindeydin ki, sonra, işte o cesetlerin arasında yüzlerine sıvanmış yapay bir hüzünle dolaşarak bir yandan haber yakalamış olmanın sevincini örtmeye, bir yandan da seyircilere balta, bıçak, ip ya da tabanca gibi cinayet aletlerini olanca korkunçluğuyla göstermeye çalışan televizyon muhabirleri, mikrofonlarının kordonlarını hızla toplayıp gidince, ekrana bu kez de birdenbire sulu şakalar üstüne kurulmuş, eften püften filmler üşüşüyor. Ya da seyircilerini salya sümük ağlatan, içleri vıcık vıcık iyilikle doldurulmuş, ucuz filmler... Bu filmlerin her biri birbirinden yakışıklı, her biri birbirinden güzel kahramanları birer iyilik meleğine benziyorlar tabii; başkaları onlara ne yaparsa yapsın, onlar hakkında asla ve asla kötü düşünmüyorlar. Bazen hayat bu kahramanların içinde uyuyup da üstü akla hayale gelmeyecek bir yığın ıvır zıvırla örtülü olan kötülüğü, çeşitli rastlantılarla çeşitli insan davranışlarını kullanıp kışkırtmaya çalışıyor ama, sonuçta değişen hiçbir şey olmuyor... Hemen her fırsatta kafalarını çevirip kameraya doğru, sanki seyircilerin arasındaki genç kızlarla genç erkekleri görebilecekmiş gibi yürek hoplatıcı bakışlar fırlatan ve filmdeki hayatın içinde, filmde rol aldığını unutmuş herhangi bir insan edasıyla değil de, daha çok mankenlik yarışmasına katılmış gibi çalımlı çalımlı yürüyen kahramanlarımız, gene ısrarla çevrelerine iyilik saçmaya, gene peş peşe inen hayatın ağır silleleri karşısında aptalca gülümsemeye ve insanı çılgına çevirecek derecede iyi kalpli olmaya devam ediyorlar yani... O kadar ki, artık ben bu denli yoğunlaşan, filmdeki gecekondu mahallelerinde çeşitli insanların kılığına bürünerek uzun uzun dolaşan, kimi zaman neşeli ıslıklar eşliğinde deniz kenarına inip dalga seslerine karışan, oradan serin bir rüzgâr ya da ıslak bir parıltı halinde gerisingeri yansıyıp sessiz sedasız banklarda oturan insanların ruhuna sızan, sonra da onlarla birlikte gidip işporta tezgâhlarının, barakaların, pembe hayal kırpıntılarıyla süslü alacakaranlık dikiş atölyelerinin, boş arsaların, ve genç kızların memelerine bakıp bakıp yutkunan çökük avurtlu ustabaşılarla yönetilen kocaman fabrikaların her yerine sinen bunca iyiliğin ağırlığı yüzünden, bir an için filmin ekranda donup kalacağını, bir türlü ilerleyemeyeceğini ve seyircilerin de aynı kareyi seyrede seyrede körleşmeye başlayacaklarını düşünmekten kendimi alamıyorum. Şükür ki, hiç de kötü olmadıkları halde çevrelerini kuşatan iyiliğin parlak ışıkları altında kötüymüş gibi gözüken

bazı adamların yüzüsuyu hürmetine de olsa, film ağır ağır ilerliyor ekranda... Ardından, iyiler rastladıkları herkese (gerçi herkes dediğim bu kişiler, filmin sonunda kahramanımızın yıllar önce izlerini kaybettiği yakınları çıkıyor) iyilik yapabilmek için mallarından, mülklerinden ve sevgililerinden vazgeçip kaldırımlarda sersefil sürünürken, kötüler de zenginliğin zirvesine tırmanıp paranın satın alabileceği en görkemli hayatı yaşamaya, akıllarına estikçe doğup büyüdükleri gecekondu mahallelerini ziyaret edip orada yaşayan yoksullara paket paket hediyeler dağıtmaya, ya da eğri büğrü sokaklardan yağ gibi akan uzun kuyruklu otomobillerinin peşine takılan, üstü başı jant parıltılarına boyanmış çocukların gök sümüklü yüzlerine doğru, âdeta günah çıkartırcasına demet demet para savurmaya başlıyorlar. Filmdeki hayata canlılık kazandıran nedenlerin başında geldiği halde, hem iyi etiketinin arkasında yaşayan çoğunluktaki kahramanlar, hem de kim olduklarını bilmek bile istemediğim çokbilmiş senaristlerle uydumakıllı yönetmenler tarafından sürekli horlanan ve bu yüzden de hep yamuk suratlı korkunç korkunç adamların üzerinde bırakılan kötülük, birazcık da olsa iyilik kılığına bürünüyor böylece... Bir bakıma, iyilik dediğimiz şey kötülüğe yaklaşma konusunda şiddetle burun kıvırırken, kötülük daha cesur davranıp (belki de korkup) ona yaklaşmayı göze alabiliyor... Sonra da, baştan beri kötülük etmekte keçi gibi direten, hatta bundan gizli gizli zevk alıp arada bir iştahla yalanan yamuk suratlı adamların hiç değişmez zannedilen karakterleri, kimi zaman önemsiz bir olayın, kimi zaman kendini açığa vuran bir gizin, kimi zaman da kimin ağzından çıkacağı belli olmayan bir çift tatlı sözün gücüyle, zırt diye değişiveriyor. Sonuçta, hayatın her milimetrekaresini iyilikle doldurmayı planlayan senaristin gül hatırı için, onlar da iyilerin safına katılıyorlar yani, onlar da kanatsız birer meleğe dönüşüyorlar ve artık ortalıkta kötü adam kalmayınca, film mecburen bitiyor... İşte o zaman ben kendimi gene şehrin karanlığında, mezbelelik yerlerde, taşlaşmış bakışlar, kırılmış duygular, kırk katır kesilmiş aç bir kurt, lokmadan da hırkadan da geçmiş bir deli derviş, gözü kara, pejmürde bir gezgin, ıssızlığını koklayan dilsiz, bir kuyruğunu kısmış sırılsıklam bir it gibi dolaşırken buluyorum ve sağımda solumda gene o üçkâğıtçı, ayyaş ve serseri kılığındaki melekler oluyor. Hatta beni omuzlarına alıp büyük bir şamatayla oradan oraya gezdiriyor bu melekler... Öyle ki, hayata ve şehre onların omuzları üzerinden bakarken, acaba gerçek melek ben miyim diye kuşkulanıyorum kimi zaman ve sanki kanatlarım varmış gibi, sırtımda bir ağırlık hissediyorum. Aynı zamanda, ruhumda da

bir hafiflik. Hem de, sarhoş edici bir hafiflik... Birlikte, genzimizi yakıp kavuran acı şarkılar eşliğinde, salaş sokakların sonundaki bulanık kapılardan geçiyoruz sonra. Birlikte, şarkılarımıza benzeyen neşesiz meydanlardan, kocaman ağızlı mağazaların cam yüzlerinden, eskici dükkânlarının yıllanmış kokularından, sahafların başka âlemlere açılıyormuş gibi gözüken kapılarından, otoparkların insanı ürküten alacakaranlık genişliğinden ve pazaryerlerinin geceye yayılan çürük meyve kokulu ıssızlığından geçiyoruz. Ya da kaçak çocuk derilerinin çığlık çığlığa kamyonlara yüklendiği, ihtiyarların çuvallara doldurulup avuç avuç ortalıktan kaldırıldığı ve gürül gürül akan bir gençliğin de, binlerce gövde, milyonlarca tutku ya da heves halinde varıp kendini duvarlara çarptığı saatlerin içinden... Kayboluyoruz belki bazı gözlerde; bir alay gürültü şeklinde salkım saçak ortaya çıkıyor, anlaşılmaz işaretler gibi birtakım kafaları karıştırıyor, sonra da ayak seslerimizi şarkıların içine döke saça, yavaş yavaş gözden, gönülden ve hayattan uzaklaşıyoruz. Nedense bana, henüz kimsenin ulaşamadığı, hatta kimsenin oturup hayalini bile kuramadığı, harikulade bir sonsuzluğa gidiyormuşuz gibi geliyor o sırada. Ya da çoktan varmışız da, varlığımızla o sonsuzluğu süslüyor, büyütüyor ve tamamlıyormuşuz gibi... Ama rengârenk saray resimleriyle süslü yıkıntıları geçip de karşımda gene meze satıcılarını, duvar diplerinde oturan tinerci çocukları, şarkılara tutuna tutuna yürüyeceğim derken şarkıların içine kapaklanıp kalan soluk benizli delikanlıları ve gürültülü birer reklam panosuna benzeyen beli bükülmüş belediye otobüslerini görünce, hiçbir yere gidemeyeceğimizi anlıyorum. Hiç değilse onların anlatacakları şeylerin içinde gezineyim de bir tekrar yığını halinde üzerime çullanan hayatın ağırlığına katlanabileyim diye, melekleri konuşturmaya çalışıyorum bu yüzden. Onlar da hiç itiraz etmiyorlar zaten, gene ballandıra ballandıra, işledikleri suçları anlatmaya başlıyorlar. Kolları gene omuzlarımda oluyor o sırada. Kocaman kanat hışırtıları önümde, arkamda ve aklımda oluyor. Ama bu kez, sesleri kesinlikle sese benzemiyor meleklerin. Evet, hiç mi hiç benzemiyor... O kadar ki, ben onların sesi diye hızla akıp giden otomobillerin homurtusunu dinliyorum sanki; onların sesi diye duman duman tüten caddelerin uğultusunu, şangır şungur inen kepenklerin gürültüsünü, duvarların duruşunu, kışını, apartmanların yüksekliğini, eşyaların görünüşünü, susuşunu, biryerden alınıp bir yere götürülüşünü ya da bütün bunlarla birlikte bunları gerisinde kalan şeylerin renklerini, şekillerini ve birbirlerine olan uzaklıklarını dinliyorum.

Belki sokak lambalarının yalnızlığını, depolarda uyuyan eşyaların sırnaşıklığını, insanların birçok şeye karşı gözü kapalılığını, şarkıların çaresizliğini, aşkların ciddiyetini ve çocukların saflığını da dinliyorum bu arada. Dinledikçe de, akla gelebilecek her yerin ve her şeyin meleklerin sesiyle konuştuğunu, ya da melek seslerinin birdenbire, kocaman bir şehre dönüştüğünü görüp şaşırıyorum. Sonra, yanı başımdaki melekler kırmızı kırmızı parlayan burunlarını yere eğip sussalar da, şehir susmuyor artık; kimi zaman caddelerinin, kimi zaman sokaklarının, kimi zaman da meydanlarının, insanlarının, pencerelerinin, kapılarının, sularının ve ışıklarının diliyle, devasa bir ağız gibi sürekli, ama sürekli konuşuyor... İşte o zaman ben, çeşitli suçların işlendiği göz kamaştırıcı bir dünyadan başka bir dünyaya sessiz sedasız göçmüş gibi oluyorum. Hayatın akıl almaz derecede oyuna dönüştüğü, hayallerin sınırı aşıp aşıp gerçeklere karıştığı, yerini göğünü ne idüğü belirsiz kıpırtılarla uzun kuyruklu, güzel güzel yalanların doldurduğu ve her şeyin kelimelerle yaşatılıp kelimelerle öldürüldüğü, acayip ve soluk renkli bir dünyaya diye konuşmasını sürdürüyordu Alaaddin.

2

Arada bir sesini duyuyor ve şehrin içinde bir yerlerde olduğunu biliyorum ama, çoktan beri yüzünü göremiyordum onun.

Önceleri, belki kaldırımlara taşan televizyon kabini, çelik kasa, buzdolabı, masa, vestiyer ve koltuk takımı gibi şapşal suratlı eşyaların, etrafı teneke levhalarla çevrili arsalardan yükselen paslı hurda yığınlarının, sinek vızıltılarının gölgesinde unutulmuş çöp bidonlarının, gelip geçen otomobillerin, şehrin değişik yerlerine doğru uğultuyla akan insanların, dev apartmanların ve parkları tıklım tıklım dolduran çocuk kıpırtılarıyla bu kıpırtıların en kırılgan noktalarında gezinip duran seyyar satıcıların arasında yolunu yitirmiş de, bana, dünyaya ve kendisine şimdilik yalnızca sesiyle ulaşabiliyordu diye sabırla bekliyordum.

Beklerken, soluğumu biriktirmek, her türlü olabilirliğe karşı sesimi ayarlamak, ya da kelime dağarcığımı altüst edip kelimelerimin en güzelleriyle en çirkinlerini, en yumuşaklarıyla en sertlerini, en ateşlileriyle en soğuklarını tek tek gözden geçirmek, birbirleriyle karşılaştırmak, tozlarını almak ve anlamlarının ağırlığını yeniden tartmak gibi birtakım hazırlıklar yapıyordum hatta; hiçbir işe yaramayacağını bildiğim halde kafamdaki taşanlara dönüp bir daha bakıyor, bu taşanların yanına bol bol değişebilirlik payları koyuyor ve gözlerimi yollara dikip sürekli Alaaddin'in geleceği anın güzelliğini hayal ediyordum.

Büyük kelimesine sığmayacak kadar büyük ve harikulade bir an olacaktı o an; Alaaddin daha kapımdan girer girmez bende oluşmaya başlayan hiç tanımadığı bambaşka bir Alaaddin'le, ben de her iki Alaaddin'e de yansıyan kendimle karşılaşacaktım. Tıpkı, yüz yüze gelmiş aynalar gibi...

Sonra, şehir aşağıda insanlarla dolup taşan sokaklarını, caddelerini, meydanlarını ve alışkanlıklarını sürükleyerek gürül gürül akar, camlarının parıltısıyla yanıp söner, bacalarıyla tüter, hiç değişmiyormuş hızıyla değişir, için için çürür, leş gibi kokar ve apartmanlardan oluşmuş kirli bir deniz edasıyla durulup durulup yeniden bulanırken, biz yukarıda kalıp bir süre

birlikte yaşayacaktık belki... Şehrin ve hayatın içinde, şehirden ve hayattan uzak, uzun uzun geceler geçirecektik. Kenarları, bize dünyanın öteki ucunda yankılanıyormuş gibi gelen incecik kalem cızırtılarıyla süslenmiş; içi sancılı daktilo tıkırtıları, alın kaşımalar, deri değiştirmeler, yanaşırcasına yan yana yürümeler, efkârlı efkârlı sigara içmeler, dudak bükmeler, aniden kalkıp şıngır şıngır oynamalar ve kâğıtların beyazlığına doğru yayılan belli belirsiz gülümsemelerle doldurulmuş; hem dervişlerin çile odalarına hem de cennetin sonsuzluğuna benzeyen, bir varmış bir yokmuş tadında, uzun uzun geceler...

Bu gecelerin hiçbiri asla bir diğerine benzemeyecekti tabii; biz her birinde gökteki yıldızların arasından inip bir kez daha çarmıha gerildiğimiz, her birinde yeniden ölüp yeniden dirildiğimiz, her birini yazılmamış bir kitap tadıyla okuyup okunmayacak bir kitap tadıyla yazdığımız ve her birinde çocukluğumuzla ihtiyarlığımızı baş döndürücü bir hızla hemen hemen aynı anda yaşadığımız için, hepsi ayrı tatta, ayrı renkte ve ayrı uzunlukta olacaktı.

Gündüz ortalarına dek sarkan bu gecelerin birçoğunda da, dursuz duraksız sevişmelerin yanı sıra Alaaddin'le kıyasıya dövüşecektik hiç kuşkusuz; bazen iki kardeş, bazen iki düşman, bazen de sevgileri sevişmelere sığmayan iki çılgın sevgili gibi birbirimize girecek, gecenin derinliklerinde langır lungur yuvarlanacak, yıldızlara tutunup kalkarken gürültüyle düşecek, düşerken sessizce kalkacak ve dövüşmenin şiddetini gizli bir ayna gibi kullanıp kendimizi doyasıya seyrettikten sonra da, oturup birbirimizin yaralarını saracaktık. Daha doğrusu, aynı noktalardan aynı darbelerle aynı şekilde yaralandığımız ve aynı acılan çektiğimiz için, ezik harflerin, kırık hecelerin, parçalanmış cümlelerin ve bunların etrafında uçuşan sigara dumanlarıyla bu dumanların çeşitli boşluklarından gözüken çay bardağı, mürekkep şişesi, sandalye, masa ve sözlük gibi eşyaların uğultuları arasına oturup herkes kendi yarasını saracaktı... Üstelik, rengi başka bahçelerin ruhuna kök salmış gizli bir gülün, öteki güllerin duruşlarında kuruyan yokluğuna bir başkasının elleriyle sessizce su verircesine yapacaktı bunu. Ya da, şimdiki zamanın içinde boy gösteren yarı uykulu bir geleceği, sargıların şekline sığınmış yumuşak bir dille usul usul okşarcasına...

Bütün bunlar olup biterken, Alaaddin'in çocukluğunu eski bir harita gibi önümüze açar ve merakla üzerine eğilir, uzun uzun bakar ve onun

çeşitli yerleriyle çeşitli zamanlarından bazı renkleri alıp büyük bir titizlikle sesimizin sesimizde gözükmeyen kıvrımları arasına yerleştirir miydik, hiç bilmiyorum.

Bunu o günlerde de bilmiyordum zaten ve asla bilmek istemiyordum.

Alaaddin'le neler yapacağımızı inceden inceye planlarım, yaşayacağımız şeyleri daha şimdiden zedeleyeceğini, biz onlara ulaşıncaya dek de bu zedelenmelerin irili ufaklı bir yığın morartıya, çürüğe ya da yaraya dönüşeceğini düşünüyordum çünkü... Hatta, kimi zaman terasa çıkıp dumansı kıpırtılardan oluşmuş kemik sarısı bir göğün altında hem kararsız adımlarla gezinir, hem dalga dalga uçuşan Alaaddin'in sesini dinler, hem de onu görebilmek için çok aşağılarda kalan şehre doğru sık sık başımı çevirip heyecanla bakarken; oysa ben çirkinliğin bile zedelenmesine razı değilim, hayır, bu ilişki bahçıvanını eğiten vahşi bir bahçe gibi kendiliğinden gelişmeli, diyordum kendi kendime. O kadar ki, ben yalnızca bu kendiliğindenliğin gözü pek koruyucusu olmalı, hep onunla onu etkileyebilecek şeylerin arasında durmalı ve olabilirlikleri yoklaya yoklaya ilerleyecek olan bu ilişkinin alacakaranlık sularında, kaybolduğumun farkına bile varmadan, sessiz sedasız kaybolmalıyım, diyordum. Ardından da, titrek gölgeleri andıran terastaki sandalyelerden birine oturup yavaşça gözlerimi boşluğa dikiyor ve sanki Alaaddin'in anlattığı o üçkâğıtçı, ayyaş ya da serseri kılığındaki meleklerden biriymişim gibi, sese benzemeyen bir sesle; sözgelimi o anda ortaya çıkıp o anda kaybolan kıvılcımlar bazı kelimeleri tutuşturur, bazılarını yakar, sonra da tutuşanlardan mı yoksa yanıp kül olanlardan mı fışkırdığı anlaşılamayan bir aydınlık, tıpkı bir karanlık kıvamıyla ileriye atılıp bize aydınlık kadar aydınlık gözüken sinsi bir karanlıkla alt alta, üst üste ve iç içe boğuşurken, hiçbir şeye, ama hiçbir şeye karışmamalıyım, diye mırıldanıyordum.

Çoğu kez, komşu teraslarda insanlar oluyordu ben böyle mırıldanırken. Ne var ki, zaman zaman belli bir uzaklığın içinde aceleyle eğilip doğrulan, zaman zaman bu uzaklığın gölgesine sırtüstü uzanıp yatan, zaman zaman bir ağaç kıpırtısızlığıyla öylece ayakta dikilen, ya da çenelerini kocaman kocaman ayırıp göğü yutacakmış gibi esneyen bu insanlar beni görmüyorlardı. Belki de, onlarınkine göre neredeyse bomboş sayılan terasımın birkaç titrek sandalyeyle kapatılamayan yoksulluğunu fark edip de üzülmeyeyim diye, incelik gösterip benden yana bakmamaya, ya da dayanamayıp baksalar bile bunu belli etmemeye çalışıyorlardı. Onların bu

hızla yüz çevirmeler, aniden kitaplara eğilmeler, zarif bir hareketle tuvallerin arkasına gizlenmeler, ya da yalancı birer güneş edasıyla parlayan kameraların gerisinden düpedüz ağzımın içine düşecekmiş gibi bakıp dururken birdenbire göz kaçırmalarla dolu davranışı, beni onlardan yana bakmam için fena halde kışkırtıyordu tabii. Bu yüzden, kimi zaman onların bana kendi zenginliklerini seyrettirmek için bile isteye böyle davranmış olabileceklerini düşünmeme rağmen, belki biraz da Alaaddin'in yokluğunu unuturum diye uzun uzun terasları seyrettiğim, bunu bir eğlenceye dönüştürdüğüm ve gördüklerim hakkında da belli belirsiz birtakım şeyler mırıldandığım oluyordu.

Teraslar da, böyle zamanlarda benim bakışlarımla tamamlanıyordu sanki.

Ordu mutfağından getirilmiş kocaman kazanlara benzeyen kilise çanlarının gölgesinde pinekleyen ihtiyarlar, benim mırıltılarımdan güç almışçasına, hırpani birer hayalet uzaklığıyla ansızın doğrulup kalkıyorlardı sözgelimi ve titreyen sakallarının ağartılarını sürükleye sürükleye, kapaklarının içinde uğuldayıp duran sararmış kitapların, arada bir havalanıp tekrar yere düşen teleklerin, gölgeleri tuvallerin yüzünde büyüyen isli kandillerin ve gümüşleri kararmış eyer eskileriyle örümcek ağlarının ortasında yatan teleskopların arasından geçip, terasların öteki noktalarına doğru yürümeye başlıyorlardı. Üstelik, yürüyüşlerinden tuhaf bir şeyler dökülüyordu o anda; sezilip de anlaşılamayan, ışıktan bir telaş, sessizlikten bir uğultu, meraktan bir kıpırtı, ya da görüntülerin gerçekliğinden taşmış kavranamayan bir görüntü gibi oldukça uzak, oldukça gizemli ve incecik incecik, tuhaf bir şeyler...

Sonra ben kimi zaman rengârenk toz bulutları halinde uçuşan bu incecik şeylerin, ihtiyarların mecalsiz siluetlerini tekrarlaya tekrarlaya gidip kameraların ışıltılarında kaybolduklarını, tuvallerin beyazlığında eridiklerini, ya da toz toprak içerisinde yüzen heykellerin duruşlarına sızıp derin birer kıpırtıya dönüştüklerini görüyordum. Hareketsizlik gibi gözüken derin birer kıpırtıya... Benimle birlikte bütün bu olup bitenleri, teraslara bakan pencerelerin gerisinde yaşayan bazı insanlar da görüyordu tabii; kalkıp eşyaları aralaya aralaya camlara geliyorlar, sessizlikten yapılmış uzak birer yüz halinde eğiliyorlar ve soluklarını tutup saatlerce dışarıya bakıyorlardı. Kameralardan, tuvallerden, heykellerden ve kitaplardan oluşmuş bir dışarıya...

Bu arada, hırpani birer hayalet uzaklığıyla doğrulup kalkan ve yürüdükçe bana gençleşiyorlarmış gibi gözüken ihtiyarlar, tıpatıp şehirdekilere benzeyen maket apartmanların ötesinde kalan çöp yığınlarının yanına varmış oluyorlardı artık. Dahası, etrafı mavi muşambaların üzerinde uyuklayan kocaman kocaman yelkenli gemilerle çevrili olan bu yığınların tepesine soluk soluğa çıkmış oluyorlardı da, tıpkı birer tavuk gibi, şaşılası bir gayretle eşelenmeye başlıyorlardı. Fi tarihinden kalma çakaralmaz tüfekleri kucaklayıp kucaklayıp başka köşelere fırlatıyorlardı sözgelimi, modası geçmiş bilgisayar ölülerini tutup pehlivan çalımıyla sırtüstü deviriyorlar, ağarıp duran insan kemiklerini ölümle karşılaşmış gibi ellerinin tersiyle çarçabuk iteliyorlar, suskunluktan çatlamış taş yazıtların yüzünde canlı birer harf edasıyla tıkır tıkır geziniyorlar, kılıç artığı, mermi kovanı, nazar boncuğu ya da mücevher kırıntısı gibi şeyleri avuçlayıp öfkeyle minare şerefelerine doğru savuruyorlar ve maket apartmanları kıra döke gelip de çevrelerini saran teras ahalisinin meraklı bakışlarıyla yılışık gülümsemeleri eşliğinde, bıkıp usanmadan, bir şey arıyorlardı. Aradıkları şeyin ne olduğunu bilmedikleri için de, her defasında başka bir şey buluyorlardı tabii. Daha doğrusu, bir türlü bulamadıkları şeyi ne yapıp edip başka bir şeyin varlığında görüyor, "İşte bu o, işte bu o!" diye alelacele koşuyor, varıp gözlerine kestirdikleri bir görüntüye sımsıkı sarılıyor ve kafalarını geriye atıp bir süre herkesi şaşırtan bir keyifle, neşeli neşeli gülüyorlardı. Öyle ki, yüzleri gedik dişli kocaman birer ağza dönüşüyordu o anda ve bu ağızların karanlığından, sanki irili ufaklı binlerce çocuk sesi dökülüyordu. Sarısından beyazına, siyahından melezine, sevinçlisine, kederlisine, hoplayanına, zıplayanına, afallayanına, boncuk boncuk bakanına ve ellerini çırpanına kadar binlerce çocuk sesi. Tıpkı, rengârenk bir şelale gibi... Hatta bu şelale, aka aka deniz oluyordu kimi zaman ve ihtiyarlar, pencerelerden bakan insanlara doğru hızla gidip gelen bu denizin içinde birdenbire çocuklaşıyorlardı. Sımsıkı sarıldıkları şeyle birlikte, lastik bir top gibi zıp zıp zıplıyorlardı sonra da; zıpladıkça çoğalıyor, çoğaldıkça kendi çizgilerinin dışına taşıyor ve engel tanımaz bir çocuk seli halinde gelip gelip benim kalbimdeki Alaaddin'in yokluğuna çarpıyorlardı. Amansız bir kırbaç gibi. Görüntülerden oluşmuş, çok dilli, uzak ve amansız bir kırbaç...

Gerçi, pek uzun sürmüyordu bu.

İhtiyarlar, işte böyle çocuklar gibi rengârenk bir sevinçle zıp zıp zıplarken, buldukları şeyin aradıkları şey olmadığını fark edip zınk diye

duruyorlardı çünkü. Bir bakıma, havada asılı kalmış gibi gözüken çocuksu şeylerin içinden, pof diye sönüveren pörsük bir top hüznüyle yere düşüp gene ihtiyar oluyorlardı yani; kucaklarındakini yavaşça bırakıyorlar, ellerini gözlerine siper edip bir süre uzaklara bakıyorlar ve bu kez de, onca ıvır zıvırın arasından geçip yelkenli gemilere doğru ilerliyorlardı. Gemiler de, sanki onlar yaklaşıyor diye uyuklamaktan vazgeçip ansızın hareketleniyordu o sırada... Hangi yönden estiği bilinmeyen bir rüzgârın, birtakım seslerle birtakım kıpırtıları hızla büyüttüğü, yelkenleri zaferle sonuçlanmış bir sefere yeniden hazırlanırcasına hışır hışır dalgalandırdığı ve güneş ışıklarının altında gerçekleşen bu dalgalanışla dev bir gölgeye dönüşerek, güvertenin ıslak tahtaları üzerine, yelkenlerin şeklini almış yorgun bir tayfa gibi sere serpe uzandığı görülüyordu sözgelimi. Sonra da, öteki tayfalar çıkıyordu güvertede uzanan bu adı sanı bilinmeyen tayfanın içinden; onun rüyalarında binlerce yıldan beri yaşıyorlarmış da bir nedenle bize de görünüyorlarmış gibi, geniş geniş dalgalanan yelken hışırtılarıyla ıslak tahta gıcırtılarının arasında, sessiz sedasız gezinmeye başlıyorlardı.

Çoğu kez yüzlerinde, omuzlarında ve bileklerinde, birer hikâye özeti gibi duran bıçak yaraları oluyordu bu tayfaların. Gözlerinde de, bu yaraları açan bıçakların parıltısı... Hatta, geçmişin karanlığında kalacağı yerde tayfaların gözlerinde soluk alıp veren bu çelik mavisi parıltılar kimi zaman öyle keskin oluyor, öyle acımasız görünüyor ve öyle şiddetli yanıp sönüyordu ki, eminim, ister istemez tayfaların baktığı her yer biraz yaralanıyordu. Kıpırtılar, sesler ve yelkenli gemiler gibi gözüken şimdiki zamanın yüzünde küçük küçük, yara izine benzeyen pencereler açılıyordu yani ve anımsamak istenmeyen bir geçmiş, bu pencerelerin gerisinde, alaycı bir sesle küstahça uğuldamaya başlıyordu. O böyle gemileri, umutları ve haykırışları yutan fırtınalı bir deniz gibi uğuldayıp yeri göğü zorlarken, küllenmeye bırakılan hikâyeler de kendilerini anlattırmak istercesine başka başka yaralara sıçrıyorlardı sanki; çeşitli noktalara dağılıyorlar, birbirlerinde yankılanıyorlar, sonra da şimdiki zamana ait ne varsa peşlerine takıp geçmişin türküsünü çağıra çağıra, hızla tayfaların belleğindeki kavga ânına doğru akıyorlardı.

Uzaktan bakıldığında, olup bitenlerden habersizmiş gibi görünmelerine rağmen, tayfalar da ısrarla akan bu yara izlerinden oluşmuş görüntü seline karşı canla başla direniyorlardı belki. Durup dururken, kendi aralarında gereksiz bir konuşma başlatıyorlardı sözgelimi; gemide yaşanan sıradan bir olayı ele alıp ucundan kıyısından çekiştire çekiştire neredeyse dilden dile

dolaşan dev bir transatlantik kadar büyütüyorlar, derken hiç üşenmeyip bu transatlantikteki bütün katları geziyorlar, bütün kamaralara tek tek girip çıkıyorlar, salonlarda saatlerce oyalanıyorlar, rastladıkları bazı ilginç eşyaların sayıları, boyutları ya da değerleri konusunda bahse tutuşuyorlar, kaybedince mızıkçılık yapıyorlar, arada bir derinliğinde acı kıvranışlar yatan kocaman kahkahalar atıyorlar ve sonuçta, kendi ağızlarından dökülen kelimelerin peşi sıra kazan dairesine inip kayboluyoruz diye gene döne dolaşa, bulundukları gemilerin güvertelerine çıkıyorlardı.

Kameraların parıltıları önünde bir yaşlanıp bir gençleşen ihtiyarlar da, gemilere iyice yaklaşmış oluyorlardı o sırada ve iki adımda bir duraksayarak, tayfalara doğru birtakım el kol hareketleri yapıyorlardı. Nedense bana her defasında oldukça karmaşık görünüyordu bu hareketler. Tıpkı, uzaklığın içinde eriyiveren, dallı budaklı, kollu kanatlı, sayısız defa yinelenen, çaresiz bir çırpmışlar zinciri gibi... Öyle ki, kimi zaman gözlerimi dikip merakla onlara bakarken, o âna dek yeryüzünde yapılan el kol hareketlerinin hepsini bir arada görüyormuşum da, bu biraradalıktan doğan müthiş bir ağırlığın altında eziliyormuşum hissine kapılıyordum.

Hâlâ oradaysanız, şimdi size 'eziliyormuşum hissinden yola çıkarak bu hareketleri uzun uzun anlatmak isterdim aslında. Hayır, o âna dek yapılmış el kol hareketlerinin hepsini bir hareketin içinde nasıl görebildiğimi kanıtlamak, değişik yüzyıllara ait milyarlarca el kol hareketinin arasından bazılarını seçip onların gerisinde yatan ruhsal portreleri sergilemek, ya da gizli tutmam gereken başka bir amaç uğruna sizin önünüze içlerinde ilginç hikâyelerin sihirli anahtarlarını taşıyan birtakım cümleler sürmek için değil; öylesine, laf olsun diye anlatmak isterdim. Evet, laf olsun diye... Hem belki böyle bir girişim, beni bir süre daha çocuklar gibi oyalayıp Alaaddin’in yokluğunu düşünmekten alıkoyarken, size de metnin içinde kaybolup gidebilmeniz için çeşitli kapılar aralamış olurdu. Ama, el kol hareketleri, keyifli olduğu kadar ilginç, ilginç olduğu kadar geniş, geniş olduğu kadar da derin bir konu ve ben bu konunun içinde sizinle birlikte aklımı, hayallerimi ve geleceğimi kaybetmeye hazır olsam bile, henüz Alaaddin’in yokluğunu kaybetmeyi göze alamıyorum.

Elimde, o yokluktan başka hiçbir şey yok çünkü... Bu yüzden şimdi size yalnızca, ihtiyarların yaptığı o el kol hareketlerini bir türlü anlayamıyordum, demek zorundayım. Evet, anlayamıyordum. Tayfalar da anlayamıyorlardı gerçi; güvertenin kenarına tutunup muşambaların

maviliğine doğru yarı çıplak birer boğa gibi eğiliyorlar, her biri bir yelken genişliğindeki elleriyle rüzgârın uğultusunu aralıyorlar ve ufku seyredercesine gözlerini kısıp dikkatle ihtiyarlara bakıyorlardı. Herhalde onlara göre, o sırada okyanusun ıssızlığında sürüklenen, içleri beyhude çırpınışlarla dolu, çürük birer sandala benziyordu ihtiyarlar. Ya da unutmak istedikleri yara izlerine benziyorlar, kan kokusu almış köpekbalıkları gibi hızla yaklaşıyorlar ve yaklaştıkça irileşip korkunç bir hale giriyorlardı da, tayfaları boş yere telaşlandırıyorlardı.

Sonra, benimle birlikte teraslardaki erkeklerin, onların gerisinde duran kadınların ve boy boy sıralanan çocukların da anlayamadığı, tuhaf bir karmaşa yaşanıyordu orada.

Tayfalar, gemilere sülük gibi yapışıp yukarı çıkmaya çalışan ihtiyarlan geri püskürtebilmek için, hep bir ağızdan kocaman bir top şiddetiyle gülüyorlardı önce, ihtiyarlarınkine benzeyen bir dizi el kol hareketleri yapıyorlar, gözlerini göl göl pörtletip öldürmeye hazır bir yüzle bakıyorlar, bütün bunların zerre kadar işe yaramadığını görünce de, ellerine geçirdikleri her şeyi, hem büyük bir öfke, hem acayip bir acıma, hem de anlaşılmaz bir saflıkla kaldırıp kaldırıp güverteden aşağıya atmaya başlıyorlardı, ilkin, gitarlarını atıyorlardı sözgelimi... Ardından, havada uçarken harika ıslıklar çalan mızıkalarını, içki şişelerini sonra da, sepetlerini, sandıklarını, erzak torbalarını, urganlarını, sevgililerinin resimlerini, yastık altının sıcaklığını taşıyan buruşuk mektuplarını, kılıçlarını, fotoğraf makinelerini, uzak limanlardan aldıkları bibloları, kürekleri, köleleri, zincirleri, videokasetlerini, fenerleri, ilaç kutularını ve reçel kavanozlarını...

Ola ki, bunca şeyi atıyoruz diye farkına bile varmadan, okyanus ortalarında geçen ıssız gecelerde birbirlerinden dinledikleri masalları da atıyorlardı da, havada gözle görülmeyen beyaz atlı prensler uçuşuyordu bir süre, nazlı prensesler, mağrur padişahlar, kayıp saraylar, karanlık şatolar ve hain bakışlı vezirlerle süpürge saçlı cadılar uçuşuyordu. Sihirli sözler sonra, ışıltıları aşağıdaki şehrin rüyalarına kadar uzanan çil çil altınlar, sesleri masalların anlatıldığı gecelerde yankılanan nesli tükenmiş korkunç yaratıklar ve kimsenin nerede olduğunu hiçbir zaman bilemeyeceği ormanlar... Belki tayfalar nice sonra hızlarını alamayıp, içi fırtınalı yolculuklarla dolu seyir defterleriyle birlikte sırtladıkları gibi büyük bir şamatayla tepetaklak kaptanları da atıyorlardı atmasına ama, nedense ihtiyarlar bunca şeyin içinden yalnızca sepetlerle urganları alıyorlardı. Alır

almaz da, her defasında şen şakrak bir yürüyüşle sakallarını hoplata hoplata terasların ucuna koşuyorlardı tabii ve sepetleri alelacele urganlara bağlayıp büyük bir heyecanla aşağıya, şehrin yüzüne sarkıtıyorlardı.

Her yeri soluksuz bir bekleyiş sarıyordu işte o zaman.

Hatta, ihtiyarların ellerine dökülen sakallarının ağartısı urganlarla birlikte yavaş yavaş bir umut ışığı gibi aşağıya akarken, bu bekleyişin derinliğinde yüzen eşyalar da belli belirsiz kıpırdanmaya, sepetler yukarı çekildiğinde acaba içlerinden ne çıkacak diye sanki kendi aralarında fısıldaşmaya ve sonunda artık daha fazla dayanamayıp terasların ucuna doğru yürümeye başlıyorlardı. Tayfaların bakışlarına bata çıka dalgalanan yelkenlerin, duvar diplerindeki çöp yığınlarının, mavi muşambaların üzerinde can havliyle debelenen kölelerin ve bulanık duruşlu sandıklarla havada uçuşan teleklerin yüzünü parıltılarıyla yalaya yalaya, önce kameralar harekete geçiyordu sözgelimi; her adımda gacır gucur sesler çıkartarak, gelip meraklı birer robot gibi ihtiyarların yanı başında duruyorlardı. Onların peşinden, renkleri ve şekilleri aralaya aralaya, paytak yürüyüşlü tuvaller sökün ediyordu sonra. Daha sonra da maket apartmanlar, apartmanların arasındaki caddeler, bu caddelerde gezinen minik minik otomobiller, otomobillerden ve apartmanlardan fırlayan silik yüzlü insanlar, bu insanların girip çıktığı çeşitli dükkânlar, dükkânlara sığmayacak kadar büyük olan kitaplar, duruşlarını zorlayan canlılıklarıyla heykeller, heykelleri seyreden kalabalık çarşılar, çarşıları süsleyen aynalar, aynalara yansıyan tayfalar, tayfaların fırlattığı gitarlar, mızıkalar, masallar, masallardaki prensler, atlar, canavarlar ve kayıp saraylarla karanlık karanlık şatolar sökün ediyordu da, sanki bütün bunlardan oluşan teraslardaki hayat, bir şehir kılığına bürünerek olanca dikkati, hevesi ve umuduyla saatlerce aşağıdaki şehre bakıyordu. Hem de aynı anda hem kendine, hem de bir başkasına bakar gibi...

Gerçi görebildiğim kadarıyla, saatler sonra yukarı çekildiğinde hiç de işe yarar bir şey çıkmıyordu sepetlerden. Kimi zaman içlerinde, ihtiyarların sakallarından dökülen ağartıyı birileri üşenmeyip şişelemiş de gerisin geri göndermiş gibi, şıngır şıngır öten bembeyaz şişeler oluyordu sözgelimi; bunlar elden ele heyecanla dolaştırılıyor, kameraların ışığına tutulup evire çevire bakılıyor, sonra da "Gene mi süt?" mırıltılarıyla her defasında ihtiyarların umutsuzluğunu da içeren bir öfkeyle uzaklara, ta terasların öteki ucundaki karanlığa fırlatılıyordu. Kimi zaman da, ortalığa çocuksu kokular

yayan bu süt şişelerinin yerine, bayat bir çikolata, birkaç sararmış gazete sayfası, boş bira kutusu, kredi kartı, prezervatif ya da mahkeme celbi gibi birtakım şeyler çıkıyordu sepetlerden. İhtiyarlar bunları görünce, müthiş bir hayal kırıklığına uğrayıp ne yapacaklarını şaşırıyorlardı tabii; savrulan sakallarıyla aşağıya eğilip dipsiz bir kuyuya seslenircesine kör kör bağırıyorlar, terasların ucundaki boşlukta eski çağlara ait yorgun bayraklar gibi dalgalanıyorlar ve gene birtakım el kol hareketleri yaparak, kan ter içinde, bir şeyler anlatmaya çalışıyorlardı. Görünüşe bakılırsa, fellik fellik aradıkları şeyi tanımlıyor gibiydiler. Ama bunu öyle karmaşık bir şekilde, öyle uzun ve ayrıntılı yapıyorlar ve yaparken de havayı öyle belirgin çizgilerle dolduruyorlardı ki, eminim aşağıdan bakıldığında hiçbir şey anlaşılmıyordu.

Bu nedenle olsa gerek, daha sonra sarkıtılan sepetler çoğu kez boş geliyordu zaten. Başka bir deyişle, içlerinde yalnızca aşağıdaki şehrin ele avuca sığmayan gürültüsü oluyordu. Gelir gelmez ihtiyarların yüzlerine doğru tazyikli bir su gibi fışkıran, pis kokulu, deli dolu, bulanık bir gürültü...

Kimi zaman bu gürültülerle birlikte, ellerine kalem kâğıt tutuşturulmuş, çocuk yaştaki bakkal çırakları geliyordu yukarıya. Bunlar, hızla göğe doğru fırlayan bir uzay aracının kumanda kabinine ya da göz kamaştırıcı bir tahta otururcasına sepetlerin içine keyifle kuruluyorlar, bulutların arasından geçerken yükseklik korkularını bastırabilmek için abartılı abartılı gülümsüyorlar, ihtiyarlarla yüz yüze gelince de, "Ne istemiştiniz beybaba, ne istemiştiniz?" diyerek pişmiş kelleden artakalmış binlerce kelime tadındaki bir boşluk, bu boşluğa sığmayan bir sarhoşluk, bir tutku ve umut halinde palas pandıras dışarıya attım. Bir türlü onarılamayan asansörün yanından geçip de koşar adımlarla merdivene doğru ilerlerken, aklımca, Alaaddin’in ağzından dökülen kelimelerin anlamlarını takip edersem onu şehrin herhangi bir yerinde, elimle koymuş gibi kolayca bulabileceğimi düşünüyordum.

Sonra, belki size garip gelecek ama, Alaaddin'i bırakıp bir süre merdiven basamaklarını düşündüm. Bir türlü bitip tükenmek bilmiyorlardı çünkü; ben acele ettikçe (nasıl da koşuyordum uçuşan eteklerimle) asansör boşluğunun çevresinde adeta boşluğa tapınırcasına fırıl fırıl dönüyorlar, döndükçe insanın bakışlarını buran bunaltıcı bir koridora dönüşüyorlar, sonra inanılmaz bir hızla çoğalıyorlar, sonra bitmek üzerelermiş havasında

görünüp gene çoğalıyorlar, gene çoğalıyorlar ve işte böyle böyle, önüm sıra, kırık bir sel gibi durup dinlenmeden, ama hiç mi hiç durup dinlenmeden, akıp gidiyorlardı. Şehre değil de yeraltına, soğuk böcek kımıltılarıyla dolu, zifiri bir karanlığın içine iniyorlardı sanki... Ya da, beni yolumdan alıkoymak için bile isteye, öylece, aptal aptal oyalanıyorlardı.

Bu sözleri o sırada yavaşça mırıldandım mı, kendimi tutamayıp yaprak yaprak titreyen karanlık bir sesle haykırdım mı, yoksa yalnızca düşündüm de içimdeki sesin aniden dışarıya çıkıp merdiven basamaklarında yankılandığını mı sandım, bilmiyorum. Ama, korktum. Hem de öyle bir korktum, şehre inip Alaaddin'i bulamam diye öyle bir kaygılandım ve durup dururken bu olasılığı kafamda evire çevire öyle bir büyüttüm, öyle bir büyüttüm ki, sonunda ister istemez, belki de kapatılmışlık duygusundan kurtulabilmek için, her on-on iki basamakta bir önlerinden geçtiğim o küçücük pencerelere başımı çevirip çevirip dışarı bakmaya başladım.

Artık, arada bir hızla parlayıp sönüveren gün ışığının içinden gelip geçerken şehrin kuzeyine, güneyine ve doğusuna ait bazı görüntüleri bir yakalayıp bir kaybediyor, sonra da pencerelerin birinden gözüme ilişiveren çatı ucu, televizyon anteni, baca ya da minare gibi şeyleri öteki pencerelerde gördüklerimle birleştirerek, belleğimde bir şehir yaratmaya çalışıyordum. Tamamı, ancak aynı kişi tarafından bütün pencerelerden aynı anda bakıldığında görülebilen, parçalanmış bir şehirdi tabii bu. Parçalarının her biri bir yana savrulmuş, kuzeyi güneyine, güneyi doğusuna karışmış ve batısı da, öteki yönlerin içinde kar gibi eriyip rüzgâr gibi kaybolmuş bir şehirdi... Ola ki, parça parça bakıldığında her şehre benzediği için genel görünümüyle hiçbir şehre benzemeyen bu şehrin, bir semtinden bir semtine gidilirken her defasında parçalanmışlıktan doğan bir boşluğa, ama topraktan bile destek almayan, derin ve tüyler ürpertici bir boşluğa düşülüyordu da, minibüsler, otobüsler ve otomobiller, ablak suratlı kamyonlarla birlikte oralarda vınlaya vınlaya, kan ter içinde, tepinip duruyorlardı.

Camlarında, vınlamaların titreşimlerine kapılmış yorgun yüzler oluyordu onlar böyle tepinirken. Çaresizlikle umutsuzluk arasında gerilmiş, korku dolu, küçük küçük, uzak uzak, diken diken yüzler. Onlarca, yüzlerce, binlerce... Bazıları, boşvermişliğin ortasında unutulmuş, sarkık bir çorap gibi. Bazıları, derin bir kaygının şeklini almış, rengini almış ve donmuş. Bazıları boşluğa düşülmeden önce neler konuşuluyorduysa işte o konuşmaların tatsızlığına bulanmış, sonra düşmenin rüzgârıyla şöyle bir

dalgalanmış ve tam un ufak olup dağılacakken, camlara yapışıp kalmış. Orada değil de, gürültülerle dolup taşan bir lunaparkta gibi bazıları da. Duruşlarında kocaman birer dönme dolap saklı sanki. Gözlerdeki donuk ışıltılara kadar yükseliyor kimi zaman bu dönme dolaplar, ışıltıların içinde bir an bol güneşli bir çocuk yüzü gibi görünüyor, ortaya masmavi, bir bakımlık gökyüzü bırakıyor, sonra da yavaş yavaş alçalıp gene kayboluyor. İnsanların çoğu yere inmiş, öfkeleri burunlarında, geziniyorlar belki. Ellerinde sinir hapları, su şişeleri, poşetler ve bayatlamaya yüz tutmuş günlük gazeteler. Herkes leblebi yer gibi sinir hapı atıyor ağzına, herkes gazetelerin birinci sayfasında pıhtılaşan kanlara gözucuyla bakıp bakıp susuyor ve herkes adımını ileriye değil de, kendi içine doğru atıyor. Ola ki, kimileri de bir yandan başlarını çevirip çevirip arada bir düştükleri boşluktan kurtuluyormuş gibi vınlayan araçlara bakarken, bir yandan da, şehrin parçalanmışlığını yansıtan bölük pörçük cümlelerle konuşuyorlar. Belki bir semtten gelenler, öteki semtlerden gelenlere geldikleri semti anlatıyorlar o sırada. Böylece, aslında hiçbir zaman hiçbir yere gidilmiyor da, yalnızca gidilmiş gibi olunuyor. Ancak kelimelerle gidiliyor ya da, kalınacaksa kelimelerle kalınıyor, kelimelerle yaşanıyor, kelimelerle gülünüyor, kelimelerle ağlanıyor ve sonunda gene kelimelerle kös kös geri dönülüyor ama, ben merdiven basamaklarını kendi ayaklarımla indim o gün, kapıya kendi ayaklarımla çıktım, şehri kendi gözlerimle gördüm, derken bir taksiye bindim ve tıpkı Alaaddin gibi doğruca o serserileri, ayyaşları ve üçkâğıtçıları bulabileceğim yerlere gittim.

3

Şehrin batı yakasına düşen, çıkmaz sokakların sinir bozucu sürprizleri arasına sıkışıp kalmış, yer yer ağzı mühürlü mağara şeklinde, yer yer mezbelelik duruşunda, ince ince titreşen bulanık bir yanılsama görünüşünde, oldukça düzensiz ve gürültülü yerlerdi buraları.

Ben bir köşede taksiden inip yavaş yavaş akşam karanlığına gömülen kusmuk lekeleriyle dolu taş döşeli sokaklara girdiğimde, sağda solda insanın yüreğini sızlatan hazin şarkılar çalınıyor, bu şarkıların içinde yüzen uzun bacaklı taburelerde, hasırlarda, sedirlerde ve plastik çiçeklerle süslü kocaman kocaman masalarda da, içip içip sigara tüttüren bulanık bakışlı birtakım adamlarla, incecik incecik, tüy hafifliğindeki kızlar oturuyordu. Tepelerinde, ağırlığı camların parıltısına doğru ağmış, kaim birer duman tabakası. Geride, tozlu ışıkların çatal kaşık seslerine, çatal kaşık seslerinin de ışıklara karıştığı yerde, alınlara dayanmış, yorgun eller. Boşluğun yüzüne çizilivermiş donuk resimler gibi, hiç kımıldamadan, öylece duruyorlar... Duruşları, insanın içine doğru sarkan bir salkım keder sanki, bir uzun of, ya da oracıkta donup kalmış derin bir iç çekiş... Dışarıda, hemen hemen bütün kapıların iki yanında, boş bira kasalarından oluşmuş dağlar var. Bu dağların dibinde de, göbekli birer karanlığa benzeyen fıçılar. Bazıları, yan yatırılmış bunların; göbekleri havadaki uzak yıldızlara bakıyor. Bazıları, yan yana; göbek hizasına girmiş, tostoparlak adamlar gibi...

Kimi zaman, belli belirsiz birtakım kıpırtılar geziniyor bu dağlarla fıçıların arasında sanki; yavaşça eğilir, bir ağırlığı kaldırır, başka bir yere götürüp bırakır ve doğrulur gibi yapıp, ya da insana bunları düşündürecek şekilde oradan oraya sıçrayıp ansızın duruyorlar. Ama, sokaktan gelip geçenler görmüyor bu kıpırtıları. Bu kıpırtılar şöyle dursun, kendi kıpırtılarını bile görmüyorlar hatta, kendi kıpırtılarını bile duymuyorlar, kendi kıpırtılarını bile tanımıyorlar ve kollarını birbirlerinin omuzlarına atarak, birbirlerini itip kakarak, birbirlerini plastik çiçeklere baka baka

körelen ellerle okşayarak, ya da aynı sokakta oldukları halde birbirlerinden binlerce kilometre uzak durarak, yan yana, art arda, yürüyüp yürüyüp gidiyorlar. Geride, yorgunluk yüklü pis bir ter kokusu kalıyor. Alkole batmış, alkolle kabarıp şişmiş, pis ve sıkıntılı bir ter kokusu. Bir de kimi zaman, kalın tenli kelimelerden oluşmuş kırık dökük cümleler. Tıpkı, hem hayatın derinliklerine inip onu zapt etmeye, hem de ondan olabildiğince uzaklaşmaya çalışan bitkin solucanlar gibi yere dökülen, ağız kenarlarında asılı kalan, çene uçlarında ölü ölü sarkan, ya da zar zor kımıldanıp gürültülerin, şarkıların ve bakışların içinde kayboluveren cümleler...

Sonra, bu insanlar sokaklara dağılıp birer ikişer uzaklaşır, açılır açılmaz dışarıya sıcak gürültü bulutları kusan bazı kapılardan girer, köşelerden sapar ve işte böyle böyle ortalıktan kaybolup yerlerini başkalarına bırakırken, boş bira kasalarının arasındaki kıpırtılar gene canlanıyordu. Ben dikkat ettikçe, çoğu kez benekleri karanlığın içine dağılmış, savruk birer kediye dönüşüyorlardı hatta; kor gibi yanan bir çift göz halinde duruyor, sokağa ve insanlara bir çift göz halinde bakıyor, sonra da böyle bakarken bakarken, bilinmeyen bir sesin ya da kıpırtının peşine düşüp ansızın kayboluyorlardı... Ama, gözleri kalıyordu orada; iki nokta, bir süre daha hiç kımıldamadan, boşluğu ve karanlığı derinleştire derinleştire, kor gibi yanıyordu. Kimi zaman, döne dolaşa gene aynı yere geldiğimde, bu noktalar yanmakla da kalmayıp yalanıyormuş gibi geliyordu bana. Ya da, kuyruklarını usul usul, keyifle sallıyormuş gibi. Hem de, kayıplara karışan o benekleri dağılmış, savruk kedi gövdeleriyle vedalaşırcasına...

Sonra ben bir de bakıyordum ki, bir başka gün bu gözler oralarda yatıp kalkan, yamuk yumuk, pasaklı bir köpeğin gözleri olmuş. İşte o zaman, aslında böyle bir köpek yokmuş da, sokakta yürüyen insanların köpekleşen yanları gelip sessizce boşlukta yanan kedi gözlerinin arkasında durmuş ve bana dik dik bakmış gibi ürperiyordum.

Belki de bu yüzden, ben ürpermeyeyim diye bir defasında, papyonu kaymış bir garson durmuştu o gözlerin arkasında. Karanlığın en koyu yerinden kesilip biçilmişe benzeyen, simsiyah giysileri vardı bu garsonun ve giysilerinin rengini gecenin renginden ayıran uzak bir ışıltıyla, hafifçe gülümsüyordu. Onun böyle tıpkı bir kedi gibi sinsi sinsi bakacakken hafifçe gülümsemesi beni cesaretlendirmiş olmalı ki, Alaaddin'i sormak için biraz daha yaklaşıp önünde, fıçılara yakın bir yerde durdum. O da büsbütün belirginleşti o sırada; gövdesi fıçılardan etkilendi sanki ve birdenbire

göbeklendi. Dahası, neredeyse bana gözleriyle değil de göbeğiyle bakar gibi oldu.

Ardından da, hiç de gövdesine uymayan ve bana kesinlikle bir başkasına aitmiş izlenimi veren iplik gibi bir sesle; "Hadi sor," dedi, "ne ıkınıp sıkınıyorsun?"

"Şey," diye kekeledim, "ben aslında..."

"Biliyorum," dedi, "birisini arıyorsun."

Şaşırmıştım.

"Yo, şaşırma," dedi bana sesinin kendisine ait olduğunu kanıtlamak istercesine biraz daha kalınlaştırarak, "buralarda herkes birilerini arar zaten... Adı ne?"

"Alaaddin," dedim.

Parmağını sokağın ucuna park edilmiş ışıltılı bir böcek sürüsüne benzeyen motosikletlere doğru kocaman bir top namlusu gibi uzatarak, tahmin edilemeyecek kadar sıcak bir sesle; "Oradan sağa dön," diye fısıldadı. "Yandaki sokağa girince, hiçbir yere sapmadan şöyle dört yüz, beş yüz metre kadar yürü... Çocuk bahçesini geçer geçmez, hemen sol tarafta, üzerinde soluk renkli harflerle MOTEL ROM yazan karanlık bir kapı göreceksin, tamam mı?"

"Tamam," dedim.

"İşte Alaaddin'i ancak o kapının arkasında bulabilirsin," dedi. "Bulamazsan, oranın gevezeler gevezesi bir sahibesi vardır, ona sor. Biraz cadı, biraz kalleş, biraz da ne dediğini bilmezin tekidir ama, o mutlaka bilir."

"Sağol," dedim.

O bir şey demedi; bana bunları söylediğine bin pişman olmuş gibi suratını asıp birdenbire donuk gözlerle, boş boş baktı. Hem de öyle bir baktı ki, uzun süre gözlerimin önünden silmedim onun gözlerini... Hatta, kaldırımlarda yalpalayan sarhoşlara, ortalıkta tilki sessizliğiyle dolaşıp duran polis otolarına, meze satıcılarına, ya da camı çerçeveyi indirdikten sonra paldır küldür dışarı fırlayıp sokak ortasında gırtlak gırtlağa dövüşen kumarbazlara bakıyorum diye onlara baktım sanki; motosikletlerin yanından sağa dönüyorum diye onları döndüm; barları, lokantaları, piyango gişelerini, bira kasalarını ve köşelerde müşteri bekleyen fahişeleri

geçiyorum diye onları geçtim; yandaki sokağa giriyorum diye onlara girdim; şöyle dört yüz beş yüz metre kadar yürüyorum diye onları yürüdüm ve sonunda, üzerinde soluk renkli harflerle MOTEL ROM yazan kapıya ulaştım.

Dışarıdan bakıldığında, sefil mi sefil birkaç kitapçı dükkânıyla kıraç bir çocuk bahçesinin ıssızlığı arasında sıkışıp kalmış, kibrit kutusu gibi, küçücük bir yerdi burası. Ama içeri girince, insan hem hangi yöne gideceğini, hem de nereye bakacağını şaşırıyordu. Avluya benzeyen bembeyaz bir boşluğu geçer geçmez, karşınıza ansızın çeşitli kollara ayrılan alacakaranlık koridorlar, birbirine açılan salonlar, odalar, kapılarında 'ARIZALI' yazan asansörler, üst katlara tırmanan merdivenler ve her yeri işgal eden tozlu eşyalarla bu eşyaları yutup yutup geri kusan, yarı uykulu, kocaman aynalar çıkıyordu çünkü... Eşyaların görüntüleri de o sırada, inanılmaz bir çabuklukla tek tek yerlerinden fırlayıp fırtınada savrulan yapraklar gibi, orada bulunmayan başka eşyaların uzak çağrışımlarıyla birlikte adımlarınızın önüne yığılıyordu sanki ve bir anda, daha siz neler olup bittiğini bile anlayamadan, aklınızdaki bütün yönleri siliyordu. Sonra gelip bu yığına, oda kapılarının altından sızan zamk kıvamındaki sesler de ekleniyordu. Sonra gelip, bu seslerin içinde yaşayan her biri birbirinden acayip, birbirinden korkunç, birbirinden tehlikeli duygular da... Sonra gelip, aynalardan taşan salonların genişliğiyle bu genişliğin karşısında daralıveren koridorların uzunluğu, sağda solda gezinip duran ne idüğü belirsiz karaltıların uzaklığı, bu uzaklığın derinliklerine akan üst katlardaki uğultular ve uğultuların kıyısında köşesinde köpüklenen dalga hışırtılarıyla süt kokulu, ılık mırıltılar da ekleniyordu da, artık siz neredeyse kendi sınırlarını aşıp dinginlik verici bir yalınlığa erişmek üzere olan bu akıl almaz kargaşanın ortasına çakılıp kalıyordunuz... MOTEL ROM, daha başlangıçtaki havasıyla bir yandan sizi şiddetle reddederken, bir yandan da kayıtsız şartsız teslim alıyordu yani ve siz bu reddedilişle teslim alınışın kesiştiği noktada, erircesine en güzel mekânlarda, en romantik şarkılar eşliğinde öpüşebilirmişim. Sonra, ansiklopedi sayfalarındaki küçük puntolu harflerin arasında yaşayan bir zamanların ünlü gezginleriyle, saatlerce oturup yüz yüze konuşabilirmişim. Yalnızca konuşmakla da kalmayıp, onların serüvenlerinde yer alan balta girmemiş ormanların uzak uzak çınlayan karanlık böğürtüleriyle vahşi sessizlikleri arasına dalabilirmişim hatta; okyanuslara açılabilir, cesetler ve sonsuzluk gibi gözüken bitip tükenmez gecelerle dolu zorlu bir yolculuğun sonunda kimsenin bilmediği

topraklara ayak basabilir ve böylece heyecanın, korkunun ve sevincin yanı sıra, her insana nasip olmayan keşif duygusunu da tadabilirmişim... Sonra, tut ki herkesin gözünü kamaştıran anlı şanlı film yıldızlarıyla, ya da hayranlık duyduğum ve keşke kelimeler âleminin dışında da yaşasalardı dediğim roman kahramanlarıyla oturup şöyle sakin bir köşede, sakin sakin iki kadeh bir şey mi içmek istiyorum, içebilirmişim. Dahası, diyelim gönlüm mü çekti, hemen odalarda uyuyan hayalimdeki gençleri uyandırıp onlarla birlikte, zaman sınırlaması olmaksızın, alev alev yanan zevk denizlerinde yüzebilirmişim. Boğulmak istiyorsam boğulabilirmişim hatta o denizlerde, ışıltılarının içinde yuvarlanıp duran çakılların, kendi çizgilerinin dışına kayı kayıveren rengârenk balıkların, balık sessizliklerinin, yosun iniltilerinin ve bütün bunları sarıp sarmalayan maviliğin koynunda kalabilirmişim. Ya da bütün bunların hiçbirini arzulamıyor, bu şehrin, zamanın ve âlemin kokuşmuşluğunun yanı sıra bir de perdeleri aralayıp başkalarınınkini görmeye dayanamıyor ve tek başıma şöyle insanın içini ferahlatan, geniş geniş mekânlara doğru neşeli adımlarla yürüyorum.

"Hayır," dedim ona, "yukarı çıkacak değilim. Ben yalnızca birisini arıyorum."

Masalı bölünmüş mutsuz bir çocuk gibi, allak bullak bir yüzle bana, sağımızdaki salonlara, dönüp aynalara ve koridorlara uzun uzun baktıktan sonra; "Kimmiş o?" diye sordu.

"Alaaddin," dedim.

Gözlerini yere indirip yavaşça gülümsedi.

"Yüzlerce Alaaddin var," dedi ardından da, "seninki ne iş yapar, neyin nesi kimin fesidir, boyu posu nasıldır, boynuzu kulağı var mıdır; onu söyle."

"Ne iş yaptığını bilmiyorum," dedim. "Yüzünü de hiç görmedim."

Bu kez gülümsemedi; gözlerini kısıp omuzlarını titreterek, az ötemizdeki bira kasalarını sarsan bir şiddetle şangır şangır güldü. Hemen peşinden de, gülüşünün yankılarına bulanmış alaycı bir sesle bana, Alaaddin'in sevgilim olup olmadığını sordu. Değil, dedim. Hani, dedi; mektupla, telefonla, bilgisayarla aşk falan? Hayır, dedim. İnanmamıştı. Peki, dedi gene de, alt dudağını dişleyip sustu, berbat bir şey yemişçesine yutkundu ve yeniden sordu; sevgilin değil yani? Değil, dedim. Niye arıyorsun o halde böyle fellik fellik, alacak verecek davası mı? Yok. Kan? Hayır. Hımmmm.... Evet. Peki niye arıyorsun o halde? Hiç... Öylesine mi?

Evet, öylesine... Anladım, dedi. Doğrusu ne anladığını merak ediyordum ama, sormadım. Belki de onu aramaya başladığın için arıyorsundur artık, dedi. Bilmiyorum, dedim. Ya da, onu senden başka kimsenin düşünmediğini düşündüğün için? Bilmiyorum, dedim. Sen de bi bok bilmiyorsun, dedi. Evet, dedim. Büyük, ama çok büyük bir felaketin eşiğindeymişim gibi, gözlerime acı acı baktı; peki nasıl bulacaksın onu? Arada bir sesini işitiyorum, dedim. Bakışları bulutlandı birden; sesini işitiyorum da ne demek oluyor şimdi, hani yüzünü hiç görmemiştin? Görmedim, dedim, yalnızca zaman zaman sesini işitiyorum. Düş gibi mi, dedi. Hayır, dedim, basbayağı gerçek gibi. Aynı şey işte, diye homurdandı.

Kimi zaman şehrin karmaşasında boğulur gibi oluyor bu ses, diye açıklamaya çalıştım sonra ona; bir yerlere takılıp kalır, bir şeylerin altında ezilir, iyice kısılır, hatta büsbütün kaybolur gibi oluyor ama, ben işitiyorum... Rüzgâr gibi mi, dedi. Rüzgâr gibi, dedim. Başını sol omzuna yatırıp eğri eğri baktı; bu ses senin içinden geliyor olmasın? Hayır, dedim. Peki, dedi gene alt dudağını dişleyip gözlerini çizgi çizgi kısarak; nasıl bulacaksın? Bilmiyorum, dedim. Belki de bilmemek en iyisi, dedi. Ama, dedim, buralarda dolaştığını biliyorum. Hep mi dolaşır? Hep. Senin gibi, bir başına mı? Hayır, genellikle serserilerle, üçkâğıtçılarla, ayyaşlarla... O da onlar gibi demek? Hayır, dedim, o inanılmayacak kadar masumdur. Hafifçe gülümsedi; öyleyse insan değil bu Alaaddin? Neden, dedim şaşkınlıkla. Boşver, dedi, anlatması uzun sürer...

Susmuştum.

Demek, dedi nice sonra gönlümü alırcasına; Alaaddin ötekilere benzemez? Kesinlikle benzemez, dedim. Neden onlarla düşüp kalkıyor o halde, neden onlarla sıkı fıkı? Dediğine bakılırsa, dedim, o adamların arasında adamakıllı kirlenip kim olduğunu anlamak istiyor. Kendini arıyor yani? Galiba. Sen de kalkmış, onu arıyorsun? Evet...

Bu durumda işin bir hayli zor, dercesine susup uzun uzun yüzüme baktı.

Sonra, MOTEL ROM'un derinliklerinde yankılanan kaygılı bir sesle, herkes gibi benim de serap gördüğümü söyledi. Ona göre, ruhumda uğuldayıp duran boşluğu doldurabilmek, giderek dipsiz bir boğuntu kuyusuna dönüşen şu lanet olası hayatın ağırlığına katlanabilmek, ya da içimde açılan çeşitli yaralan onarabilmek için, belki de farkına bile varmadan ben yaratmışım bu serabı... Hatta, işi gücü bırakıp günden güne onu büyütmüş, parıltılarını bakışlarımla beslemiş, her yanını iyice allayıp

pullamış, sonra hızımı alamayıp Alaaddin diye adlandırmış ve işte bütün bunların sonunda da, uğruna deli divane olunacak, göz kamaştırıcı bir hale getirmişim. Bu, insanoğlunun baştan beri kurtulamadığı ve sonsuza dek de asla kurtulamayacağı, tuhaf bir yazgıymış zaten; önce ne yapıp edip bin bir güçlükle, kıvrana kıvrana yaratır, sonra yaratma sevinci gibi gözüken hazin bir teslimiyetle yarattığının kulu kölesi olur, ardından da ille onu ellerimin arasında tutacağım, ya da içinden bir daha, bir daha doğacağım diye, kendini hırpalaya hırpalaya helak olur gidermiş... İşte ben de öyleymişim şimdi; elime umut denen o en eski ve en dayanıklı bastonu almış, çile odalarından fırlayan dervişler gibi soluk soluğa gözlerimdeki serabın parıltılarına doğru koşuyormuşum. Boşuna koşuyormuşum tabii... Anlaşılan, insanoğlunun, kendi yarattığı şeyi bile elinde tutamayacak kadar zayıf ve çaresiz bir yaratık olduğunu bilmiyormuşum daha. Hatta ben, kendi dışımda kalan birçok şeyi bilmediğim gibi, ne yazık ki insanın aradığını hiçbir zaman, hiçbir yerde bulamayacağını da bilmiyormuşum. Bulamazmış oysa... Ona benzer birtakım şeylerle karşılaşabilirmiş belki, çoğu kez bunlardan bazılarını aradığı şeyin ta kendisi sanabilir, hatta onlara bir an için sımsıkı, hiç kopmamacasına sarılabilir ve işte böylece, insanın algılama zayıflığından doğan tatlı bir yalanın içinde bir süre de olsa oyuncağına kavuşmuş bir çocuk gibi avunabilmiş ama, nedense aranan asıl şey hep insanın içinde kalırmış... Hem de, kimi zaman kılık değiştirip kendini başka bir şeymiş gibi kabul ettirerek, kimi zaman sesini soluğunu kesip kısacık bir dalgınlığa dönüşerek, kimi zaman da bir el hareketinin nedensizliğine, bir bakışın bulanıklığına, bir iç çekişin derinliğine ya da bir soluk alıp verişin alışılmışlığına gizlenerek kalırmış... Bu yüzden, olsa olsa bu arayışın sonunda ben, eğer tat alma kapılarımın hepsi ardına kadar açıksa, ancak arayış boyunca çekeceğim zevkli bir ıstırabın damaklarımda kalan tadını bulabilirmişim. Ama, olsunmuş; gene de bir an bile yılmadan, aramayı hep sürdürmeliymişim. Herkesin nicedir aramayı unuttuğu bir şeyi, farkına bile varmadan herkes adına arıyor olabilirmişim çünkü... Bakılmasınmış benim böyle Alaaddin, Alaaddin deyip durduğuma; bu Alaaddin, pekâlâ hiç tadılmamış bir özlemin, kelimelere hiç dökülmemiş bir duygunun, henüz şekline göz değmemiş bir eşyanın, ya da hayali bile kurulmamış bambaşka bir hayatın adı olabilir, hatta.

"Hayır," diye karşı çıktım ona, "yanılıyorsunuz... Çünkü Alaaddin'i yan sokaktaki garson bile tanıyor."

"Hah!" dedi birden. "Yoksa seni buraya o mu gönderdi?"

"Evet," dedim.

"Peki, Alaaddin'i tanıyorum dedi mi?"

"Demedi ama, sorar sormaz parmağını uzatıp burayı gösterdi."

"Hep öyle yapar zaten," diye homurdandı. "Tanıyorum kelimesini kullanmadan 'tanıyorum' der. Oysa, uzun süredir buralarda kimse kimseyi tanımıyor artık. Yalnızca, tanıyormuş gibi yapıyor..."

Ne diyeceğimi bilemediğim için susmuş, şaşkın şaşkın bakıyordum. Kadın da aynı şekilde bana bakıyordu sanki ve aynı şekilde, ne diyeceğini bilemiyormuş gibi susuyordu. MOTEL ROM'un derinliklerinden gelen o acayip sesler arasında, yalnızca kendi sessizliğimizi dinleyerek, öylece ne zamana dek sustuk bilmiyorum.

Sonunda ben dayanamayıp, cılız bir sesle; "Yoksa Alaaddin'i tanımıyor musunuz?" diye sordum.

"Serserilerle, ayyaşlarla, üçkâğıtçılarla dolaşıp duran yüzlerce Alaaddin tanıyorum ben..." dedi sayıklar gibi. "Üstelik, hepsi de gezip tozdukları kişilere benzer bu Alaaddin'lerin. Biri, seni buraya gönderen garsondur sözgelimi. Aslında, garson marson değildir tabii o; ben bildim bileli duvar diplerinde yatıp kalkan, oradan buradan ziftlenen, sokak köpekleri gibi pasaklı, bar kedileri gibi sırnaşık, ama aynı zamanda da gözü dönmüş serserinin tekidir!"

"Ama giysileri ve papyonu..."

"Görünüşe aldanmayacaksın! Kimbilir hangi garsonu çırılçıplak bırakmıştır onları alabilmek için? Belki de ellerini ayaklarını bağlayıp karanlık bir çukura atmıştır zavallıyı... Ya da, saatler süren çeşitli işkencelerle, gözünün yaşına bakmayıp öldürmüştür. Bir de üzerine, fermuarını cırt diye açıp şırıl şırıl çöğdürmüştür Allah bilir. Bunlardan her şey beklenir çünkü. Ayak izleri kanlıdır bunların, bakışları, susuşları, dokunuşları, dokunmayışları kanlıdır..."

"Yo," dedim sıkıntıyla. "Benim aradığım Alaaddin, suçtan arınmışlığından tedirgin olacak kadar suçsuz birisi."

"Öyle birisi yok bence," dedi hem azarlar, hem de alay edercesine. "Bir serap görüyorsun sen. Evet, daha önce de dediğim gibi, oldukça tatlı, hoş ve bol parıltılı bir serap görüyorsun... Ya da, kendi masalının içinde yaşıyorsun. Alaaddin'in sesi sandığın ses de, hiç kuşkusuz başka bir şeylerin

sesi. Belki de, başka bir şeylerin sessizliği... Kurbağa sürüsü gibi vırak vırak ötüşüp yeri göğü yıkan birtakım arzuların sesi, sözgelimi; gece gündüz konuşup insanın kafasını şişiren eşyaların, yaralı bir kurt gibi hiç durmaksızın uluyan özlemlerin, insan suretine girip sokaklarda sersefil sürünen acıların, uzaklıkların, bir aradalıkların, ayrılıkların, ya da sessizliklerin sesi... Belki de, bizim henüz fark edemediğimiz, başka başka şeylerin..."

"Haklı olabilirsiniz," dedim ona. "Ama ben, o sesin Alaaddin'in sesi olduğuna inanıyorum. Belki tanıyorsunuzdur onu, belleğinizi bir yoklasanız?"

Yüzünü ekşi ekşi buruşturup rahatsız olmuş gibi birkaç adım geriledi.

"Benim belleğim bu sokaklardan oluşur evlat," dedi sonra da. "Belleğimi yoklamam için sokaklara çıkıp adım adım dolaşmam gerekir. Ama bunu pekâlâ sen de yapabilirsin, öyle değil mi?"

4

MOTEL ROM'dan çıktığımda, çok iyi anımsıyorum, sokaklara tül tül, incecik bir sis çökmüştü.

Kendine kendi içerisinde yer açmak istercesine arada bir yavaş yavaş kımıldanıyordu sanki bu sis, uzak uzak kabarıyor, kaynıyor, ortalıkta ne kadar çizgi ve renk varsa hepsini sile süpüre akıyor, yükseliyor, alçalıyor, ardından da bütün bunların hiçbiri olmamış gibi şehrin ve zamanın yüzüne, neredeyse binlerce yıldan beri orada duran küflü bir perde ağırlığıyla çivilenip kalıyordu.

Sonra, ben, bakar bakmaz gözden yitirdiğim kapıların, yarısı yok olmuş vitrinlerin ve havada uçuyormuş gibi gözüken kirli duvarlarla bira kasalarından oluşmuş dağların arasından geçip ürkek adımlarla başka sokaklara doğru yürüdükçe, ancak yanıma iyice yaklaştıklarında tamamlanabilen hayal meyal insanlar çıkıp geliyordu bu sisin içinden. Savaş kurbanlarına benzeyen, kolu bacağı eksik, burnu kulağı kopuk, sesi soluğu kısık, ya da şekli şemali bozuk, eciş bücüş insanlardı bunlar ve ben her defasında onlara bakarken, acaba içlerinden biri Alaaddin olabilir mi diye düşünüp heyecanlanıyordum. Heyecanlandıkça da, ister istemez daha dikkatli bakıyordum tabii; sisin içinde yavaş yavaş beliren alınları, şakakları, kulakları ve çeneleri tıpkı bir kâşif gibi meraklı gözlerle uzun uzadıya inceliyor ve onlara kendimce birtakım anlamlar yüklemeye çalışıyordum.

Bazı alınları, hiç kimsenin tahmin edemeyeceği kadar kederli buluyordum sözgelimi ve onların üzerindeki çizgilerin derinliklerinde, kimi zaman bebekler gibi mışıl mışıl uyuyan, kimi zaman toparlanıp ayağa kalkmak istercesine kımıldanan, kimi zaman da iri iri gözlerle bana bakıp duran çeşitli hikâyeler görüyordum. Hikâyeden çok hikâye görme arzusuna benzeyen, belli belirsiz, küçücük küçücük hikâyelerdi bunlar. Soluk alıp

verişleri yok, duruşları yok, okunuşları yok gibiydi... Gene de ben öyle baktıkça, iki yana doğru akan alın çizgileriyle birlikte varıp şakakların üzerinde köpüre köpüre beyazlaşıyorlardı sanki; oradan sisin beyazlığına taşıyorlar, belki sokakları sis kıvamıyla adım adım dolaşıyorlar, dolaşırken kavrulmuş soğan kokularından şarkılara, cam bardaklardan kırık kalplere, çerçöp dolu köşelerden hayallere, vitrinlere ve siren seslerine kadar her yere ve her şeye bulaşıyorlar, ardından da şehrin, insanların, eşyaların, seslerin ve kıpırtıların hikâyeleri arasında hiçbir iz bırakmadan, sessiz sedasız, neredeyse dokunaklı bir şekilde kaybolup gidiyorlardı. Sonra, ben onları başka bir sokakta yürürken, sisin içinden çıkıp gelen başka bir alnın, başka bir çenenin ya da başka bir kulağın hikâyesinde, başka başka kılıklara bürünmüş olarak yeniden görüyordum. Kimi zaman, ayrıntı kılığına bürünmüş oluyorlardı sözgelimi. Kimi zaman, bazı ayrıntıları örten sesten bir örtü. Kimi zaman, nefesi sararmış yaprak çıtırtılarına benzeyen, içler acısı bir son. Kimi zaman, neşeli bir başlangıç. Hatta, gizemli bir gelişme kılığına bürünmüş oluyorlardı kimi zaman da, büyülü bir yineleme, dilsiz bir renk, oynak bir karanlık, nedensiz bir duraksama, kanatsız bir ses, nefis bir oyalanma, bulanık bir duruş, şaşırtıcı bir coşku ya da zamanın ağırlığını üzerinden silkip atmaya çalışan yorgun bir anımsayış kılığına bürünmüş oluyorlardı da, gelip gelip uçsuz bucaksız bir okyanus halinde benim aklımın kıyılarına çarpıyorlardı.

Öyle ki, artık bütün bu olup bitenler yüzünden o günlerde birbirleriyle iç içe geçen, birbirinin sonuna ya da başlangıcına dönüşen, birbirini sevinçle karşılayan, birbirini hüzünlü bakışlarla yolcu eden, köşebaşlarında birbirinin omzuna başını yaslayıp soluklanan, birbirinin dizinde uyuyan, kolundan tutup birbirini gezdiren, birbirini öldüren, birbirini doğuran, binlerce, on binlerce, yüz binlerce hikâyenin arasında gibiydim.

Bir o kadarını da göremiyordum belki... Kamyonlardan yük indiren hamalların, onları seyreden işsizlerin, sağa sola koşuşturan garsonların, sokaklarda bir inilti gibi dolaşıp duran sarhoşların, koca göbekli tefecilerin, kumarbazların ve gecekondu semtlerinden koparılmış ürkek çiçeklere benzeyen genç kızların hikâyelerini görebildiğim halde; hayallerini elektrikli süpürgelerin gürültülerinde öğütüp öğütüp toz torbalarıyla birlikte her gün çöpe boşaltan donuk bakışlı kadınların, tatlı dilli kafes kuşlarıyla, güler yüzlü çiçeklerle ve çeşit çeşit alışveriş manzaralarıyla süslü hikâyelerini göremiyordum sözgelimi. Kahır uykularına yatmış bezgin erkeklerin, yorgan altlarının karanlığında kıvranıp duran çıplak ayaklı

hikâyelerini göremiyordum. Barların arka odalarından, otellerin üst katlarından, ya da ıssız pansiyon pencerelerinden sokaklara sızan ıslak gülüşmelerle karanlık fısıltıların yer yer pembeye çalan hikâyelerini, sonra. Köprü korkuluklarına takılıp kalan bakışların, kapı kollarında biriken dokunuşların, sağda solda uçuşan kelimelerin, aynı ustanın elinden çıkmış demir halkalar gibi birbirine kolaycacık ekleniveren iç çekişlerin, binlerce kez hayal edildiği halde birkerecik bile gerçekleşmeyen haykırışların, kıyıda köşede küflenip duran isyan dolu sessizliklerin ve bulutlara baktıkça bulut, kuşları düşledikçe kuş, sulara uzandıkça su olmak isteyişlerin hikâyelerini de göremiyordum hatta ve bunca hikâyenin arasından, Alaaddin'in hikâyesini arayan cılız bir hikâye şeklinde, geçip geçip gidiyordum.

İşte böyle kaç hafta, kaç yıl, ya da kaç koca yüzyıl dolaştım bilmiyorum.

Ama şimdi size, şehrin ve zamanın o noktasında avare avare gezip dolaşırken, sonunda herkesin yüzünde Alaaddin'in yüzünden bir parça görmeye başladığımı söyleyebilirim.

Müthiş bir şeydi tabii bu; artık gözlerimi kime çevirsem mutlaka ona ait bir renge, bir kıpırtıya, bir şekle ya da kokuya rastlayabiliyordum. Alaaddin ne yapıp edip un ufak parçalanmıştı da, kimse kendisini bulamasın ve bilemesin diye, tıpkı güzellik ya da çirkinlik gibi bütün insanların varlığına biraz biraz dağılmıştı sanki. Belki de ben sokaklarda yana yakıla dolaşıp onu tastamam bir gövde halinde bulmaya çalışırken, o olanca parçalanmışlığıyla her köşeden bana bakıyordu. Elleri, bütün insanların ellerindeydi sözgelimi; o ellerin salınışında, görünüşünde, ceplere girip çıkışında, bir şeylere uzanışında, irkilip aniden geri çekilişinde, ya da ne bileyim, para alışında, para verişinde, para sayışında ve bir başka eli (daha doğrusu, başka elde yaşayan öteki parçasını) kimi zaman dostça, kimi zaman sinsice, kimi zaman da ezip suyunu çıkaracakmış gibi sertçe sıkışındaydı. Nedense buna öyle inanmıştım ki, artık o günlerde insanların ellerini bir araya getirebilirsem, pekâlâ Alaaddin'in ellerini yaratabilirmişim gibi geliyordu bana. Gözlerini bir araya getirebilirsem, gözlerini yaratabilirmişim. Ya da, ayaklarını bir araya getirebilirsem, ayaklarını. Omuzlarını sonra, duruşunu, gülüşünü, bakışını, eğilişini, doğruluşunu, yürüyüşünü...

Tabii bütün bunları yapabilmek için, öncelikle, çam dallarının kıpırtılarına baka baka hayat bulan uzak dağ köylerindeki ihtiyarlardan tutun da o anda okyanusun karanlık sularında yolculuk eden kavruk tenli denizcilere, limanlarda ortalığı birbirine katan cırlak sesli satıcılara, kocaman elleriyle onları seyreden hamallara, gülüşlerinde rüzgârın uğultusunu taşıyan bozkır kadınlarına, otoyol fahişelerine, gözü paradan başka hiçbir şeyi görmeyen kan simsarlarına, bir saç tokasında var olup bir kelime darbesiyle ölenlere, sokaklarda boşluğa fırlatılmış bıçak gibi savrulanlara, hapishanelerde türkü söyleye söyleye çürüyenlere, köşklerde yaşayanlara, işsizlere, kapı kapı gezip ekmek dilenenlere, borsa zenginlerine, gazinolarda sabahlara dek göbek atanlara, böbreğini satıp karısını tedavi ettirebilmek için gazetelere ilan verenlere, geçim sıkıntısı yüzünden apartmanların tepesine çıkıp çıkıp ölümün kucağına atlayan babalara, astronotlara, göçük altında kalan maden işçilerine, ya da ellerindeki naylon torbalarla gün boyu şehir çöplüklerinden yiyecek artığı toplayan çocuklara varıncaya kadar herkese, ama herkese ulaşmam gerektiğini düşünüyordum.

Bu düşünceyi, milyarlarca insanı içine alan uçsuz bucaksız bir hayale dönüştürüp zaman zaman şehrin taş döşeli sokaklarında dolaşıyorum diye kendi belleğimde dolaşıyordum hatta; tozlu bozkır yollarına düşüp bin bir umutla güneşin altında ince ince titreşen ufakları aşıyor, varıp kel tepelerin gölgesinde yatan köylerin tavuk gıdaklamalarıyla delik deşik olmuş ıssızlığında konaklıyor, ardından hangi ülkede olduklarını bile bilmediğim ovaları geçip doruklarında çoban ateşleri yanan karlı dağlara tırmanıyor, bir zaman yamaçlardan paldır küldür yuvarlanıp nehir boylarında tıpkı bir su gibi çağıl çağıl akıyor, akarken adını sanını bilmediğim yerlerde adını sanını bilmediğim insanlarla karşılaşıp onların Alaaddin'e benzeyen yanlarıyla tanışıyor, derken ince sesli bir ıslık korosu gibi usul usul hışırdayıp duran sazlıkların arasından geçip ansızın trenlere biniyor, yolcularla çene çalıyormuş gibi yapıp gece geç saatlere dek aslında onların varlığında yaşayan Alaaddin'in çeşitli duruşları, çeşitli bakışları ya da çeşitli gülüşleriyle sohbet ediyor, sonra herhangi bir istasyonda inip sessiz sedasız bu şehrin insanlarına benzeyen başka bir şehrin insanları arasına karışıyor, onlarla birlikte her sabah işe, her akşam sinemalara, meyhanelere, tatsız tuzsuz komşu ziyaretlerine ya da içleri birçok anlamsız şeyle doldurulmuş eğlence merkezlerine gidiyor, kimi zaman düğün törenlerine katılıp süzüm süzüm süzülen gelinlerin yanı başında ikinci bir gelin edasıyla suspus

duruyor, kimi zaman piknik yerlerinde içleri kan ağladığı halde gülüp oynamaya çalışanlarla vakit geçiriyor, kimi zaman şaşılası bir tembellikle oturup şapşal şapşal televizyon seyrediyor, sonra işte böyle böyle o şehirdeki Alaaddin'in parçalarını da toplayıp tek tek belleğime doldurunca kalkıp limana doğru yürüyor, derken bile isteye oralarda sürüp giden boktan bir kavgaya karışıp şöyle okkalı birkaç yumrukla birkaç tekme yedikten ve asık suratlı mahkeme kapıları önünde yıllarca süründükten sonra hapishaneye düşüyor, işte bu sayede demir parmaklıkların gerisinde yatan Alaaddin'in çeşit çeşit halleriyle öfkeli sessizliklerini, ranzaya uzanıp iç çekişlerini ve işkence görenlerin acı haykırışlarını işittikçe dört duvar arasına kapatılmış deli danalar gibi bir sağa bir sola gidip gelişlerini de alıp belleğimin bir köşesine koyma fırsatı buluyor, sonra serbest bırakıldığımda ya da cesaretime cesaret katan üç beş kafadarla birlikte hapishaneden kaçıp bir şekilde dışarı çıktığımda aynı serüveni yaşamaya yazgılıymışım gibi gene limana doğru yürüyor, ortalığı birbirine katan o cırlak sesli satıcıları, sıra sıra dükkânları ve hamalları geçip hemen dev bir gemiyle denize açılıyor, ardından anlatılması çok uzun sürecek korkunç bir fırtınaya tutuluyor, denizin genişliği katlana katlana gelip büyük bir gürültüyle üstümüze yığıldıkça dünyanın öteki ucundaki insanlarda yaşayan Alaaddin'in değişik yanlarını asla göremeyeceğim endişesine kapılıyor, derken ne halt edeceğimi şaşırıp tayfaların peşi sıra oraya buraya koşuşturuyor, sonra da tam göğün alnını yalayan dalga seslerini aralayıp alelacele güverteden aşağıya atlayacakken, tıpkı Alaaddin gibi kendimi gene şehrin karanlığında, o mezbelelik yerlerde dolaşırken buluyordum.

Artık oralardan hiç kurtulamayacakmışım, günün birinde ıssız bir köşeye yıkılıp kalmasam, pis bir çukura düşmesem ya da korkunç bir kazaya kurban gitmesem bile size anlattığım o yıkıntıların, o lime lime dökülen açması duruşların, o pörsümüş bakışların ve iğreti ilişkilerin arasında sittinsene dolanıp duracakmışım gibi kötü bir his vardı içimde.

Belki de bu yüzden, o semtin dışına çıkıp kararsız ve ürkek adımlarla, çevremdeki görüntülerin içimde büyüyüveren yansımalarını kollaya kollaya başka yerlere doğru yürüyordum kimi zaman. Göl kıyısındaki iskeleye doğru sözgelimi, gecenin buz kesen ayazında. Ya da, günlük güneşlik bir öğle vakti, iskeledeki sandalları, balık tezgâhlarını ve kıyıyı döven dalgaların serinliğini geride bırakıp daha yukarılardaki kör çeşmeye doğru... Çoğunlukla da oralara giderken, ne yapıp edip mutlaka iki yanı irili ufaklı bakırcı dükkânlarıyla dolu upuzun bir sokaktan geçiyordum. İs kokulu

vitrinlerde duran kalaylanmış tepsilerin, kocaman sinilerin, çeşit çeşit çanakların ve tasların ışıltılarına dalıp çıkmak, ya da onların üzerindeki işlemelerin ayrıntıları arasında kaybolup gitmek azıcık da olsa zihnimi ve gözlerimi dinlendiriyordu çünkü. Hatta, her defasında bir vitrinden bir vitrine yansıyan, kaldırımlara dökülüp toz toz uçuşan ve sokaktaki görüntülerin çizgilerini yumuşattıkça yumuşatan o ışıltılarla yıkanıp arınıyormuşum gibi geliyordu bana. Ya da, geride bıraktığım o mezbelelik yerlere dönüp Alaaddin'i bir daha arayabilmek için tepeden tırnağa yenileniyormuşum gibi.

Kimi zaman da, özellikle gündüzleri oradan geçerken, kendimi çok eski bir zamanı yaşayan, henüz şehrin bugünkü görüntüsüyle kirlenmemiş, çok farklı bir sokaktaymışım gibi düşünüyordum. Hatta, kapıların karanlığında oturan yaşları altmışa, yetmişe dayanmış aksakallı bakır ustalarını gördükçe, yalnızca düşünmekle de kalmayıp büsbütün inanıyordum buna. Evet, belki de inanmak istediğim için inanıyor ve içinde bulunduğum şehrin ve zamanın ağırlığını üzerimden atmışım da o anda yüzyıllar öncesinde geziniyormuşum gibi, şimdi size kelimelerle anlatamayacağım ölçüde rahatlıyordum. Kapı aralıklarından gördüğüm bakır ustalarıda, büyü bozulacakmış gibi kafalarını hiç kaldırmıyorlardı o sırada; boyunlarını büküyorlar, kırış kırış bir alın, kıvır kıvır bir sakal, alacakaranlığa yayılan sıcak bir ter ve sürekli inip kalkan sabırlı bir el halinde, çın çın bakır dövüyorlardı... Dizlerinin ucunda bir parlayıp bir sönen, hayal meyal ateşler oluyordu bu ustaların. Ateşlerin tepesinde de, yolunmuş sakallar gibi tel tel uçuşan dumanlar. Sonra bu dumanların gerisinde, sanki orada değillermişçesine dikilen, çöp boyunlu, uzak uzak çıraklar. Sonra, bütün bunların yanı sıra bu dükkânlarda, bir elden diğerine çarçabuk aktarılan tasların ya da ani bir hareketle ters çevriliveren tepsilerin ışıltılarıyla birlikte görünen, ama bir türlü işitilemeyen tuhaf tuhaf birtakım cızırtılar, cızırtılarla çın çın seslerinin arasına sıkışıp kalmış mırıltılar ve havayı belli belirsiz dalgalandıran kıpırtılar oluyordu da, işte o zaman ben hemen oracıktaki boşluğa başımı yaslayıp tıpkı dumanların gerisinde dikilen o çöp boyunlu çıraklar gibi, sürekli çekiçlerin ucundan kopup çın çın sesleriyle birlikte zamanın yüzüne saçılan küçücük küçücük yıldızlara bakmak istiyordum.

Ama, tam da bunu istediğim ve içimden kelime kelime geçirdiğim anda, bir de bakıyordum ki sokağın sonuna gelmişim ve önümde bambaşka bir sokak duruyor. Zamanın daha hızlı aktığı, bambaşka bir sokak... Yürüyordum ister istemez. Zaten yürümeyip diretsem bile, zamanın hızlılığı

beni elimden eteğimden tutup kendi içerisinde savrulup duran insanların, otomobillerin, eşyaların, seslerin ve ışıkların karmaşasına doğru çekiyordu. Ben de boyun eğiyordum, çaresiz. Ama gene de, o karmaşanın ortasında yürüyorum diye bir süre belleğimdeki bakırcılar sokağının ıssızlığında (bir bakıma kendi yarattığım zamanda) yürüyordum sanki ve her defasında önceki gördüklerimle sonrakileri, tıpkı iç içe geçmiş kartpostallar gibi birbirine karıştırıyordum. Renk renk ışıklarla aydınlatılmış cicili bicili mağaza vitrinlerinde aksakallı bakır ustalarını görüyordum sözgelimi, ellerinde çekiçlerle; parklarda bakırcı dükkânlarının karanlığında parlayıp sönen ateşleri, meydanlarda savrulup duran dumanları, köşelerde bu dumanların gerisinde dikilen çöp boyunlu çırakları ve bütün bunların arasında da, çekiçlerin ucundan kopup sağa sola saçılan o küçücük küçücük yıldızları görüyordum.

Derken bir gün, üst üste çakışan bu zamanları ayakta tutan görüntülerin içinde, MOTEL ROM'daki kadını gördüm.

Gökdelenlerin dibindeki parkın merdiveninde durmuş, önünden gelip geçen insanların omuzları üzerinden, hâlâ MOTEL ROM'daymışız da karşılıklı konuşuyormuşuz gibi muzip muzip bana bakıyordu. Sonra, başını çevirip yavaşça solundaki alacakaranlığın ortasında dikilen bakırcı çırağına baktı nedense ve hemen ardından da, o çırağın gözleri önünde uçuşan yıldızların ışıltılarına dala çıka merdiven basamaklarını inip cadde boyunca, neredeyse yerlerde hışırdayıp duran kuruyemiş kabuklarıyla irili ufaklı kâğıt parçacıklarını da havalandırarak, acele acele yürümeye başladı.

Şimdi, ben de onun neden böyle davrandığını anlayamadığım için hemen peşine düştüm tabii desem, hiç kuşkusuz gerçeği saptırmış olurum. Pekâlâ kabul edebileceğiniz gibi, kadının peşine sırf bu nedenle düşmüş olamam çünkü. Onu yakalayıp konuşmak, MOTEL ROM'un üst katlarında neler olup bittiği hakkında gene bir yığın söz dinlemek, Alaaddin'i nasıl bulabileceğime ilişkin yorumlar yaptırmak ya da yeni bir şeyler sormak için de düşmüş olamam. Belki de yalnızca, beni bana ve şehre yabancı kılan, mekanik seslerle donatılmış onca soğuk devinim arasında bildik bir kıpırtı gördüğüm, görür görmez heyecanlandığım ve tuhaf bir içgüdüyle onun titreşim alanına sığınmak istediğim için koşmuştum o anda. Gene de, neden koştuğumu bilmiyorum tabii ve asla bilmek de istemiyorum. Sizin bilmenizde de yarar yok bence. Bilmenizde, yararsızlık da yok. Hayatta karşılaştığımız birçok şey gibi, nedeni kendinde saklı, sıradan bir hareketti

benim koşmam ve aslolan da buydu zaten ve sanki ben bu paragraf boyunca süren gevezeliğimi olanca sevimsizliğiyle, yıllar önce koşmaya başladığım dakikalarda da sürdürüşüm gibi, kadın bunu fırsat bilip artık bir hayli uzaklaşmıştı.

Ben de, ansızın hızımı artırdım bu yüzden; zaman zaman caddeden gelip geçen otomobillerin rüzgârıyla yarışırcasına koştum, zaman zaman aradaki mesafeyi kapatıp epeyce yaklaştım, hatta kırmızı ışıkta beklerken bir defasında elimi uzatıp neredeyse omzuna, saçlarına ve ensesinin çıplaklığına dokunacak gibi oldum ama onu bir türlü yakalayamadım. Resmen kaçıyordu çünkü... Hem de öyle ustaca kaçıyor, kaçışını arada bir yavaşlamak, geride kalmak, ya da birdenbire kaybolmak gibi çeşitli aldatmacalarla süsleyerek beni öyle çok şaşırtıyor ve uğultuyla akan onca kalabalığa rağmen, hiç kimseye ve hiçbir şeye çarpmadan bir kaldırımdan diğerine pire gibi zıplaya zıplaya öyle çabuk geçiyordu ki, artık ben onu yakalamak için değil de, sırf bu kaçışın güzelliğini yakından görebilmek için koşuyordum sanki.

Bir yandan da, hiç bilmediğim yerlerden gelip geçiyordum koşarken. Kadının peşi sıra, ortalığa ağır kokular saçan şehir çöplüklerine ve köprü altlarına gidiyordum sözgelimi ve oralarda, ölgün ateşlerin başına üşüşmüş dilencilerle evsiz barksız insanları görüyordum. Avurtlarını şişire şişire tıpkı yırtık pırtık bir kurbağa sürüsü gibi eğilip ateşleri üfler, külleri uzun bir çubukla karıştırır, yüzlerini kaldırıp arada bir küfredercesine uzaklara bakar, ya da mosmor kesilen elleriyle sağa sola dağılıp kâğıt parçacıklarını toplarken, onlar da bir an için beni ve benim önümden uçup giden kadını görüyorlardı belki ama sanıyorum neler olup bittiğini pek anlayamıyorlardı. Daha onlar gördüklerini tanımlayamadan, biz birdenbire gecekondu semtlerine, o uçurum kenarına tutunmuş ürkek yüzlü, yamuk yumuk evlerin arasına sıçrıyorduk çünkü ve soluk soluğa, bu kez de oralarda koşuşturuyorduk. Sonra, gök sümüklü şirin çocuklarla, bakışları saksı çiçeklerinden öteye uzanamayan her biri birbirinden alımlı kayıp kızlarla, sigara parasına muhtaç kalmış genç erkeklerle ve ancak avlu kapılarının önüne taşabilen ya da olsa olsa komşu evlere kadar ulaşabilen yarı uykulu, beti benzi solmuş hayatlarla dolu sokaklardan o sokakların kederiyle birlikte akıp sessizce aşağılara iniyor, balık pazarından sızıp caddelere dalga dalga yayılan deniz kokularını geçiyor ve kendimizi göz açıp kapayıncaya dek, ya kocaman bir alışveriş merkezinin yürüyen merdivenlerinde, ya kokteyl salonlarının fokur fokur kaynayan kalabalığında, ya da fi tarihinden

kalma harap konaklarla gökdelenlerin iç içe geçtiği, çevresi yüksek duvarların, pahalı otomobillerin ve insanı tedirgin edici sessizliklerin yanı sıra beli silahlı izbandut gibi adamlarla da kuşatılmış, bol ışıltılı, esrarengiz yerlerde buluyorduk. Bulvarlara paralel uzanan, zifiri karanlık sokaklarda kimi zaman da; boşluğu buruşturan kanlı ölüm hırıltılarının, gövdelerin şeklini almış korkuların, diken ormanı gibi çoğalan ürpertilerin ve hızla görünüp kaybolan pencerelerdeki hayal meyal karaltıların arasında... Ya da iri gözlü çocuk haykırışlarıyla çınlayan hastanelerin acil servislerinde, aşk reçeteleri satılan hoş kokulu romantik çarşılarda, binlerce kişinin gök gürültüsünü andıran bulanık bir sesle hop oturup hop kalktığı stadyumlarda, çıtkırıldım insanların girip çıktığı pastanelerde, metro istasyonlarında, miting alanlarında, şarkılarla küfürlerin birbirine karıştığı okul önlerinde, otobüs terminallerinde derken, kadın birdenbire kayboldu.

Hayır, bir düş gibi değil; bildiğim, tanıdığım, sıcaklığına alıştığım ve sanki peşinden koşarken birkaç kez yakalayıp nereye giderse gitsin diye bile isteye serbest bıraktığım birisi gibi kayboldu.

Bense, kalakaldım...

Şimdi, gözlerimi elimdeki kalemin ucunda ezilen sessizliğin cızırtılarından ayırıp o ikindi vaktine çevirdiğimde, nedense oracıkta kalakalan kendimden önce şehrin ortasındaki havuzun göğe fışkıran sularını görüyorum. Yanıp sönen binlerce damla, birbirlerine eklenip çözülerek, berrak bir sesle, ışıl ışıl uçuşuyor. İkindinin sarısı, yavaş yavaş aydınlanıyor onlarla... Meydan aydınlanıyor. Kurumuş ağaçlar sonra, meydanla birlikte. Ağaçların dibinde naylon kuşlar satan, yüzleri kırış kırış ihtiyarlar. Hızla gelip geçen simitçilerin susam kokulu sesleri sonra da, piyango bileti satan adamların beyaz şapkaları, kalabalığın adımları, karşı kaldırıma dizilen ayakkabı boyacılarının elleri ve poposuna bağlı kamyon lastiğinin üzerinde sürüklenen bacakları kopuk dilencinin çerçöp dolu saçları... Hatta, ben baktıkça bütün bu insanların gördükleri şeyler, işittikleri sesler ve girip çıktıkları, terk ettikleri, ya da varmak üzere oldukları çeşitli yerler de aydınlanıyor da, artık şehir belleğimde büsbütün tamamlanıyor. Ben orada, işte havuzun birkaç adım ötesinde, hiç kımıldamadan duruyorum. Yüzüm, tıpkı o günkü gibi allak bullak... Anlaşılan, hâlâ yaşadığım şaşkınlığı üzerimden atamamışım. Aradan bunca yıl geçmesine rağmen, belki olup bitenleri de görmüyorum hâlâ. Ağaçların dibindeki naylon kuşların başına bir yığın çocuk üşüşmüş, görmüyorum sözgelimi. İhtiyarlar ağızlarını

büzüp kuşlar gibi ötmeye başlamış, görmüyorum. Benim görmediklerimi gören bir çöpçünün süpürgesine yaslanıp ağaçlara doğru baktığını, sağ taraftaki caddeye ellerinde pankart taşıyan bir yığın göstericinin doluştuğunu, polisin gelip onları kordon altına aldığını ve o sırada esnafın olacaklardan korkup dükkân kepenklerini şangır şungur kapattığını da görmüyorum hatta, tıpkı bir heykel gibi, orada öylece dikiliyorum.

Ama bir süre sonra, beklenen kıyamet kopuyor caddede. Başka bir deyişle, coplar birdenbire konuşmaya, pankartlar bir bir düşmeye ve insanlar da sağa sola dağılıp çil yavrusu gibi kaçışmaya başlıyorlar. Çığlıklar uçuşuyor artık havada, ansızın patlayan cam şangırtıları, acı acı yankılanan siren sesleri, fırlayan ayakkabılar, saçlar, saç tokaları ve eller ayaklar uçuşuyor. Göstericilerden bazıları açık alanlara doğru koşacakken, sanki ruhlarında yaşayan sinsi bir polis tarafından yönlendirilmişçesine, caddeden ayrılan daracık sokaklara giriyorlar nedense ve tepelerine inen cop yağmurunun da etkisiyle, oralarda sıkışıp kalıyorlar. Kendi içerisinde debelenip duran, gövdelerden oluşmuş kocaman bir gövde halinde... Bazıları ne o daracık sokaklara giriyor, ne de açık alanlara koşuyor; oldukları yere çöküyor, ellerini ensesine bağlayıp kafasını bacaklarının arasına iyice sokuyor ve coplar inip kalktıkça sürekli, ama sürekli bağırıyor. Öyle ki, seslerin mi görüntülerden, yoksa görüntülerin mi seslerden çıktığı anlaşılmıyor artık. Üstelik, bütün bunlar inanılmaz bir hızla, bir anda olup bitiyor. Derken, kalabalıktan kopan sırma saçlı bir kız, her nasılsa akıl edip can havliyle meydanın genişliğine atıyor kendini. Alev alev yanan kıpkırmızı bir yüz, harıl harıl soluyan yarı açık bir ağız ve ne yapacağını şaşırmış korkulu bir telaş halinde, palas pandıras bana doğru koşuyor yani... Hayır, okumakta olduğunuz bu kelimelerin ardındaki yalnızlığın içinde oturan bana doğru değil; o gün orada, meydandaki havuzun yanı başında duran ve başını çevirip ansızın kızın koştuğunu gören bana doğru... Galiba bu durumda ben, artık kızı oradaki ben de fark ettiğine göre, yıllar öncesine gidip kıza o zamanki gözlerimle baksam ve onun için 'koşuyor' yerine 'koştu' desem daha iyi olacak.

Evet, sırma saçlarını savurta savurta koştu, hızla havuzdan fışkıran suların aydınlığına girip çıktı, önümden soluk soluğa geçti ve meydanın öteki ucunda, ansızın patlayan silah sesleriyle birlikte gözden kayboldu. Geriye, onun yüzündeki dehşetin titreşimleri kaldı sanki. Hatta bu titreşimler, kimi zaman salkım salkım uçuşan incecik buharlar, kimi zaman

alıştığımız renkler, kimi zaman da sesler, şekiller ve şekillerin arasındaki boşluklar halinde, hemen hemen her yere yerleştiler.

Sonra ben orada, nedense ilk kez, artık Alaaddin'i şehirde bulamayacağımı düşündüm. Aklıma nereden estiyse, belki de bir ânın içindedir o, dedim kendi kendime. Hatta, nicedir bana, dünyaya ve kendisine ulaşabilmek için, o ânı sarıp sarmalayan çeşitli zamanların, o zamanları tıklım tıklım dolduran eşyaların, o eşyaların varlığına sinen geçmişlerin ve geçmişlerin içinde zonklayan geleceklerin altında, tıpkı bir böcek gibi debelenip duruyordur, dedim. Sonra, belki ona ulaşabilmek için artık benim ne olduğunu bile bilmediğim bir eşyanın varlığından geçmem, herhangi bir şeyin ruhuna sızmam, ya da belli bir zamanı dolaşıyorum diye bütün zamanları bir uçtan bir uca yürüyüp o kayıp ânı ele geçirmem gerekiyordur, dedim. Sonra da, belki Alaaddin'i, Alaaddin'in kaybolduğu bir hikâyede aramalıyım diyecektim ki, birden kaleyi gördüm ve aklımdan geçen şeyi bulmuş gibi, hızlı hızlı yürümeye başladım.

5

Bir süre sonra şehrin gürültüsü taş döşeli sokaklarla birlikte çoktan geride kalmıştı ama, kale hâlâ uzaklarda, Asip Dağı'nın tepesindeydi. Kabarıp akan bulutların gölgesinde unutulmuş bir zaman fotoğrafı gibi öylece duruyor, bazen eteklerinde uçuşan allı yeşilli çingene haykırışlarıyla bu haykırışlara karışan baca dumanlarının içinde kayboluyor, sonra ben yürüdükçe oradan oraya gezinen soluk renkli kıpırtıların arkasından tekrar yükselip olanca heybetiyle tekrar görünüyor ve her görünüşünde de, bir öncekinden daha uzak, daha derin ve daha gizemli bir hal alıyordu.

Yüzyıllar öncesinden bugüne, taş ve yükselti suretinde yansıyan uzun boylu bir seraptı sanki... Ya da, bayırı çıkarken gerisin geri yuvarlanan yarı canlı bir böcek sürüsüne benzeyen aşağıdaki gecekonduların üstüne doğru akan gölgesi, sapsarı duruşu, ıssızlığı ve hiç erişilemeyecekmiş gibi gözüken uzaklığıyla, benim gerçekliğimde yer edinmeye çalışan tuhaf bir yanılsamaydı derken, büsbütün kayboldu.

işte o zaman ben, kaleyi değil de sanki bakışlarımı yitirmiş gibi yavaşlayıp hızla önünden geçtiğim o bakımsız türbeye baktım ve bakar bakmaz da gövdemde müthiş bir yorgunluk hissettim.

Belki bunu yıllar sonra şimdi size, bazı insanlar işte böyle kendilerinde merak uyandıracak tarihî bir şeyle karşılaştıklarında biraz da o şeyin görüntüsünde biriken zamanın deliliklerine bakarlar, biraz da o şeyin karanlıkta kalan ilk anına doğru zihinsel bir yolculuğa çıkarlar ve elbette ister istemez çıkılan bu zorlu yolculuk sırasında hem giderek ayaklarının altından kayan şimdiyi, hem de kalın uğultular taşıyan sonsuz olabilirliklerle dolu belirsiz bir geçmişi aynı anda, iç içe yaşamaktan yorulurlar, diye açıklayabilirim.

Hatta, yeryüzünün bu saatinde artık bütün açıklamaların karmaşık olduğunu (ya da en azından öyle sanıldığını) düşünerek, bu denli düz ve

cılız bir açıklamanın doğruluğuna sizden çok kendimi inandırabilmek için başımı çevirip türbeye baktığım anda işte benim de böyle tuhaf bir yolculuğa çıktığımı; birkaç saniye gibi kısacık bir sürede alacakaranlık bir zamanın derinliklerine doğru belki yüzlerce yıl durup dinlenmeden yürüdüğümü; yürürken henüz tarihleri kaleme alınmamış birçok vadi, şehir, dağ ve nehir ölümleriyle birlikte birçok da uğultu, ışık ve görüntü iskeletleriyle dolup taşan yüzleri katmer katmer küf bağlamış zaman çöplüklerinin arasından geçtiğimi; bu arada arkamda bir uçtan bir uca yakılıp yıkılmış ülkeler, kendi karanlığında kayıp köyler ve ıssızlığına baykuş tünemiş nice viran şehirler bıraktığımı; sonra sert çehreli taşlara şekil veren gök mavisi çekiç sesleriyle çınlayan uçsuz bucaksız bir bozkırın ortasına varıp soluk soluğa durduğumu ve orada birdenbire beni şaşırtan mahşerî bir kalabalık gördüğümü de söyleyebilirim.

Sonra, bakarsınız, yeni yeni kendi soluğuna kavuşan anlatının hızı anlatacaklarımın önüne geçti diye, kafanızda oluşan sorularla birlikte sizi o mahşerî kalabalığın yanı başında bırakıp ansızın geriye döner ve bu yolculuk boyunca olup bitenleri yeniden anlatmaya başlarım. Hiç kuşkusuz, duruşlarında kalp atışlarımızın ritmini taşıyan, kelime dediğimiz şu zavallı işaretlerin arasına zamanı hapsedip iyice yavaşlatmak için yaparım bunu. Bir de, oldum olası ayrıntılarda gizlenen ve asla birbirlerinden ayrılmayan hayatı, Tanrı'yı ve hikâyeyi bulmak için belki; onlarla, ancak ayrıntıların kesinliğiyle elde edilebilen uzak bir belirsizlikte çeşit çeşit, baş döndürücü oyunlar oynamak ve bu oyunlarla çocuklaşıp zaman zaman saflığı yakalamak için...

Önceleri, derim sözgelimi; o bakımsız türbenin önündeki demir kapıyı, kapıdan yavaşça içeri süzülen merdiven basamaklarının beyazlığını, az ötedeki taş duvarları, bu taş duvarların yüzüne düşen gölgeleriyle sessiz sessiz söyleşiyormuş gibi duran ağaçları ve oraya buraya saçılmış gazete kâğıdı, pet şişe, meyve kabuğu ya da bira kutusu gibi şeyleri oracıkta bırakıp hızla geçmişin derinliklerine doğru uzaklaştığımı düşünsem de, hâlâ Asip Dağı'nın eteklerindeki duraksayış ânının içinde gibiydim. Başka bir deyişle, zihnim henüz oradaki gövdemdeydi yani ve ben gövdemin gördüğü her şeyi, belli belirsiz de olsa, pekâlâ görebiliyordum. Derken, sisli bir anlatının yüzeyde gizlenen derinliğine gömülmüş gibi, yavaş yavaş, bulanık bir hal aldı bu gördüklerim. Neredeyse renkten, şekilden ve sessizlikten yapılmış tatsız tuzsuz bir çorba kıvamıyla gözlerimin önünde fokur fokur köpürdüler sonra, çizgilerinden taşıp sağa sola aktılar, ufkun berisinde

beliren irili ufaklı yüzlerce ufku aştılar ve bütün ufuklarla birlikte, birdenbire, görünürlüklerinin içinde kayboldular.

Sonra, işte onlar böyle kaybolunca, ben kendimi bir boşlukta buldum.

Ama bu, kaybolan şeylerin yokluğundan değil de, benim birkaç saniyelik duraksayışımdan, ait olduğum zamanın dışına çıkmak isteyişimden, ya da o anda gövdemin sınırlarını hissedemeyişimden doğan bir boşlukta sanki ve içinde, o güne dek yaşadıklarımın bende kalan kırıntılarından, küçücük de olsa hiçbir iz yoktu. Ne oldum olası benimle ömürlerini paylaşan dostlarıma bütün gerçekler gibi gerçekdışı gözüken gerçeklerimin derinliğinden, ne ruhumda dev yaralar açan günlük hayatın küçük küçük cinayetlerinden, ne korkularımdan, ne hayallerimden, ne de şehir denen o cehennemin içinde Alaaddin'i aramakla geçen günlerimden... Aslında, şimdi siz çok uzaklarda, bozkırdaki o mahşerî kalabalığın yanı başında beklerken, ben burada, içinde bulunduğum bu sınırsızlığa boşluk demenin yersiz olacağını düşünüyorum. İçi, hemen hemen her şeyle doldurabilirdi çünkü onun. Bu yüzden, anlam dediğimiz şeyin bir anlamda geçmişin ta kendisi olduğunu bir an için unutup, bütün zamanlara yayılan bu uçsuz bucaksız sınırsızlığa, nice anlam varsa hepsinin buluştuğu ve hepsinin aynı anda ve hep birlikte insana bir tür anlamsızlık gibi göründüğü göz kamaştırıcı bir sonsuzluktu, desem herhalde daha doğru olur.

Evet, göz kamaştırıcı bir sonsuzluktu ve ben o güne dek başkalarına göstermekten çekindiğim birçok zayıf yanımla, tıpkı bir anne, bir sevgili, bir dost ya da bütün bunların toplamından oluşmuş bambaşka bir varlıkmış gibi ona sığmıyor, sığındıkça tadı kalp atışlarımda yankılanan geniş mi geniş bir kucaklayışın içinde kayboluyor, kayboluyorken neredeyse şiddetli sarsıntılarla dolu bir orgazm ânının keyfini yaşayıp ta iliklerime kadar ürperiyor ve artık bundan böyle, yalnızca beni ben kılan bu sonsuzluğa ait olabileceğimi düşünüyordum.

Bu düşünceyle, bu düşüncenin etrafında cirit atan daha başka düşüncelerle ve yorgunluğumla birlikte, o gün zamanın içinde nereden nereye kadar yol aldım, yakılıp yıkılmış kaç ülke toprakları üzerinden uçtum, hangi denizlerin serinliğiyle hangi yanardağ ateşlerinden geçtim, nereleri gördüm, hangi kervansaraylara uğradım, ya da hangi uygarlıkların eşiğine akan hangi nehir kıyılarında kaç gece, kimlerle konakladım, hiç bilmiyorum. Kendi kendime bu soruları sorup da iç içe geçmiş binlerce görüntüyü hayal meyal anımsar gibi olduğumda, henüz zamanın belli bir

rengi yoktu çünkü. Sesi, şekli ve görüntüsü de yoktu... Belki size biraz garip gelecek ama, o sırada zaman aklımın ve ruhumun boyutlarını aşan genişliğiyle sanki günlerdir yüzüne bakılan boş bir sayfaya benziyor, önüm sıra ölüm fısıltılarıyla dolu dipsiz bir uçurum gibi açılıp gidiyor ve gittikçe de beni bütün varlığımla kendine çekiyordu.

Herhalde ben de bu arada, gelip geçtiğimi sandığım yerleri düşünüp oralarda gördüğüm sessizliğe gömülmüş tapınakları, salgın hastalıkların pençesinde inleyen kayıp şehirleri, kadırga çatırtılarına karışmış yaralı korsan haykırışlarıyla genişleyen denizleri, ıssız dağları, çölleri ve nehirleri bir bir anımsarken, farkına bile varmadan, o güne dek okuduğum kitapları yazan kişilerin okuduğu kitapların içinde geziniyordum. Çoktan eskiyip yok olmasına, belki bazı canilerce eskimesine bile fırsat verilmeden yırtılmasına, yakılmasına ya da bir şekilde çarçur edilmesine rağmen, hâlâ çeşitli kitap sayfalarının arasından benim kulağıma fısıltılarını ulaştırabilen aksakallı, kırışık yüzlü kitapların içinde...

Sonra, kim bilir artık ben kapağını bile görmediğim kaç bin kitabın içinde aynı anda, hangi duygularla gezinirken, zaman birdenbire kuşlara dönüştü.

Resimlerine ansiklopedilerde rastlamadığım, adlarını hiçbir kitapta okumadığım ve kanatlarını şehrin çatıları üstünde, içinden çıkılmaz bir kargaşanın özeti gibi gözüken kirli görüntülerin, yağlı dumanların ve kapkara birer yaprağa benzeyen kurum parçacıklarının uçuştuğu o iç karartıcı boşlukta hiçbir zaman görmediğim, renksizlik renginde, küçücük küçücük kuşlardı bunlar... Belki de bu yüzden, tepemde duran göz kamaştırıcı sonsuzluğun içinde neredeyse kaybolmuş gibiydiler. Öyle ki, bu kuşların uçuşlarını, uçuşlarını süsleyen kanat hareketlerini, gagalarını ve arkalarından süzülüp giden kuyruklarını doğru dürüst görebilmek için, öncelikle onların orada olduklarına inanmam gerekiyordu.

Ben de durur muyum, hemen inandım tabii; kuştular, oradaydılar ve uçuyorlardı.

Hatta, benim kendilerine inandığımı bir şekilde haber almış gibi, çeşit çeşit renklere bürünüp kısa sürede biraz daha kuş olmuştu sanki bu kuşlar ve tüylerinin yanı sıra ötüşlerinden de yansımaya başlayan renklerinin derinliğiyle, sonsuzluğa savrulmuş uzak bir masalın hecelerine benzemişlerdi. Seslerinde paha biçilmez Acem halılarının rengârenk motiflerle süslü yumuşaklığı vardı sanki, kanat hışırtılarının arasında

herhangi bir sarayın çinili fıskiyelerinden yüzyıllar önce dökülmüş olan suların ahenkli şırıltıları, tüylerinde de, sırmalı kumaşlara dikilmiş dizi dizi incilerin, yakutların, firuzelerin, gümüşlerin ve yeşimden yapılmış kupalarla zümrüt kabzalı hançerlerin sürekli yanıp sönen ışıltıları vardı.

Bense, bir türlü gözlerimi bu kuşlardan ayıramıyordum artık; onların ışıl ışıl parlayıp sönüşlerini, büyülü tüy bulutları halinde savrulup ta ötelerden dönüşlerini, tepemde uçuşan binlerce kanatlı kandil edasıyla yanışlarını, bazen yana yana gelip upuzun bir cümle gibi duruşlarını, sonsuzluğun yüzünde bir cümle gibi ilerleyişlerini ve uzaktan, tıpkı bütün bu saydıklarımı içeren bir cümle gibi okunuşlarını zevkle seyrediyordum.

Sonra, seyretmenin ölçüye vurulamayan bir hızı varmış da bu hız başımı fena halde döndürmüş gibi, gözlerimi ayaklarıma indirdim nedense ve işte o zaman, zamanın yavaş yavaş toprağa dönüştüğünü gördüm. Hemen ardından, toprak kılığına girip baktığım her yöne yayılıveren bu zamanın üzerinde, dağlara da dönüştü zaman. Dahası, dağlar daha varıp koyu yeşil uğultuları, doruklarındaki karları ve aşılmazlıklarıyla birlikte ufka oturmadan, boynu bükük nehirlere, dar soluklu göllere, uzak uzak kasabalara, köylere, şehirlere ve bunları birbirlerine bağlayan, yüzleri karmakarışık nal izleriyle dolu, henüz egzoz dumanı görmemiş incecik yollara da dönüştü. Sonra, bunların arasında gezinen çeşitli kokulara, renklere ve seslere de. Sazlıklara da sonra, sürekli bir şeyler fısıldayan çalılıklara, onları sessiz sedasız dinleyen kayalıklara, bulutlara, bulutların yere düşen gölgelerine ve hafif hafif esen rüzgârlara da... Bir bakıma, zaman zaman üstünde oldu böylece. Zaman zaman altında oldu. Zaman zaman yanında. Zaman zaman önünde. Zaman zaman sonunda. Zaman zaman peşinde. Zaman zaman içinde...

Öyle ki, zaman kimi zaman gölgesini denize bırakmış, kocaman, kasvetli bir dağ olarak çıkıyordu artık karşıma. Kimi zaman hışımla inen bir deli yağmur olup gövdemi tepeden tırnağa sırılsıklam ıslatıyor, kimi zaman insanın bakışlarını aydınlığıyla geri püskürten bembeyaz bir kar halinde birikip bütün yollarımı kapatıyor, kimi zaman da uğul uğul uğuldayan uçsuz bucaksız bir orman kılığına girip beni ısrarla derinliklerine, o uğultuların gitgide sessizliğe dönüştüğü ıssız yerlere çağırıyordu. Hem de, derinliklerinin gözükmeyişinden oluşmuş, gizli bir dille... Bir yandan da, bu dil yetersizmiş gibi, bendeki bazı duyguları kışkırtan bilinmezliklere doğru şöyle hafifçe, dal dal eğilip kalkıyordu sanki ve o böyle eğilip kalktıkça,

kendi hışırtılarının içinde yüzen yaprakların hem yeşil, hem sarı, hem de beyazmış gibi gözüken karanlığında birtakım kıpırtılar beliriyordu. Bir görünüp bin kaybolan ve ancak bir yürüme düşüncesi kadar yürümeye, bir savrulma isteği kadar savrulmaya, ya da bir uçma hevesi kadar uçmaya benzeyen, kırık dökük, birtakım kıpırtılar...

Şimdi siz, gerilerde bıraktığım bozkıra doğru akan bu sözlerimin varıp dayanacağı gelecekte (bir bakıma, gelecekteki geçmişte) kalan o mahşeri kalabalığın yanı başında nasıl merakla bekliyorsanız, ben de bu ne idüğü belirsiz kıpırtıların karşısında, acaba neler olacak diye tıpkı öyle bekliyordum işte. O sırada, bilme tutkusuna zincirlenmiş insan suretinde bir köpektim sanki; olmayan kuyruğumu tedirginlikle duyumsuzluk arasında sürekli sallıyor, burnumu hayvanlara özgü korkunç bir sabırsızlıkla ileriye doğru uzatıyor ve iri iri açılmış gözlerle, ucu bucağı gözükmeyen o ormanın kıyısında, bir sağa bir sola geziniyordum.

Benimle birlikte gölgelerini, çoğu yeri börtü böcek ısırıklarıyla dolu, soluk renkli devasa birer harita ağırlığıyla ağır ağır sürükleyerek karşımdaki kıpırtılar da geziniyordu tabii... Hatta o anda, kıpırtıların arasından değilse bile bu devasa haritaların en narin ve en dokunaklı yerlerinden akla hayale gelmedik çeşit çeşit sesler yükseliyor, sanki birileri boğazlanıyormuş gibi bağırıyor, birileri açlıktan ölüyormuş gibi sızlanıyor, birileri neşeden kınlıyormuş gibi gülüyor, birileri işkence görüyormuş gibi çığlıklar atıyor, sonra da bu sesler, bilme tutkusuyla körleşen gözlerimin önünde ya boyları adam boyunu aşan vahşi otlar gibi göğe doğru fışkırmaya, ya ağaç gövdelerinden kopmuş küçük küçük kabuklar halinde gelişigüzel savrulmaya, ya da havaya binlerce böceğin görüntüsünü çizerek, pul pul, kanat kanat uçuşmaya başlıyorlardı.

Orman akıllara durgunluk verecek bir hızla genişliyordu böylece ve artık genişleye genişleye, neredeyse topuklarımın dibine kadar gelmişti. Kendi üzerine kapanan, binlerce parçaya bölünmüş, kocaman bir sırlar âlemiydi sanki. Hiç durup dinlenmeden yer değiştiren renklerine gözün, seslerine kulağın erişemediği bir sırlar âlemi. Üstelik, bu âlem, sürekli birbirini doğuran o irili ufaklı kıpırtılarla yeniden yeniden örülüyor, yanıp sönen ışıltılarının arasından parça parça süzülüyor, sonrada bu ışıltıları ışıltı kılan çeşitli karanlıklarla birlikte gitgide kendi derinliklerine gömülüyor gibiydi. İşte o sırada, olanca cesaretimi toplayıp birdenbire ben mi yaprak

hışırtılarının arasına daldım, bir şeyler sırtımdan mı itti, yoksa bakışlarımdan tutup beni içine orman mı çekti, hiç bilmiyorum.

Bulanık bir ânı geçip de birazcık kendime geldiğimde, nicedir uzaktan seyrettiğim kıpırtıların ortasındaydım çünkü; yeşilin tonlarını sayıklayan bilinmez bir yöne doğru, çok yavaştan da yavaş adımlarla, sağıma soluma bakına bakına yürüyordum. Uçları bulutların böğrüne gömülmüş upuzun birer uğultu anıtına benzeyen çamların arasından geçiyordum yürürken... Birbirine sımsıkı kenetlenmiş alacakaranlık ardıçların, sonra. Kızıla çalan yapraklarıyla yorgun suratlı, ihtiyar meşelerin. Havaya pamuksu bir şeyler üfleyip duran, adlarını bilmediğim, kocaman avurtlu ağaçların. Oraya buraya pısmış, alçak boylu, küme küme yeşilliklerin. Bir de, bütün bunların arasından geçmişliğimle, ikide bir yolumu kesip ayaklarıma dolanan, içleri keklik havalanışlarından kalmış birer avuçluk rüzgârla dolu kül rengi çalılıkların arasından geçiyor ve gitgide heyecanlanıyordum. Sonsuzluğa doğru uzanıp giden ormanın akla hayale sığmayan genişliğini görüp de heyecan duymamak pek mümkün değildi zaten. Bana kalırsa, insan, bu genişliğin içinde rahatça cirit atan doğanın vahşiliğine bakıp birdenbire coşkuya bile kapılabilirdi o sırada. Kapılınca da, hiçbir şey düşünmeden, keçi sürüsü gibi tepelere tırmanan asırlık köknarların arasında dallara çarpa çarpa koşardı herhalde... Ya da, ne yapacağını kestiremeden oralarda bir süre kelebekleri taklit edercesine fırıl fırıl döner, belki yerlere yatıp yumuşacık kokuların içinde yuvarlanır, sonra yüksekçe bir tepede durur, ormanı sanki bir solukta ciğerlerine çekecekmiş gibi çevresine çizgileri dağılmış kıpkırmızı bir yüzle bakar, ardından da hızını alamayıp var gücüyle haykırırdı.

Sesi, orman suretinde görünen o uçsuz bucaksız zamanın içinde cılız bir kibrit alevi gibi sönüp gidince de, sese dönüşüp yeniden uçabilmek için, bir ıslık tuttururdu belki. Şöyle, kalbi yeşilinde atan, neşeli, kıvrak bir ıslık...

Ama, ben hiçbirini yapamadım bunların. Coşkuya kapılacağım sırada birdenbire hüzünlendim çünkü ve önümde sere serpe uzanan doğanın güzelliğine bakıp bakıp, uzaklarda kalan şehri düşündüm. Hem de öyle bir düşündüm ki, salaş sokakların dar vakitleri, ormana gelmiş gibi oldu bir an... Sonra, bu dar vakitlerin çeşitli köşelerine yıkılıp kalmış tinerci çocuklar da geldi tabii; hayata meydan okuyan bakışları, uykulu duruşları, soğuktan mosmor kesilen elleri ve yalnızlıklarıyla, ağaç diplerine oturup derin derin tiner solumaya başladılar. Onların peşinden ihtiyarlar sökün etti

sonra; kocaman bir burun ya da yay şeklini almış titrek bir çene halinde, ellerindeki naylon torbalarla, bana çalılık gibi gözüken çöplüklere doğru homurdana homurdana yürüdüler. Derken, ellerinden taşan ellerinin boşluğuyla, işsiz kalmış babalar da geldi şehirden; kayıp gençler, kucaklarında çocuklarının fotoğrafıyla sokak sokak dolaşan gözü yaşlı anneler, onların yanından başlarını çevirip bir kerecik olsun böyle neler oluyor diye bakmadan geçip gidenler, göbekli göbekli adamlar, yoksul semtler, tamtakır evler, çıkmaz sokaklar, hapishaneler, ışığa ve gürültüye boğulmuş dev alışveriş merkezleri, apartmanlar, cinayet saatleri, cinnet dakikaları, eğlence akşamları, buluşma geceleri, aydınlık sabahları ve bütün bunları sarıp sarmalayan, kirli kirli, uzak uzak görüntüler de geldi... Hatta bu görüntüler, kocaman bir elin fırlattığı yüzlerce kartpostal gibi havada bir süre eğilip büküldükten, renk renk parlayıp söndükten ve aşağıya doğru yavaşça süzüldükten sonra, tek tek yerleştiler ormanın içine ve kimi zaman kuytuya çöreklenmiş yeşil bir karanlığın derinliklerinden, kimi zaman açık alanlardan, kimi zaman da sincap zıplayışlarıyla sarsılan dalların yapraklan arasından görünüp görünüp benim aklımı epeyce karıştırdılar.

Hem de öyle kötü karıştırdılar ve tıpkı baskına uğramış bir bitpazarı gibi öyle altüst ettiler ki, artık ben bir yanımla acaba hâlâ şehirde miyim kuşkusunu taşıyor, bir yanımla bu kuşkuyu şiddetle reddediyor, bir yanımla da ormanı şehre ait görüntülerin karmaşasından kurtarıp yalnızca orman olarak algılayabilmek için büyük bir çaba harcıyordum. Gerçi, gecekondu semtlerinden yükselen soluk renkli çocuk ağlamalarının içinden aç kurt ulumalarını tek tek çekip almak, ortalığı velveleye veren sinir bozucu korna seslerinin arasından sağa sola akıveren yılan ıslıklarım ayıklamak, bira kasalarıyla dolu daracık sokak görüntülerinin koynunda yatan ormanın genişliğini görmek, ya da pazaryerlerinin tenteleri bile çökerten o çürük meyve kokulu görüntülerinin ağırlığından, şöyle yemyeşil bir rüzgârın hafifliğini yavaşça ayırıp onu yüzümde ve ruhumda hissetmek oldukça zordu. Müthiş bir dikkat gerekiyordu bu iş için. Ya da, bir çift gözden bakan binlerce çift göz, bir çift kulağa hizmet eden binlerce çift kulak gerekiyordu.

Bazen, umutsuzluğa kapılıyordum bu yüzden; küskün adımlarla dal uçlarında kırıla kırıla büyüyen uğultuların içine girip çıkıyor, kayıp dere şırıltılarına eğilip arada bir gözüm gönlüm açılsın diye yüzümü ıslatıyor, ıslatırken sularda kendimi ve arkamdaki bira kasalarını görüp hızla doğruluyor, sonra da kendi derinliklerinde yankılanan ıssız vadileri, göğe

vuran parıltılarıyla kocaman birer masal aynasına benzeyen gölleri, göllerin kıyısında zıplayıp duran çamur kokulu kurbağa seslerini ve bu seslerle ıslanıp ağırlaşan sazlıkların salınımlarını geride bırakarak, tıpkı ne aradığını bilmeyen bir kâşif gibi, önüme çıkan her şeyi bakışlarımla yoklaya yoklaya kaybolup gidiyordum.

Belki bu arada, ormanınkilerle iç içe geçen şehrin görüntülerinden kurtarıp kendimi uzaklara atacağım diye, durup uzun uzun bakılması gereken birçok el değmemişliği hızla gözden kaçırıyordum ama bunlar bana pek üzüntü vermiyordu. Bazen bir ayrıntıyı hiç görmemenin, ya da gözucuyla hafifçe görmenin, ya da açık seçik görüldüğü halde görmezlikten gelmenin, bütünü kavramayı çok daha kolaylaştıracağını düşünüyordum çünkü. Hiç kuşkusuz bu nedenle, kimi zaman ağaçların büyüme hızlarından dökülen sessizlik kıvamındaki çıtırtıları bile duymazlıktan geliyor ve her şeye dikkat ettiğim halde sanki hiçbir şeye dikkat etmiyormuş gibi, neredeyse koşar adımlarla, sürekli uzaklara doğru yürüyordum.

İstiyordum ki, adamakıllı kaybolayım ormanda... Bazen bana bir aslanın kükreyişi, bir kertenkelenin renkten renge akışı, bir ceylanın başını çevirip bakışı, ya da çilleri birbirine karışmış kocaman bir keklik sürüsünün aniden havalanışı gibi gözüken zamanların içinde, hiç gözükmeyen, ama hiç mi hiç gözükmeyen bir zaman olayım sözgelimi. Bir yanım binlerce dala dönüşen zamanın parçalanmışlığından milyonlarca yaprak halinde kıpır kıpır sarkarken, bir yanımı alsın rüzgâr, ta uzaklara savursun. Olabildiğince uzaklara... Böylece, parçalanmışlığım da parçalansın tekrar tekrar ve ben, sayısız noktalara saçılıp un ufak olan varlığımı, sayısız noktalardan, sayısız gözlerle seyredeyim. Ya da, aynı anda bütün yaprakların ruhunda ölüp dirilen ve bu yüzden de, ancak bütün yapraklar şaşılası bir dikkatle tek tek incelenip topluca düşünüldüğünde görülen, renginde rüzgârların fısıltısını biriktirmiş küçücük bir yaprak olayım da, yalnızca kendi varlığını işaret eden çok yönlü bir işaret gibi, ormanın kalbinde öylece durayım. Ta ki, birisi gelip neden öyle durduğumu anlayıncaya dek durayım ve okunacaksam seslerce, gecelerce, yıldızlarca, gündüzlerce, mevsimlerce ve yıllarca okunayım ve dokunacaksam yalnızca rüzgârlara dokunayım, rüzgârların soluğunda saklı uzaklara, uzaklara yüklediğim anlamlara, anlamlarda yakaladığım derken, kendimi bir patikada buldum.

Üzerindeki gölgelerin ağırlığını bir çırpıda silkeleyip bol güneşli, sakin bir alana çıkmasına rağmen, nedense bu patika şehirdeki sokaklardan birini

anımsattı bana. Tıpkı o sokak gibi, iskeledeki karmaşanın kenarından başlıyordu sanki; dalga seslerine karışmış titrek birer hayalet belirsizliğiyle açıklardan gelip kıyıya yanaşan balıkçıların haykırışları diye ağaçların uğultusunu emiyor, sapsarı limonlarla süslü balık tezgâhlarının ıslak ve kaygan kıpırtıları yerine arkasında usul usul oynaşan çalılıkları bırakıyor, sonra da elektronik eşya satılan dükkânların önünden geçercesine, kayalıkların dibine doğru sokulup hızla yukarılara tırmanıyordu. Kekik kokularına bulana bulana hem de, taşların pütürlü yüzlerine basa basa ve ısrarla. Öyle ki, ben onun, ta caminin bitişiğindeki kör çeşmeye kadar hiç sağa sola sapmadan, dosdoğru yürüyeceğini düşünüyordum artık.

Oraya varmadan önce, seyyar satıcılar yüzünden tıkanıp bir ara soluk soluğa da kalabilirdi gerçi... Sonra, şöyle izbandut gibi birkaç zabıta memuru hışımla gelip de hem tezgâhlan, hem de onların başında durup aval aval bakan kalabalığı darmadağın edince, ortalığa saçılan plastik kovaların, mandalların, tarakların, makasların, çakıların, jilet kutularının, defolu çorapların ve daha bunlara benzer bir yığın ıvır zıvırın arasından geçip yeniden yürümeye başlardı. Yürürken, sıvası dökülmüş, yoksul evlerin duvarlarına tutunurdu tabii... İçlerinde iniltiler barındıran pirinç halkalı kapıların uzaklığına, eşiklerde oturan çocukların dizlerine, bel veren ahşap balkonların halsizliğine ve sahiplerinin gizlenmiş çaresizliklerini dile getirircesine, iplerde ölü gövdeler gibi sallanıp duran çamaşırlara tutunurdu. Hiç gün ışığı görmeyen camlara, sonra. Camların arkasında patlayan çiçeklerin rengârenk sessizliğine. O sessizliğin içinde bir belirip bir kaybolan, solgun yüzlere... Böyle böyle, kör çeşmenin yanından sola kıvrılıp, herhalde sonunda, işçi pazarı diye bilinen ve içi her zaman tıklım tıklım dolu olan o kederli kahvenin önüne ulaşırdı ama, ulaşmadı. Bana kör çeşmeyi anımsatan ıssız bir meşenin gölgesine vardığımızda, sola kıvrılacağı yerde birdenbire hızlanıp daha da yukarılara tırmandı nedense. Tırmanırken de, bazen nereden gelip nereye gittiği belli olmayan başka başka patikalarla kesiştğii kayalıkların içinde, bazen onlardan biri oldu, bazen onlarla anlaşamamış gibi ayrıldı, bazen görünen bir noktaya doğru ilerlemekten sıkılıp yalnızca kendi içerisinde gezinmek istercesine geri döndü, bazen kayıplara karıştı, bazen dalga dalga coştu, bazen oralarda uzun süre oyalandı ve sonunda, beni etekleri bulutlarla kaplı öyle yüksek bir tepeye çıkardı ki, oradan gördüğüm ormanın genişliği karşısında -hiç abartısız- ağzım bir karış açık kaldı.

Hatta orada, nicedir genişlik genişlik dediğim şeyin aslında bir sonsuzluğun başlangıcı, bir sırlar âleminin eşiği, ya da sonu gelmeyecek bir serüvenin ilk basamağı olduğunu düşünüp, kendi kendime, demek ki ben şimdiye dek hâlâ ormanın kıyısındaymışım, dedim. Hiçbir yere gitmemişim. Gidememişim, daha doğrusu. Oralarda, belki de bilme tutkumun, bu tutkudan doğan heyecanımın ve merakımın içinde, öylece, dolanıp durmuşum.

6

Bunları der demez de, koşar adımlarla aşağıya inip yeniden ormana daldım.

Birbirinin üzerine kapanan yaprak hışırtılarının içinde yepyeni bir âlemi keşfetmenin heyecanıyla düşe kalka ilerlerken, sağa sola saçılmış küller gördüm sonra; çalılıkların ortasına fırlatılmış kırmızı fiyonklu beyaz pabuçlar, dikenlerin üstüne düşmüş kederli süs iğneleri, dallara takılı kalmış külahlar, yerlerde gezinen yorgun kılıç artıkları ve ne olduklarını bir türlü anlayamadığım, eyer örtüsüyle seccade, yüzükle bilezik, tespihle halhal, kanatla pelerin ya da zırhla küp arasında bocalayan, oldukça kararsız ve acayip acayip bir sürü eşya gördüm.

Bütün bu saydıklarımın -ve sizi bozkırdaki o mahşerî kalabalığın yanı başında daha fazla bekletmeyeyim diye saymaktan vazgeçtiklerimin- hepsi, ormanın bir köşesine toplanmış değildi tabii; aralarında uzaklık halinde duran çeşitli zamanlar, bu zamanların içinde de, nereden kopup geldiği bilinmeyen, belli belirsiz, tuhaf bir sis vardı. Yıllar önce dünyanın değişik yerlerinde hurdaya ayrılan, bunların dönemi kapandı diye özene bezene süslenip sessizce açık hava müzelerine kaldırılan, ya da kimsenin haberi bile olmadan bir bir parçalanıp başka taşıtlarla başka eşyaların yapımında kullanılan bütün buharlı lokomotiflerin ruhundan oluşmuş dev bir lokomotif, arkasına eklenen vagonlarla birlikte oralarda bir yerde sefere çıkmaya hazırlanıyordu da, ciğerlerini yırtarcasına, derin derin soluyordu sanki... O böyle gözükmeyen bir istasyonun gözükmeyen yolcuları ve eşyaları arasında soludukça, herhalde püskürttüğü buharlar da önce insanın içindeki gitme arzusunu kamçılayan rayların parıltısını gözden siliyor, sonra salkım saçak gelip her nasılsa ormana dağılıyor, dağılırken renkleri bulandırıyor, şekilleri bozuyor ve işte böyle hiç durup dinlenmeden, neredeyse ormandaki görüntüleri tepeden tırnağa değiştirip kendince yeni yeni şeyler yaratıyordu.

Kimi zaman, havada uçuşan kolsuz kanatsız birtakım ağaç kümeleri oluyordu bu yarattıkları, sözgelimi; kimi zaman oradan oraya gezinen avare göller, kimi zaman boşlukta yürüyormuş gibi gözüken sarhoş karaltılar, kimi zaman korku filmlerinden çıkıp gelmişe benzeyen eciş bücüş yaratıklar, kimi zaman derinliklerinden tüyler ürpertici hırıltılar yükselen kocaman ağızlı uçurumlar, kimi zaman da git git bitmeyen, üzeri yelkenli gemilerle dolu, masmavi, uçsuz bucaksız denizler oluyordu.

Hatta bir defasında da, elinde baltasıyla oralarda düşünceli düşünceli gezinip duran oduncu bir baba olmuştu.

Sonra, boncuk gözlü iki çocuğu, hadi bakalım işte odun kesmeye gidiyoruz diye peşine takıp, neredeyse benim hızıma eşit bir hızla ormanın derinliklerine doğru yürümeye başlamıştı bu baba. Tepemizde, ortalığı kasıp kavuran, ama sizin bildiğiniz güneşten çok daha büyük ve güçlü olan kocaman bir güneş vardı o sırada; çevremizde, olup biteceklerin bilinmezliğinden doğan kulakları sağır edici müthiş bir sessizlik; bu sessizliğin içinde de, merak, korku ve güvensizlik gibi birtakım duyguların hemen her adımda biraz daha ağırlaşan berbat kokuları vardı. Baba, bu kokulara bir hayli uzaktı nedense. Önümüze düşen çam dallarına, burnumuzun dibinde bitiveren ağaç gövdelerine, bacaklarımıza sarılan dikenlere ve çalılıklara da uzaktı. Bütün bunların, bunlarla birlikte gördüğümüz bazı hayvanların, tepemizden gelip geçen bulutların, karşımızda duran kayalıkların, derelerin ve yamaçların yanı sıra, kendi ellerine, ayaklarına ve yüzüne de uzaktı hatta; kalbinin fısıltılarını dinlercesine başını sol omzuna hafifçe eğmiş, dalgın dalgın, nerede daha karanlık bir yer görürse hep oralara doğru yürüyordu. Hem de, ısrarla... Ormanın, döne dolaşa kördüğüm olduğu noktayı arıyordu sanki ve hep orayı düşünüp orayı hayal ettiği için de, peşindeki çocukların geçtikleri her yere, aman dönüş yolumuzu kaybetmeyelim diye ekmek kırıntıları serptiklerini görmüyordu.

Olanca dikkatlerini bu işe veren ve ekmek kırıntılarını daha başka nerelere serpecekleri konusunda kendi aralarında gizli gizli fısıldaşıp duran o boncuk gözlü çocuklar da, çevrelerini görmüyorlardı gerçi; ağaç diplerine yıkılıp kalan tinerci çocukların, ellerindeki naylon torbalarla çalılıklarda yiyecek artığı toplayan iki büklüm ihtiyarların, ortalıkta aylak aylak gezinmekten usanıp da yok yere birbirleriyle dövüşmeye başlayan işsiz babaların, hazin şarkılarla dolup taşan salaş sokakların, elektronik eşya

satılan dükkânların, balık tezgâhlarının ve cinnet dakikalarının içinden nemli gözlerle çok uzaklara bakan, oğulları kayıp annelerin yanı başından geçip geçip gidiyorlardı. Ya da, ahşap balkonların altından, pazaryerlerinin ortasından, piyango bileti almak için uzun uzun kuyruklar oluşturan insanların arasından, film afişlerinin önünden ve mis gibi kokular saçan camları buğulanmış fırınların, içleri şık müşterilerle dolu bol ışıklı pastanelerin, biracıların, kitapçıların, döviz büfelerinin, çay bahçelerinin derken, kolunda sepetiyle yürüyen kırmızı başlıklı bir kız da gelip bu çocukların yanı başından geçti ve bakışları tinerci çocukların yarı baygın bakışlarında yankılanan aç bir kurdun, yalana yalana kendisini süzdüğünü hiç fark etmeden, sise gömülen yaprak hışırtılarını aralayıp hızla kayboldu. Kolundaki sepetten yayılan kurabiye kokularının içinde, ayak sesleri bir süre daha kaldı belki, kırmızı başlığı bir süre daha göründü ve bu başlığın üzerinde biriken kurdun bakışları oradan uzanıp bana doğru kıpkırmızı, kürek gibi bir dille bir süre daha yalandı ama kız bir daha görünmedi.

O kadar yakın olduğu halde, o da haramileri görmemişti nedense... Oysa sayıları kırka varan bu haramiler, hemen kırmızı başlıklı kızın geçtiği yerin azıcık yukarısında kalan bir mağaranın ağzına postu sermişler, kılıç gibi uzayıp giden zifiri karanlık bıyıkları, ikide bir boş yere nara atıp duran sarı dişli kocaman ağızları ve çarptıkları her şeyi tuzla buz eden balyoz ağırlığındaki kaba saba elleriyle, hem birbirlerine horozlana horozlana önlerindeki altınları sayıyor, hem de yüksek sesle, sanki söylediklerini yüzlerce yıl uzakta yaşayan bazı insanlara da ulaştırmak istercesine, bağıra çağıra konuşuyorlardı. Birkaç adım ötelerinde bekleyen atların sırtından tüten buharlara bakılırsa, oraya yeni gelmiş olmalıydılar. Bu, altınları sayan ellerinin arada bir hâlâ kılıç sallıyormuş gibi hareket edişiyle, havada patlayıp duran kahkahalara! Uzak bir köşesinde yankılanan, baskına uğramış kervan çığlıklarından da anlaşılıyordu zaten; bu çığlıkları aydınlatan ay ışığının amansız kılıç darbeleriyle un ufak oluşundan, bu un ufak oluşun içine yıkılan atların kanlı kişneyişlerinden ve bu kişneyişlerin orasına burasına sığınmaya çalışan birtakım karaltıların çaresizliğinden de anlaşılıyordu. Belki altınları güçbela sayıp küplere doldurduktan sonra, haramilerin yorgun düşen gövdelerini birer köşeye atıp uyuyakalmalarından da anlaşılacaktı ama, başlarındaki adam buna fırsat vermedi; gök gürültüsünü andıran sesiyle onlara dönüp çabucak hazırlanmalarını emretti.

Böylece, mağaranın ağzını sihirli birkaç kelimeyle kapatan haramiler, başlarındaki adamın kafasındaki yere doğru yeniden yollara düştüler.

Sonra, hem hemen oracıkta, hem de çok uzaklara varınca uzaklarda kalan uzaklardan da çok çok uzaklardaymış gibi gözüken, etrafı bin bir şekle girmiş korkulu bekleyişlerle çevrili, büyükçe bir saraya ulaştılar. Hatta ulaşır ulaşmaz da, kapı önlerinde kilitli birer kapı gibi dikilen eli mızraklı muhafızlara, burçlardaki okçulara, hangi köşeye gizlendikleri bilinmeyen gözcülere, ortalıkta uzak diyarlardan gelmiş yorgun tacir ya da acemi hokkabaz kılığıyla dolaşan muhbirlere ve arada bir karşılarına çıkan yılışık suratlı hizmetkârlara aldırmadan, dosdoğru içeriye daldılar. Zaten, hükümdar yatağının ayakucundaki kızlardan birinin ağzından dökülen büyülü kelimelerle dolup taşan sarayın içi, ormanın içine saçılmış gibiydi o sırada ve ilk bakışta artık neyin içeride, neyin dışarıda kaldığı pek belli olmuyordu. O kadar ki, sayıları kırka varan bu haramiler, kırk at, kırk bıyık, kırk ağız ve kırk baş belası halinde paldır küldür birbirine açılan geniş geniş saray avlularını geçip de rengârenk halılarla kaplı salonun ortasında cirit atmaya başladıklarında, kızın anlattıklarını hayretler içerisinde dinleyen hükümdar bile, sanki haramiler dışarıdaymış gibi hiç kılını kıpırdatmadan kollarını başına yastık edip öylece uzanmış ve yalnızca gözlerini hafifçe kısıp belli belirsiz bir mırıltıyla; "Kulaklarımda nal sesleri yankılanıyor sanki..." demişti.

Kız, bir an için karşılarında pervasızca at koşturan, kılıçlarını sıyırıp havada daireler çizen ve estirdikleri rüzgârla salondaki tülleri kat kat uçuşturan haramilere bakıp usulca gülümsemişti o böyle söyleyince. Gözucuyla gülümsemişti ama, yanaklarından gelip geçiveren pembelikle ya da yüzüne vuran kalbinin görünmezliğiyle gülümsemişti. Ardından da gözleri, aklı ve dili harami kılıçlarının ağzında iyice bilenmişçesine, daha keskin kelimelerle hükümdara daha başka şeyler anlatmaya başlamıştı. Bir yandan da, dönüp dönüp sarayın içindeki ormana bakıyordu anlatırken ve ağzından dökülen kelimeleri ormanın ruhuna batırıp çıkarıyormuş gibi, öne arkaya doğru, neredeyse gözyaşlarını kendi içine akıtan kederli bir gül edasıyla hafifçe sallanıyordu. Onun zarif gövdesiyle birlikte, gizli bir ibadeti yerine getirircesine sarayın hemen her köşesinde uğuldayan ağaçlar da sallanıyordu sanki; ağaçlarda asılı gibi duran kandiller, kandillerin aydınlattığı tepeler, tepeleri örten her biri birbirinden değerli halılar, halılardaki motifler ve motiflerdeki renkler de sallanıyordu. Bütün bunların yanı sıra, duvarları süsleyen rengârenk çiniler de tabii, gölgeleri hükümdarın yüzüne düşen kervanlar da, bu kervanların gelip geçtiği çöller de, çöllerdeki geceler de, oradan oraya gidip gelen hizmetkârlarla bu

ihtişamın, bu karmaşanın ve bu zaman yığınının göbeğinde kendi serüvenlerini yaşayan, uzun kuyruklu, alacakaranlık tilkiler de...

Görünüşe bakılırsa, o sırada kız anlattıklarını can kulağıyla kendisi de dinliyor, bazen kendi anlattıklarına kendisi de şaşırıyor, kendisi de heyecanlanıyor, kendisi de korkuyor, hatta zaman zaman hükümdarın bel bel bakan yüzünü, yanı başında oturan öteki kızı, sedirlere sıralanıp birbirlerini dirsekleye dirsekleye kendisini hayranlıkla dinleyen cüceleri, kapı arkalarında bekleyen dilsizleri, tepelerin tepesinde uçmaya başlayan halıları ve onları yakalamak için dağ bayır demeden koşuşturup duran hizmetkârları orada yüzüstü bırakıp anlattıklarının içinde kaybolup gitmeyi de arzuluyordu belki ama, bunu bir türlü başaramıyordu.

Seslendirdiği kelimeler daha dudaklarının sıcaklığından kopar kopmaz, orada gördüklerinin şeklini, tadını ve rengini alıyordu çünkü ve böylece o hem her şeyi en ince ayrıntısına kadar uzun uzun anlatmış, hem de hiçbir şeyi anlatmamış gibi oluyordu.

Başka bir deyişle, zavallı kızcağız hiç farkına varmadan kendi kelimelerinin içine hapsoluyordu yani ve hiçbir zaman, anlatılmakta olan dünyadan öte başka bir dünyaya kaçılamayacağı için de, belki bir daha hiç belleklerden silinmemek üzere oraya, hükümdar yatağının ayakucuna bağlanıyordu. Bu bağlanışla birlikte, havada savrulup duran kelimeler de giderek özgürleşiyorlardı sanki... Kimi zaman çıldırmış bir yaratık sürüsü gibi oraya buraya saldırıyorlardı sözgelimi, her şey kelimelerdendi artık kelimelerdendi sessizlik kelimelerden kız kelimelerden kâkül kelimelerden gerdan kelimelerden hükümdar kelimelerden şarap testisi kelimelerden saray kelimelerden bakışlar kelimelerden duruşlar kelimelerden esneyişler kelimelerden kelimeler kelimelerden derken ben birbirine açılan saray avlularına çıkıp çıkıp kendimi defalarca gene o duvarları çinilerle süslü salonda, kızın üç beş adım yakınında buldum ama, sonunda oradan uzaklaştım.

Uzaklaşırken, rüzgâr kanatlı atlarına atlayıp herkesi bir şeylerin pençesinden kurtarmaya giden yardımsever cengâverleri, kıskançlık nöbetine tutulmuş üvey anneleri, ateşlerin kucağında oynaşan semenderleri, ağızlarını açıp hani hani adam arayan yedi başlı canavarları, bir yerden canları pahasına aldıklarını bir yere gözlerini kırpmadan veren iyi yürekli haydutları, gözlerinden yaş yerine ağladıkça mücevher dökülen kurbağa suratlı kızları, yıllar önce uçurulan kafasını düşmana vermemek için hâlâ

koltuklarının altında gezdiren kahramanları, yüzleri yeni soyulmuş patates gibi parlayan köseleri, uzun tırnaklı cadıları ve elindeki lambayı merakla ovuşturup duran bir delikanlıyı geçinceye kadar, nedense kendimi kızın kelimelerinden oluşmuş, içinde değişik serüvenlere ait binlerce cümle taşıyan, yüzü virgüllerle dolu upuzun bir cümle gibi hissettim.

Bunca ürkütücü şeyin arasında, bana benzeyen başka başka cümleleri de peşime takmış, sırf doğru yolu yitirmenin zevkini yaşayabilmek için bile isteye oyalanıyordum sanki...

Sonra, işte böyle oyalana oyalana, belki doğru yolu yitireceğim diye başkalarının doğru yollarından, o yardımsever cengâverlerin atlarını sürüp gittikleri çok uzak yerlerden, oralarda açılıp kapanan içleri çeşitli yaratıklarla dolu uçurumlardan, vadilerden, çöllerden, çölleri örten gecelerden, bu gecelerin öteki ucundaki sarp dağlardan, dağlarda yaşanan günlerden, aylardan ve yıllardan da geçerek, sonunda büyük bir düzlüğe geldim.

Kayalıkların dibinden başlayıp yavaş yavaş ufka doğru genişleyen, oldukça sakin bir yerdi burası. Kendi çizgilerinin içinde uyuyakalmış gibi gözüken ağaçların uzaklığına, insanların hayal gücünü harekete geçiren kıpırtıların yokluğuna ve bu yoklukla birlikte ortalıkta dolaşan sessizliğin oraya buraya takıldıkça yırtılıp parçalanan gevşekliğine bakılırsa, orman da tıpkı benim gibi, bu noktada oyalanıyordu sanki... Ama onunkisi, bir oyalanıştan çok şeklini düzlüğün şeklinden almış, içi o güne dek yaşanan çeşitli ölümlerin yankılarıyla dolu kocaman bir ölüme benziyordu.

O kadar ki, artık ben gördüklerim karşısında bir adım daha atamamış, ne yapacağımı bilememiş ve orada rastladığım bir taşın üstüne oturup hüzünlü gözlerle, hiç kıpırdamadan bu ölümü seyretmeye başlamıştım. Bir yandan da, o sırada, taşın üstünde birdenbire taş kesilip ölümü seyretmekle, aslında ölüm beni bulamasın diye onun şeklini aldığımı düşünüyordum. Sonra, vazgeçtim bu düşünceden. Daha doğrusu böyle düşünmemek için bir süre yüzümü yerde yatan sararmış yapraklara, havada dolanıp duran kara kara bulutlara, kayalıkların birbirine ulanan hareketsizliğine ve ufuktaki yeldeğirmenlerinin ıssızlığına çevirdim. Birazcık kıpırdamış ve bir an için de olsa ölüme meydan okumuş oldum böylece... Olmasına oldum ya, bu yalnızca benim içimi rahatlattı tabii; düzlükte yaşayan ölümün o yere göğe sığmayan kocaman hareketsizliğinde hiçbir değişiklik yapmadı. Tam tersine ben yüzümü çevirip sağa sola baktıkça daha da derinleşti oradaki ölüm,

yeldeğirmenleriyle kayalıklar arasına kök salıp daha da yerleşti, daha da genişledi ve sonunda, gözlerimin önüne serilmiş devasa bir ölüm haritası gibi, öylece kalakaldı.

Öyle ki, artık onun yüzüne bakıp o anda ölümün binlerce şeklini görebilmek mümkündü.

Kurumuş ağaçların bulunduğu köşede, salgın hastalıkların pençesinde inleyen çok eski şehirler var gibiydi sözgelimi ve ben birazcık dikkat edince, pencerelerin gerisinden bakan akmış gözlerin dağınık ışıltılarını, bu ışıltıların önünden gelip geçen karaltıların mecalsizliğini, sokak ortalarında yükselen ceset harmanlarını ve bu harmanların kimi zaman yamru yumru yüzlerce baş, eğri büğrü bacak, kol ve kaburga seli halinde, sırıklarla itile itile çukurlara yuvarlanışını belli belirsiz de olsa seçebiliyordum. Sonra, bu çukurları kapatıp evlerine dönen bir deri bir kemik kalmış insanları, şehirlerin değişik semtlerinden yükselen çığlıkları, duvar diplerinde emekleyen iniltileri, sımsıkı sürgülenen kapıları ve göz göz yanan ateşleri... Belki daha beride, metal birer küheylan gibi şahlanıp birbirlerinin tepesine çıkan ya da şiddetli bir gürültüyle kafa kafaya tokuşan otomobiller, otobüsler ve iriyarı kamyonlar olmasa, bu şehirlerdeki konuşmaları da işitip kim bilir neler öğrenecektim ama, tekerleklerin dibinde debelenip duran bacaklar, şarampole fırlamış kanlı gövdeler ve camlardan sarkan incecik boyunlarla kırmızı kırmızı titreyen eller buna engel oluyordu. Hele bir de ölümle hayat arasına sıkışıp kalan o beti benzi uçmuş yüzlerle akı karasına karışmış kocaman gözler, göçmüş alınlar, fışkırmış beyinler, durup durup seyriyen omuzlar ve nereden geldiği kestirilemeyen benzin, kan ve yalnızlık kokulu bebek vınlamaları vardı ki, onlara bakacağım diye zaman zaman düzlüğün öteki noktalarında beliren ölümleri bile gözden kaçırıyordum.

Gerçi, bunda biraz da o ölümlerin payı vardı.

İlk bakışta, hiç mi hiç ölüme benzemiyorlardı çünkü ve onların rengini alan soluk benizli insanlar da, sanki ölmemiş gibi ya isteksiz isteksiz gülerek birbirleriyle saçma sapan şeyler konuşuyor, ya inanılması güç bir hantallıkla sevişiyor, ya günlük hayatın tekdüzeliğini aksatmaktan korkarcasına hep aynı saatte işlerine güçlerine gidiyor, ya da fırsat buldukça bir köşeye çekilerek, kabarıp sönen gevşek bir et yığını halinde horul horul uyuyorlardı. Hem de gece gündüz demeden avurtlarını tıpkı bir körük gibi şişire şişire öyle çok uyuyor, kalkıp ellerini yüzlerini yıkayınca öyle uykulu bakıyor, kapıları uyuşuk uyuşuk açıp sokaklara çıkınca öyle uykulu

adımlarla yürüyor ve içlerinden geçen herhangi bir şeyi söyleyecekleri zaman kafalarını kaşıya kaşıya öyle hımbıl kelimeler seçip öyle uykulu cümleler kuruyorlardı ki, artık ister istemez sokaklara, meydanlara ve evlere, milyonlarca kişinin uykusundan oluşan kapkalın bir uykunun ağırlığı çöküyordu. Çökünce de, zencefil kutusundan at arabasına, küfeden tırmığa, kılıçtan kolyeye, divitten kitaba, sudan çiçeğe, sandıktan tasa, fese ve sese kadar, akla gelebilecek ne var ne yoksa bu ağırlığın altında kalıyordu tabii ve hemen hemen her şey görünürlüğünü biraz yitiriyordu. Limanlarda bekleyen köle dolu gemiler, güverteden eğilip aşağıya bakan elleri kamçılı irikıyım tacirlerle birlikte, biraz görünür oluyordu sözgelimi... Etrafı yırtık pırtık dilencilerle çevrili camiler, biraz görünür oluyordu. İçi titrek mum alevleriyle aydınlatılmış kiliseler, biraz görünür. Rengârenk gürültülerle dolup taşan alacakaranlık bedestenler biraz görünür. Sırtını yamaçlara yaslayıp şehre ve insanlara bulutların üzerinden bakan gizemli şatolar, biraz. İnce oymalar ve ud eşliğinde söylenen efkârlı şarkılarla süslü ahşap konaklar, biraz. Sonra, morun tonlarından sıyrılıp lacivert karanlıklara doğru akan dağlar. Sonra, bu dağların ardındaki şehirler. Hatta maden ocaklarında ter döken el kadarcık çocuklar, meyhanelerde kucaktan kucağa gezen şuh kadınlar, tembel tembel yatan ovalar, ovalardaki taşlar, hayvanlar ve ağaçlar...

Bir bakıma, uyku suretinde gözüken bu ölüm şeklinin hüküm sürdüğü yerlerde, bir yüzü eriyip gitmiş eşyalardan, yarısı silinmiş hareketlerden, güdük hayvanlardan, eksik cümlelerden ve olmayan heveslerle yaşatılamayan meraklardan oluşup da kendini kendi yetersizliğiyle besleyen, çarpık çurpuk, berbat bir hayat yükseliyordu yani.

Sonra, işte bu hayat böyle yükselirken, bütün bu olup bitenlere fena halde içerlemiş gibi, birdenbire zırhından şangır şungur sesler dökülen çılgın bir şövalye çıktı ortaya; peşindeki adamıyla birlikte tozu dumana katarak geldi, üç beş adım ötemde durdu.

Adamı dediğim adam, titrek bacaklı uyuz bir eşeğin sırtına bin bir güçlükle oturtulmuş, oldukça ürkek, paspal, ama vefalı bir gölgeye benziyordu. Mızrağını yere dayayıp uzaklara bakan şövalyenin altındaysa, sağrısından sıcak buharlar tüten, yelesi ak köpükler içinde kalmış, şöyle rüzgâr özeti gibi heybetli bir at vardı. Bu at, oraya gelip durduğundan beri nedense durduğu yerde duramıyor, burun deliklerini şişire şişire ikide bir ayak değiştiriyor, o ayak değiştirdikçe de yukarıdaki zırhın çeşitli

yerlerinden, neredeyse iniltiyi andıran birtakım küflü gıcırtılar dökülüyordu. Kulak verip dikkat kesilince, kimi zaman da çok uzak bir zamanın derinliklerinde kalmış öfkeli haykırışlara benziyordu bu gıcırtılar, gözyaşları arasında zonklayan irili ufaklı hıçkırıklara, rengini yitirmiş ihanet fısıltılarına, budalaca sürüp giden sohbetlere, sevişme seslerine, uyuyan milyonlarca kişinin horultusuna, ya da kapıların, duvarların ve kalın kalın perdelerle kalın kaim zamanların gerisinden işitilip de bir türlü anlaşılamayan, mızmız konuşmalara benziyordu.

Öyle ki, o sırada bütün bu seslere bakıp zırhın içinde milyonlarca kişinin yaşadığı sanılabilirdi.

Dahası bu milyonlarca kişinin, sanki çılgın bir şövalye görüntüsü halinde gelip oradaki ölümün karşısına dikildiklerinden hiç haberleri yokmuş gibi, hâlâ zırhın içindeki karanlıkta günlük yaşamlarını kayıtsızca sürdürdükleri, yani hâlâ aptalca şeylere gülüyor, budalaca konuları konuşuyor, boğaz boğaza dövüşüyor, arada bir sevişiyor, işe gidiyor, işten geliyor, ya da tencere tabak gürültüleri arasında kaybolan evlerine sürekli girip çıkıyor oldukları bile düşünülebilirdi.

Atının üstünde dimdik duran şövalye de sanki onların böyle yaptıklarını biliyormuş gibi, içi öteki ölümlerin soğuk yankılarıyla çınlayan düzlükteki ölümün yüzüne biraz da onlar adına bakıyordu zaten. Kendisi fark etmese de, duruşu soyluydu bu yüzden... Hem de o kadar soylu, o kadar soyluydu ki, ister istemez benim gözüme kimi zaman gülünç, kimi zaman da acıklı görünüyordu.

Derken, işte böyle göründüğü sırada, başını gacır gucur eğip hiç bilmediği bir şeyi ararcasına önce toprağa, sonra havaya, sonra da doğrulup ufukta hareketsiz duran yeldeğirmenlerine baktı bu soyluluk... Bakmasına baktı ama, aradığı şeyin yerde mi, gökte mi, yoksa bu ikisinin dışında kalan başka bir zamanda ya da mekânda mı olduğunu bilmiyor gibiydi. Görünüşe bakılırsa, bunu pek bilmek de istemiyordu sanki; kafasındaki belirsizlikle ormanın belirsizliği arasında tıpkı bir belirsizlik bilgesi gibi öylece durmuş, arayışını olağanüstü bir coşkuyla, sessiz sedasız sürdürüyordu. Üstelik, yalnızca zırhın karanlığında parlayan gözleriyle değil, elindeki mızrağı tutuşuyla da yapıyordu bunu; atının dizginlerini kavrayışı, üzengilere basışı ve soluk alıp verişiyle de... Öyle ki, onu tepeden tırnağa süzüyorum derken ister istemez bu arayışa bende katılmıştım. Taşın üstünde hâlâ saraydaki kızın kelimelerinden oluşmuş yorgun bir cümle edasıyla oturuyor olmama

rağmen, şövalyeyle birlikte yavaş yavaş kıpırdanıp ben de bilinmeyen bir şeyi arıyordum sanki ve hiç kuşkusuz bu kez de, belirsizliğin bilgeliğine erişmiş soylular soylusu bir şövalyenin çılgınlıklarıyla dolu, yepyeni bir cümleye dönüşüyordum.

Belki de böyle hissettiğim için, şövalye birdenbire mızrağını hamle konumuna getirip de düzlükte hüküm süren hareketsizliğin derinliklerine doğru amansız bir saldırıya geçtiğinde hemen ben de kalktım yerimden ve o uyuz eşeğin sırtındaki adamın peş peşe gelen uyarılarına (herhalde yırtınırcasına bağırıp bizi sağduyulu olmaya davet ederken sürekli el kol hareketleri de yapıyordu) hiç kulak asmadan, palas pandıras koşmaya başladım. Nedense, önümden giden şövalyenin zırhından dökülmesi gereken şangırtılar benim üstümden başımdan dökülüyordu o sırada, adım attıkça her yerimden gacır gucur sesler yükseliyor, gövdeme gövdemde olmayan bir zırhın ağırlığı ekleniyor ve işin en ilginç yanı da şövalyenin elindeki mızrak bana benim elimdeymiş gibi geliyordu.

Düzlüğü anlaşılmaz bir hırsla soluk soluğa geçip de ufuktaki yeldeğirmenlerine iyice yaklaştığımızda bu yüzden mi şövalyenin gövdesine o denli sokuldum, yoksa boşluğu delip giden mızrak gerçekten elimdeydi de, onu yavaş yavaş dönerek bize meydan okumaya başlayan o değirmen kılığındaki canavarların kalbine birdenbire saplamayı mı düşündüm, bilmiyorum. Anımsadığım tek şey, yalnızca bir hamlenin başlangıcı...

Sonra, kendimi derin bir uçurumun dibinde, sırtüstü yatıyorken buldum. Tepemde, savruluşun rüzgârıyla parçalanmış küstah canavar homurtuları vardı sanki ve ben hızla doğrulup kalkacağım yerde, nedense öyle tembel tembel uzanmış, onlara bakıyordum. Homurtular fırıl fırıl dönüp birer canavar şeklinde gökyüzünün derinliklerine çekilip gidince, bu kez de çevremdeki ağaç uçlarına çevirdim gözlerimi; kargacık burgacık uzanan dallara, dallardan sarkan yapraklara ve bunların gerisinde duruyormuş gibi gözüküp de sessiz sedasız akıp giden bulutlara, belki dakikalara sığan saatler, günler ve aylar boyu durup dinlenmeden baktım. Ayrıntılar kimi zaman insanın aklını başından alacak kadar karmaşık, kimi zaman şaşılacak kadar basit, kimi zaman da rastlantıların olabilirliğinden doğmuş birtakım korkunç yaratıklar ya da gülünç şekiller halinde o kadar heybetli ve büyüleyici görünüyordu ki, onların arasında bakışlarımla gezineceğim diye, neredeyse doğrulup kalkmaya vakit bulamıyordum.

Daha doğrusu, kafamın içinde belki yüzlerce kez dirseklerimi yere dayayıp gövdemi havaya kaldırıyor, tabanlarımdan destek alıp doğruluyor, hatta doğrulur doğrulmaz üstüme başıma takılan sararmış yapraklan elimin tersiyle silkeleyip hemen yürümeye başlıyordum ama, bunları bir türlü gerçeğe dönüştüremiyordum. Bir yanımla da, orada öylece uzanıp sonsuza dek hiç kımıldamadan yatmak istiyordum çünkü. Dahası, bu isteği kendime kendi dışımdaki gelişmelerden doğan bir zorunluluk olarak gösterebilmek için, sıksık, üzerime kocaman bir ağırlığın çöktüğünü ve artık istesem de hiçbir zaman kalkamayacağımı düşünüyordum. Hiç görmediğim ağaçların, diyordum sözgelimi, öteki ağaçların varlığından yansıya yansıya gelip benim bakışlarıma vuran duruşlarının ağırlığı olabilir bu... Masmavi bir sessizlik şeklinde gökyüzünü dolduran işitilmez bir gürültünün ağırlığı da olabilir. Dal uçlarında kırılıp ufalanan yeşil bir serinliğin içinde gizlenen, sınırları belirsiz bir ormanın ağırlığı da... Ya da, o âna dek gördüklerimle daha sonra görmeyi düşündüklerimin bir aradalığı içime sığmıyordur da, gövdemle birlikte ruhum yavaş yavaş derken, kalktım.

Sonra, tam da kalktığım yerde, hemen oracıktaki yumuşacık otlarla çıtırdayıp duran sararmış yaprakların üzerinde, dev bir böcek gördüm. Gövdesi, neredeyse bir insanınki kadar vardı bu böceğin; benim az önceki halimi taklit edercesine sırtüstü yatmış, bir yandan güçlükle başını kaldırıp kaldırıp kubbemsi karnına bakıyor, bir yandan da hiç kuşkusuz doğrulup kalkabilmek için, acınası incelikteki bacaklarını oynatıp duruyordu, O anda ona yardım etmeyi, yay şeklindeki çizgilerle parsellere ayrılan o çok bacaklı kocaman gövdesini tutup bir çırpıda ters çevirivermeyi düşünmedim değil tabii, epeyce düşündüm. Ama, bu böceğin konumunu değiştirmek için harcadığı çaba o kadar doğal ve saygıya değerdi ki, ister istemez böyle bir müdahaleyle yolunda giden bir şeyleri aksatacağımdan korktum. Hatta o anda, karşımdaki çırpınışların çaresizliğine doğru kendimi tutamayıp da küçücük bir adım atacak olursam, böcek sanki birdenbire gövdesinin yetersizliğini fark edip biraz daha acıya gömülecekmiş gibi geldi bana... Böyle bir durumda, her şeyin boşuna olduğunu düşünüp bacaklarını oynatıp durmaktan da vazgeçecekti belki; uçurumun dibinde öylece yatacak, sürekli çevredeki ağaçların dal uçlarına bakacak ve hiç kımıldamadığı için de, gitgide oradaki toprağa, toprağın üzerindeki yapraklara, otlara ve taşlara benzeyecekti. Yavaş yavaş, kendisi olmaktan çıkacaktı bir bakıma. Oysa o anda, can havliyle çırpındıkça konumunu değiştirip kurtulamıyordu belki ama, en azından bu çırpınışlar sayesinde kendisi olmayı sürdürüyordu.

Hiç kuşkusuz, bu yüzden asla dokunamazdım ona.

Dokunmadım zaten, her şeyi orada öylece bırakıp gene ormanın içinde, yaprak hışırtılarını aralaya aralaya yürümeye başladım. Ama bu kez ne yaparsam yapayım artık hiçbir yere varamayacağımın, ormanın sona erdiği noktayı asla göremeyeceğimin ve işte böyle, kendi gölgesinin peşine düşmüş meraklı bir ruh suretinde orada burada dolanıp duracağımın bilincindeydim. Belki korkunç ve kavranamaz olan ormanın sonsuzluğu değil, benim bu sonsuzlukta varoluşumdu ama, oturup bunu uzun uzun düşünmeye hiç vaktim yoktu o sırada; ormanı saran kıpırtılar yaprak hışırtılarıyla birlikte hem önümden arkamdan, hem sağımdan solumdan, hem de gövdemin içinden akıyordu çünkü ve ben de onların rüzgârına gönlümü kaptırmış, nereye gittiğimi bile bilmeden gelişigüzel sürükleniyordum. Kıpırtıların sesi bendim sanki, yaprak hışırtılarının şekli bendim, sonra uğultuların nedeni, ormanın ele geçirilemeyen derinliği, karanlık köşelerin kalbi, yamaçların eğimi, tepelerin yüksekliği ya da ağaç gövdelerini saran kabukların kıvrımları arasında uyuklayan gölgelerin görünürlüğü, böceklerin dağınıklığı ve onca bitkinin sıklığını sessizce aralayıp ormana sızan farklı zamanlara ve hayatlara ait birtakım derken, ormandan ancak ormanın içindeyken, dışını hayal ederek çıkabileceğimi düşündüm.

7

Herhalde artık bütün bu anlattıklarımdan sonra şimdi size, işte ormanda öyle düşününce ben arkamda bir uçtan bir uca yakılıp yıkılmış ülkeler, kendi karanlığında kayıp köyler ve ıssızlığına baykuş tünemiş nice viran şehirler bıraktım da sonunda hayal ede ede, sert çehreli taşlara şekil veren gök mavisi çekiç sesleriyle çınlayan uçsuz bucaksız bir bozkırın ortasına varıp soluk soluğa durdum ve orada birdenbire beni şaşırtan mahşerî bir kalabalık gördüm, diyebilirim.

Ne bozkıra sığan bir kalabalıktır tabii bu, ne göze, ne de akla... Çünkü, hemen hemen her ırktan, her dinden ve her dilden çeşit çeşit insanlar vardır içinde. Üstelik, şimdikine göre daha zengin, daha yeşil ve daha vahşi gözüken Asip Dağı'nın eteklerinden başlayıp da ufka doğru dalga dalga yayılıp giden bu insanlar, bir aradaymış gibi yan yana ve iç içe durmalarına rağmen, bozkırın farklı zamanlarında yaşamaktadırlar. Bu yüzden, bir bölümü o anda Asip Dağı'nın bağrından sökülen taşlardan, doruklardan sürüklenip getirilen ağaçlardan ve bozkırın rengini taşıyan yüzleri saman çöpleriyle dolu kaba saba kerpiçlerden yararlanıp bir şehir kurmaya, bu şehrin içine çok odalı hanlar, çok kurnalı hamamlar ve çok kubbeli camilerle çok büyük kiliseler dikmeye, sokaklara çekidüzen vermeye, yada akla hayale gelmedik yerlerden su kanalları geçirip köşebaşlarına ve meydanlara alnı kargacık burgacık yazılarla süslenmiş her biri birbirinden gösterişli çeşmeler oturtmaya çalışırken; bir bölümü de aynı şehri, daha kurulup doğru dürüst bir şekle girmeden, ele geçireceğim diye zorbaca yıkma çabasındadır.

Namlularının içinde kulakları sağır edici, derin sessizlikler barındıran kocaman kocaman toplar dökülüyordur bu amaçla sözgelimi; şehrin etrafına kilometrelerce uzunluğunda siperler kazılıyor, cephe gerisine bitip tükenmez yığınaklar yapılıyor, tüfekler ikide bir sökülüp tetikte bekleyen askerlerce şakır şukur yağlanıyor, asker toplamak için sağa sola kaim sesli

fermanlar çıkarılıyor ya da bir türlü düşmeyen bu (lanet olası) şehri karşı, yeniden hazırlanan saldın planlaman hep aynı şeyi söyleyen yüzlerine baka baka, kılıçlarla birlikte öfkeler de bileniyordur. Bütün bu hazırlıkların, dere yataklarından akın akın çıkıp gelen atlıların, yamaçlardaki çadırların içini dolduran fısıltıların, kazma kürek seslerinin, tekerlek tıkırtılarının ve geri bölgelere sevkedilmek üzere arabalara bindirilen hastaların yanı başında hindi gibi düşünüp duran sarkık bıyıklı adamlar da, hiç kuşkusuz, çok önceleri aynı şehri aynı yolla kuşatıp da bir türlü zafere ulaşamayan ünlü komutanlar, şanlı padişahlar ya da bahtsız vezirlerdir ve o anda, zafer parıltıları saçan yeni bir yenilginin başlangıcını seyrettiklerinden habersizdirler.

Aslında, çarpışmaların sonunda karşılarındaki düşmandan çok yaşadıkları yenilgi duygusuna teslim olan bu insanların, şehri büyük bir gayretle kurmaya çalışanların ve onu yıkıp yerle bir etmek için akıl almaz hazırlıklara girişenlerin de, şehrin farklı bir zamanda, top sesleri, kılıç şakırtıları ve yeri göğü inleten sevinç çığlıkları eşliğinde ele geçirildiğinden haberleri yoktur.

Oysa, o anda henüz tamamlanmamış olan taş döşeli sokaklarda, yıllar sonra inşa edilecek surlardan birer muzaffer komutan edasıyla girip de birdenbire sağa sola dağılıveren, gözü dönmüş bir yığın çapulcu sürüsü dolaşmaktadır. Dolaşırken de tabii bunlar birbirleriyle yarışırcasına her yeri ve her şeyi yağmalamakta, kimi zaman salyalarını akıta akıta gözlerine kestirdikleri kızları bellerinden yakalayıp bir köşeye sırtüstü devrilmekte, kimi zaman nereden ne alacaklarını şaşırıp telaşla değeri beş para etmeyen bazı eşyaları kucaklamakta, kimi zaman kocaman elleri ve yusyuvarlak gözleriyle olmadık şeylerin tepesine çullanmakta, kimi zaman da zafer sarhoşu oldukları yetmezmiş gibi, cambul cumbul şarap küplerinin içine dalıp çıkmaktadırlar. Öyle ki, onların geçtiği her yerde kapılar tekme ya da omuz darbeleriyle kırılmaktadır artık, sandıklar kılıçlarla deşilmekte, mızrakların ucunda gerdek geceleri için saklanan dantelli donlar dalgalanmakta, yüklükler büyük bir gürültüyle çocuk bakışlarının ortasına yıkılmakta, kızların meme uçlan hoyratça öpülmekte, nal sesleriyle çocuk ağlamalarının arasından emekleye emekleye geçip canlarını bir köşeye atmaya çalışan yaşlı kadınlar tekmelenmekte, bastonu ellerinden alınıp havaya fırlatılan dedeler sakallarından çekilip emektar birer sirk maymunu, gibi sokak sokak dolaştırılmakta ve bütün bu olup bitenlere öfkelendikleri gözlerindeki ışıltıların keskinliğinden belli olan bıyıkları yeni terlemiş

birtakım gençler de, ya bir vuruşta yere iki seksen uzatılmakta, ya da yakalarından tutulup şöyle bir tartaklandıktan sonra sille tokat kovalanmaktadır.

Bunca taşkınlık sırasında bu çapulcular, yüzyıllar sonra şehirde, kırmızı kurdela kesimleri, yan yana sıralanmış gösterişli çelenkler, yalan gülücükler, cıvık şakalar ve kabarıp kabarıp yükselen bol alkışlarla dolu şatafatlı törenlerle açılmış olan alacakaranlık barlara, büyük alışveriş merkezlerine ve oto galerisi, emlak şirketi, gece kulübü ya da banka şubesi gibi çeşitli yerlere de girip çıkmaktadırlar belki ama bu oralardakilerin pek umrunda değildir. Her gün silinip ışıl ışıl parlatılan camların kılına bile dokunmadan vitrinden içeriye dalıp da oto galerisinin ortasında duran bir atlıyı, ya da kılıcıyla mızrağını bir köşeye fırlatıp da koynuna doldurduğu mücevherleri çıkarıp banka veznesi önünde saymaya başlayan gözlerini hırs bürümüş bir askeri, aradaki zaman farkı nedeniyle kimse görmediği gibi, o anda kimse de vakit bulup hayal etmemektedir zaten.

Herkes işinde gücündedir o sırada; kimileri bir zamanın insan belleğine doğru uzanan genişliğini pıtrak gibi çoğalan asık suratlı dev apartmanların düzensiz görüntüleriyle doldurmakta, kimileri kağnı tekerleklerinin dönüşüyle hayvanların geviş getirişine bağlıymışçasına yavaaaaş yavaaaş akan başka bir zamanda bu apartmanların dikildiği noktaya hüzün karası kıl çadırlar kurmakta, kimileri hemen hemen aynı yerde amansız bir kılıç darbesiyle sendeleyip başka bir zamanın içine devrilmekte, kimileri de gene orada, ya masa başına çivilenmiş soluk benizli bir memur dalgınlığıyla oturmakta, ya bankacı kılığında paraları sayıp sayıp destelemekte, ya da sevgilisine sarılıp dursuz duraksız, boğulurcasına öpüşmektedir. Bütün bu görüntülerin, renk, çizgi ve ses halinde titreşen incecik buğuları arasında, hayatı gözükmeyen şekliyle kâğıtlara geçirip bir kez daha var edebilmek, birkaç kelime daha genişletebilmek ve bu çok özel uğraşın çok hüzünlü hazzını tadabilmek için, kocaman hokkalara batırdıkları divitlerle eğilip mum ışığında büyük bir sabırla harıl harıl çalışanlar da vardır tabii; belediye otobüslerine yetişeceğim diye alelacele koşuşanlar, inançları uğruna zincire vurulanlar, gözlerine alaycı kahkahalar eşliğinde cızır cızır mil çekilenler, hayaları burulanlar, ellerinde dondurma külahlarıyla gezinenler, şapşal şapşal bakışanlar, derin derin susuşanlar ve içlerinden şeytana pabucunu ters giydirecek hesaplar yaptıktan sonra, birdenbire karşılarındaki insana masum masum gülümseyerek kadehlerini kaldırıp keyifle tokuşturanlar da vardır.

Hatta, hâlâ şehri kuşatmak için tepelerde karınca sürüsü gibi didinip duran askerlerin, atların ve savaş malzemelerinin üzerine, başka bir zamanın iğreti duruşlu, cılız gecekonduları inşa edilmektedir o sırada; çocuksu bir saflığın kristalleşmiş yankılarıyla çınlıyormuş gibi gözüken dev tapınakların bulunduğu yerlere, doğrudan doğruya insanın içindeki şehvet kuyularına seslenen renk renk ışıklarla aydınlatılmış, içleri pörsük memeli prenseslerin iri dişli kırmızı gülüşleriyle dolu genelevler açılmakta; birtakım din adamları da her gün gelip işte tapınaklara giriyoruz diye bıyıkaltı gülüşleriyle kapıda dikilen polislere kimlik bile göstermeden bu genelevlere dalmakta, efkârlı şarkılarla ortalığı çınlatan şuh kahkahaların birbirine karıştığı ve köşesinde bucağında sigara dumanlarıyla perdelenmiş yüzsüz pazarlıkların sürdürüldüğü o ekşi ter kokuları arasında yüzen kocaman salonlardan yavaş adımlarla geçmekte, sonra varıp Tanrı'ya en yakın yer diye tir tir titreyip duran kıllı birer erkek poposunun üstüne oturmakta ve altlarındaki erkeğin altında kesik iniltilerle kıvranan kadınların tavana çevrilmiş donuk bakışlarına aldırmadan, kitapları Tevratsa Tevratlarını, İncilse İncillerini, ya da Kuransa Kuranlarını açıp dokunaklı bir sesle, uzun uzun okumaktadırlar. Dillerinden dökülen kutsal kelimelerin arasına öteki odalardan gelen yatak gıcırtıları karışmaktadır bir bakıma, gülüşme sesleri, öpüşme sesleri, ısırma sesleri, tokat şaklamaları, yalan vaadler, çılgın istekler, güvensiz anlaşmalar, morarmış memeler ve inip kalkan kalçalar karışmaktadır.

Birbirini görmeyen bütün bu insanların, bu mekânların ve zamanların arasında, üstünde, altında, yanında ve içinde, bir de birbirini görmeyen çeşitli eşyalarla, birbirini görmeyen, çekiç seslerinin gerisine gizlenmiş birtakım sesler vardır tabii... Aynı anda farklı farklı dillerde aynı duyguları ifade eden bazı cümleler, sokaklarda arada bir burun buruna karşılaştıkları, hatta havada kimi zaman sesten yapılmış birer cetvel gibi üst üste çakıştıkları halde birbirlerini asla görememektedirler sözgelimi. At kişnemeleriyle otomobil homurtuları, kılıç şakırtılarıyla makineli tüfek sesleri, uçak gürültüleriyle atmaca çığlıkları ve divit cızırtılarıyla daktilo tıkırtıları da öyle... Hatta, rüzgârlarla rüzgârlar da...

Ama ben, tahmin edeceğiniz gibi, burada anlattıklarımdan çok daha fazlasını görmekteyimdir.

O kadar ki, hiçbir zaman kendimden emin olmadığım halde işte şimdi size sanki her şeyi bilen güçlü bir anlatıcıymışım gibi, yere göğe sığmayan

o mahşerî kalabalığın içinde hüngür hüngür ağlayan karalara bürünmüş birtakım kadınlar ve kadınların ortasında yatan kılıçla biçilmiş yedi ölü gördüğümü; ben yavaş yavaş yaklaşıp neler olmuş böyle, neler olmuş, neler olmuş diye bakarken o sırada Asip Dağı'nın doruklarından başı dik ama kalbi ölülere doğru fena halde eğik bir atlının inip geldiğini; onu gören insanların hemen toparlanıp suspus olduklarını; onlar suspus olunca, adamlarıyla birlikte bu atlının ölülerden yana bakmamaya özen göstererek oralarda bir zaman sanki zamanın biricik sahibiymiş gibi çalımlı çalımlı gezindiğini; sonra karşısına süklüm püklüm dizilip şaşılası bir minnet duygusuyla ellerini önlerine kavuşturan taş ustalarının yorgunluğunu gözucuyla şöyle bir süzdüğünü ve onlara türbenin yapımını hızlandırmaları için hem Farsça, hem Arapça, hem de Türkçe kokan ağdalı bir dille bazı buyruklar verdiğini de söyleyebilirim.

Dahası, siz bu söylediklerimden çok daha fazlasını işitip artık aceleci el hareketleri şeklinde uçuşan çekiç seslerinin gökyüzünü bir uçtan bir uca tıkış tıkış doldurduğunu ve az önce sağa sola kurşun sıkar gibi buyruklar yağdıran o atlının da gerisingeri dönüp keder sarısı bir siluet halinde Asip Dağı'na doğru uzaklaştığını düşünürken, ben bir adım daha ileri gidip, oradaki kadınlardan o yedi ölüye ilişkin yedi ağıt dinlediğimi ve bu kez de türbenin inşa edildiği zamanı geride bırakıp yavaş yavaş bu ağıtlardaki hikâyelerin başlangıç anlarına doğru yürüdüğümü belirterek, tutup size bu hikâyelerin içinden herhangi birini de anlatabilirim.

Böyle bir şeye kalkışırsam, bu, bir önceki paragrafta bıraktığım nemli kadın hıçkırıklarının ortasında boylu boyunca yatan yedi ölüden en gencinin hikâyesi olur hiç kuşkusuz.

Çünkü, hem hemen yan taraftaki lunaparktan yükselen neşeli gürültülerin, hem de şehrin arka sokaklarından savrulup gelen uğultuların altında ezilen kadınların ağıtlarından anlayabildiğime göre, orada yatan öteki hikâyeler farklı birer hikâye gibi durmalarına rağmen, bu gencin hikâyesinin ayrılmaz birer parçasıdırlar. Yani, üstlerinden atlayıp geçen kanişlerden saçılan şampuan kokularının, yontulmuş taşların, vızır vızır akıp giden rengârenk otomobillerin, kıyıda köşede gezinen yorgun atların, arı kovanı gibi işleyen genelevlerin ve işte şehri ele geçirdik geçiriyoruz gayretiyle tepelerden gürleyen toplarla, sokak gösterilerini izlemek için havada birer atmaca hışmıyla dönüp duran helikopter seslerinin ortasında yatıyor gibi gözükseler de, aslında o gencin hikâyesinin içinde yatıyorlardır.

Bunun böyle olduğu, yalnızca onca görül tünün patırtının arasından güçlükle işitilebilen kadınların ağıtlarından değil, kanlı mintanlarının, kaskatı kesilen yumruklarının, sanki dirilip de ansızın aranacaklarmış gibi sağ ellerinin yanına birer bebek özeniyle yatırılmış olan kılıçlarının ve toza toprağa belenmiş upuzun bıyıklarının duruşundan da anlaşılmaktadır zaten... Bütün kılıçlar, gencin yanı başında duran kılıcın çevreye sessizce yayıldıktan sonra kadınların dizlerine, kaldırım kenarındaki çöp bidonlarına, ya da gelip geçen otomobil camlarına çarparak aynı noktaya geri dönen kederine, yan gözle acı acı bakar gibidir sözgelimi; bütün gözler gencin gözleri adına kapanır, bütün yüzler havadaki seslerin arasından süzülüp yavaş yavaş kan şeritleriyle parsellenmiş gencin yüzüne doğru akar, ya da bütün bıyıklar, onca perişanlıklarına, yenilmişliklerine ve darmadağınık birer pırasa püskülünü andıran tozlu topraklı görünüşlerine rağmen, gencin olmayan bıyıklarını tamamlar gibidir.

Onun, bu olup bitenlerden hiç haberi yoktur tabii; benim gözüme nasıl göründüğünü bile bilmeden, orada, yüzünde pıhtılaşan kan şeritlerine konup kalkan sinek vızıltılarının gölgesinde, öylece yatmaktadır. Belki nice sonra, kadınlardan biri bu sinekleri gözyaşlarının arasından fark ederek hemen koynundan ağartısı hayal meyal dalgalanıp eriyiveren bir tülbent çıkarır, havada şöyle sertçe sallayıp katlarını açar ve onu gencin yüzüne çarçabuk örter ama beri bunları net olarak göremem.

Şehrin arka sokaklarındaki göstericiler o sırada havada dönüp duran helikopterlerden yükselen tehdit yüklü uyanlara rağmen, açılmış pankart, kararmış öfke ve zıvanadan çıkmış haykırış dalgalan halinde, köpüre köpüre oraya kadar gelmiş olurlar çünkü... Hatta, peşlerine takılan bozbulanık bir polis seliyle önlerine çıkıveren panzer sürüsü arasına sıkışıp lunaparkın neşeli gürültülerine doğru tel örgüleri, güneşin altında titreşe titreşe buharlaşıyorlarmış izlenimi veren sac levhaları ve briket duvarları zorlayarak öyle bir kaçışırlar ve polis de onları hızlı hızlı inen bir cop yağmurunun önüne katarak öyle bir kovalar ki, artık o genç ölü, saçlarından tutulup yerlerde sürüklenen ceylan bakışlı kızları, ağzından burnundan oluk oluk kan kusan delikanlıların, varıp tel örgülere yorgun çamaşırlar gibi asılıp kalan gövdelerin ve yırtılan pankartlarla ortalığa saçılan kitapların oluşturduğu kalın bir perdenin gerisinde kalır. Hayatın kendisinden yapılmış kalın bir perdenin gerisinde... Bu durumda, ben hâlâ sineklerin parlayıp sönen bir vızıltı bulutu halinde, o ölünün yüzüne konup kalktıklarını düşünürüm tabii... Dahası, kan şeritlerinin üzerinde kanatlarını incecik bir

saz gibi vınlata vınlata, aldıkları hazzın derinliklerinde kaybolup gitmek istercesine, keyifle dolaştıklarını hayal ederim.

Hikâye de bu şekilde, kendi hikâyesinin bitiş noktasında yatan o gencin yüzünü benim doğrudan doğruya görüp size betimlememle değil de, hayal etmemle başlar hiç kuşkusuz ve işte o zaman, kadınlardan biri belki aklından koynundaki tülbenti çıkarıp ölünün yüzüne örtmeyi geçirir ama, buna bir türlü cesaret edemez.

Bir an gözlerini ayırırsa, bence, ölü ona gücenecekmiş gibi gelir çünkü.

Duruşunu hiç bozmadan, hep o kanlı yanaklara bakar bu yüzden; birbirine düğümlenmiş kirpiklere, göğe çevrili alına, şakaklara, çeneye, kaşlara ve suların serinliğine doğru uzanıyorken donakalmış gibi gözüken yarı açık ağza bakar bakar da, bütün bunların üzerinde dolaşan sinekleri zamanında kovmamış olmakla, ölüye karşı büyük bir haksızlık ettiğini düşünür. Hatta, gitgide kafasında dallanıp budaklanan bu düşünce bir pişmanlık, bir insafsızlık, bir vurdumduymazlık ve ihanet şeklini alarak gövdesinin her zerresini öyle bir sarıp sarmalar ki, artık istese de hiçbir şey yapamaz. Ne koynundaki tülbenti çıkarabilir yani, ne eğilip o yaprak gibi titreyen elleriyle sinekleri kovabilir, ne dönüp nolur şu işe bir çare bulun dercesine öteki kadınların gözlerine bakabilir, ne de kendini saniyeler geçtikçe büyüyen bu suçluluk duygusunun pençesinden kurtarabilir... Ölüye karşı beslediği sevginin derinliği, o anda onun için bir şeyler yapabilmesini engellediği gibi, aralarına da hiçbir şeyle kapatılamayacak ölçüde geniş bir mesafe koymuştur sanki ve kadın şimdi olanca yıkılmışlığıyla bu mesafenin öteki ucunda durmuş, bir yandan gözyaşı dökmekte, bir yandan da dizlerinin dibindeki ölüye ulaşmaya çalışmaktadır.

Belki, onun geçmişini düşünür bunu yaparken.

Daha titrek adımlarıyla yürüyen küçücük bir çocukken bu ölü, bir gün salonda dilsizlerin el kol işaretleriyle anlattıkları masalı padişah babasının hayretler içerisinde dinlediğini görüp kıkır kıkır gülmüştür sözgelimi, onu düşünür. Bu olaydan sonra onca soytarılık, şaklabanlık ve hokkabazlık karşısında bir daha hiç gülmeyip çocukluğu ve gençliği boyunca, neredeyse ölümüne dek hep dalgın bir yaprak gibi oradan oraya savrulmuş, hep kıyıda köşede durmuş ve bayramlarda bile saklandığı kovuktan çıkarılıp zorla el öpme kuyruğuna sokulmuştur, onu düşünür. Halılarla kaplı merdiven basamaklarından bu ölü, ta çocukluğundan beri oldum olası hep silik bir gölge sessizliğiyle inip çıkmış ve bir gün kendisine çeşitli konularda ders

veren aksakallı hocalarının içinden en çok gökyüzündeki yıldızlarla eşyaların sessizliğini anlatanı sevdiğini söylemiştir, onu düşünür. Sonra, gene çocukken bu ölü, kocaman salonlarda kimsenin göremediği birtakım şeylerin peşine takılıp sık sık oradan oraya yaralı bir kuş yavrusu gibi can havliyle koşuşturmuş ve koşuştururken de hocalarının bile anlayamayacağı bazı kelimeler mırıldanıp durmuştur, onu düşünür. Bir gün şehir meydanında asılacak adamları görmeye gittiklerinde bu ölü, gözlerini sımsıkı kapatıp hıçkıra hıçkıra ağlamış ve bir daha o meydandan geçmemek için nedense hep bakırcılar sokağından dolanmıştır, onu düşünür. Sonra, onun boynunu büküp arada bir utangaç bir kız edasıyla bakışını, sünnet olacağı günkü somurtuşunu, ilk defa ata binişini, yıldızlı gecelerde çenesini pencerenin kenarına dayayıp saatlerce gökyüzünü seyredişini ve işte böyle seyrederken bir yandan da karanlıkta eriyiveren köz sıcaklığındaki kelimelerle, "Hocam inin oradan, inin oradan!" deyişini düşünür.

Orada oturan kadının içindeki zamanın içinde, o genç ölü birdenbire ayağa kalkar bir bakıma ve henüz ölmediği halde sanki başkaları tarafından bir an için öldüğü varsayılmış, hatta bozkırın ortasındaki yatışı uzun uzun hayal edilmiş herhangi biri gibi, bütün bu olup bitenlerden habersiz yaşamaya başlar.

Benim, kimi zaman gözünü budaktan sakınmayan zorlu bir cengâvere, kimi zaman kadınsı davranışlar sergileyen cariye yüzlü mahcup bir şehzadeye, kimi zaman da hedefini şaşırmış bir deli oka, kendi karanlığına eğilmiş bir nazlı dala, ya da loş saray köşelerinde küflenen sabır dağları arasında bin bir zahmetle yetiştirilmiş bir gonca güle benzeteceğim bu gencin adı da, hiç kuşkusuz Alaaddin olur.

Sonra, adını koymaktan şimdi bir çocuk doğurmuş kadar mutluluk duyduğum bu Alaaddin'in, kırılganlığını daha ilk bakışta yansıtsın da başka söze hiç gerek kalmasın diye, çöp gibi bir boynu olur. Boynunun üstünde de, insan hayretten hayrete düşüren incilerle süslü sırmalı bir sarıkla çevrelenmiş, şöyle sepet gibi kocaman bir kafası... Bir de, çekiciliğini sessizliğinden alan küçücük bir ağzıyla, insanı inanılmaz bir hızla kendi derinliklerine çeken, dillere destan gözleri olur tabii... Hatta, Alaaddin, kulağına çalınan saraydaki fısıltılar karşısında, şehirdeki söylentiler karşısında, ya da olup bitenlerle birlikte hocalarının anlattıkları karşısında hayata ne kadar umutsuz bakarsa baksın, bu gözler arada bir kendiliğinden, rüzgâr yemiş bir çift ela göl gibi ışıl ışıl dalgalanırlar. Alaaddin'in

alabildiğine karanlık ve ücra bir köşesinde Alaaddin'in bile farkına varamadığı daha güçlü birisi yaşar da, bağdaş kurduğu yerden kalkıp aklına estikçe onun gözlerindeki feri uzun bir çubukla, tıpkı sönmeye yüz tutan bir ateş gibi eşeler sanki...

Belki, Alaaddin'in gözlerinde uyuklayan ışıltılar sağa sola saçılıp biraz da başka şeyleri tamamlasın ister. Ya da o gözlere bakan gözlere, bu ışıltılar aracılığıyla Alaaddin'den de bir şeyler bulaşsın... Güzelliğiyle Alaaddin'in ruhuna sızıp onun içindeki sessizlik kuyularını aydınlatan bir Tatar kızının, usulcacık gülüşü sözgelimi. Bu gülüşün beyazları çoğaltan esmerliği. Bu esmerliğin harikulade sıcaklığı. Bu sıcaklığın, insanı bir anda kocaman bir dağ gibi büyütüveren sokulganlığı... Belki, zaman zaman Alaaddin'in içinden geçen pespembe hayaller de, kapkaranlık korkular da, geleceğe ilişkin olası görüntüler de, bu görüntülerin belirsizliğini derinleştiren boğuk renkler ve zifiri karanlıklar da derken, rengârenk kuş sürüleri geçer Alaaddin'in hikâyesindeki sarayın rengârenk çiçeklerle dolu bahçesinden ve çiçek kokularına belenmiş büyülü tüy bulutlarını andıran bu kuşların uzak uzak yankılanan ötüşlerini, benimle birlikte şehrin altını üstüne getiren şu gürültülerle gürültülerin içindeki görüntülerin arasından, ola ki siz de işitir gibi olursunuz.

O sırada, tekrarlanıp duran günlük görüntülerin yüzünde küflenen bakışlarınızın durgunluğundan çığlık çığlığa kanat sesleri yükselir, kirliler kirlisi apartman duruşlarının ortasına kök salan hareketsizliğinizin sokaklarla sınırlı genişliğine masmavi kuş uçuşları eklenir, ya da gövdenizden taşıp hayatınızı kaplayan gövdenizin ağırlığı bu uçuşlardan yayılan hafiflik duygusuyla birazcık da olsa azalır mı, bilmiyorum.

Bütün bunların hiçbiri olmaz da, siz neden anlatıldığını bile unutup belki yalnızca hikâyeyi izler ve kendinizi tıpkı benim gibi, onsuz süren onun akışına bırakırsınız.

8

Sonra, Alaaddin'in hikâyesi, tahtı ele geçiren kardeşi tarafından boynunun vurdurulup vurdurulmayacağını düşünen bedbaht bir şehzade kararsızlığıyla sarayın çevresinde ağır ağır gezinir, bana benim gençliğimi anımsatan sırma saçlı bir Tatar kızının ardı sıra mahzenin zifiri karanlığına iner ve orada ağarıp duran duvar taşlarının yosun tutmuş sessizliğiyle Tatar kızının kalp atışları arasında gide gele tıpkı bir şarap küpü gibi çalkalanırken, yukarıdaki lambaların gölgelerle parçalanmış aydınlığında o güne dek eşi benzeri görülmemiş birtakım fırtınalar kopar.

Korkunun derinliklerine gömülmüş genç bir ses, titrekliğini şiddetiyle örtmeye çalışarak; "Alaaddin hâlâ bulunamadı mı?" diye kükrer sözgelimi.

Hem de öyle bir kükrer ki, duvar çinilerindeki desenlerin çağrışımlarına doğru uzanıp giden salonun genişliği zangır zangır titrer o sırada, merdiven basamaklarındaki halılar hop oturup hop kalkar, şarap testileri yerlerinden sıçrar ve tavanlardan sarkan altın zincirli lambalar, birbirine karışan değerli taşlarının ışıltılarıyla birlikte birdenbire sallanmaya başlar da, saray yavaş yavaş öfkeli bir kükreyişe dönüşüyormuş gibi herkes paniğe kapılır. Donup kalan bir telaş, kendi sınırlarını aşıp telaşla çevreye yayılır sanki ve avlulardan hareme, servilerin arasında gezinen yollardan ahırlara, yüzme havuzlarından külhanlara, çınarların içindeki köşklerden mutfaklara, koyu kırmızı kadifelerle kaplı sedirlere, kilere ve hazine odalarına kadar her yere ve her şeye, ne yapacağını şaşırmış yüzlerce bakışın ağırlığı çöker.

Hatta, renkler giderek perde perde solmaya başlar bu ağırlığın altında. Çizgiler kesinliklerini, şekiller görünürlüklerini, sesler sahiciliklerini yitirmeye başlar. Kuşkularla korkular da, birdenbire çoğalır bunlarla birlikte. Bakıştan bakışa sıçrayıp duruştan duruşa şekillenen "Alaaddin hâlâ bulunamadı mı?" sorusunun tehdit yüklü karanlık yankıları yüzünden, ölüm gelip bir an için insanların baktığı her noktadan, insanlara bakar yani...

Ahırlarda dolaşan yarı uykulu seyislere bakar sözgelimi, tatlı tatlı okşanan atların gözlerinden. Kalaylı kazanların ışıltılarından ahçılara bakar. Küllü suların derinliklerinden, bulaşıkçılara. Hareketlerin seyrinden, sağırlara. El kol işaretlerinin yalınlığından, dilsizlere. Ya da kapıların açılıp karşılarından muhafızlara, ansızının kayıp servilerin karanlığına düşen yıldızların hızından burçlardaki gözcülere, eyerlerin süsünden binicilere, atların topuklarından nalbantlara, mışıl mışıl uyuyan bebeklerin yüzündeki masumiyetten annelere, annelerin sessizliğinden bebeklere derken o ses, yukarıdaki salonun genişliğini, sarayı, geceyi ve geleceği yırtarcasına bir kez daha kükrer; "Alaaddin hâlâ bulunamadı mı?"

Salonun ortasında, ellerini önlerine kavuşturmuş bir dizi sessizlik, bir dizi korku, ya da anlayış ve hoşgörü dilenen bir dizi çaresizlik gibi duran adamlar, başlarını bir kılıcın altına uzatırcasına eğip belli belirsiz bir sesle, hep birlikte kem küm ederler bu soru karşısında.

Hiçbirinin ağzından o anda 'bulunamadı' kelimesi çıkmaz belki ama, Alaaddin'in kardeşi padişah kılığına girmiş bir rüzgâr gibi onların önünde hem eteklerini savurta savurta gidip gelir, hem kendi kendine homurdanır, hem de olanca varlığıyla Alaaddin'in hangi kovuğa saklanmış olabileceğini düşünürken, nedense hep bu kelimeyi işitir. Gözlerinin önünden tekrar tekrar akan ellerden, ellerin üstüne dökülen sırmalarla süslü yenlerden, bunların altındaki allı morlu kuşaklardan, ya da sarkık bıyıklarla titrek çenelerden, sarıklardan, kaftanlardan ve adım attıkça kendi gövdesinde başlayıp kendi gövdesinde biten hareketlerden davudi bir ses doğar da, hiçbir şeye çarpmadan dosdoğru onun kulağına gelip; "Bulunamadı!" der sanki.

Bu ses, şekil olup göze de seslenir üstelik; ısı olup tene, korku olup yüreğe, düşünce olup akla, hayal olup geçmişe ve geleceğe de seslenir. Öyle ki, henüz tahta oturmanın zevkini doğru dürüst tadamayan Alaaddin'in kardeşi, bir süre sonra sadrazam diye bir bulunamadı kelimesinin yüzüne bakmaya başlar. İçi mağara gibi karanlık olan, uçuk benizli, ürkek bir bulunamadı kelimesinin yüzüne... Sonra, yerlere kadar dökülen mor bir kaftanın içinde yaprak gibi tir tir titreyen bu bulunamadı kelimesinden gözlerini ayırıp tiksintiyle onun yanı başındaki adama bakar ama, bu kez de, "Elbette bulunacak padişahım!" edasıyla dikilen kocaman sarıklı, top sakallı, bir başka 'bulunamadı'yla karşılaşır. Ardından, düşük omuzlu, süklüm püklüm, bir başka 'bulunamadı'yla... Ardından, gözlerini ayaklarının

ucuna dikmiş, kalbi tıp tıp boynundaki damarda atan ve arada bir "Ah bir bulursak padişahım, ah bir bulursak..." ifadesiyle kıpırdanan bir başkasıyla, bir başkasıyla, bir başkasıyla daha derken, artık Alaaddin'in kardeşi adamlara değil de, sanki aynı kelimenin farklı yazılımlarından kurulmuş yedi sekiz kelimelik can sıkıcı bir cümleye bakıyor, bu cümleyi tahtın hatırı için istemeye istemeye okuyor ve okudukça da, onun gerisinde yatan henüz kaleme alınmamış yüzlerce cümleyi görüyor gibi olur.

Hatta, faltaşı gibi açılmış gözlerle o cümlelerin uzak uzak uğuldayan karanlığına bakarken, Alaaddin'in köşe bucak nerelerde arandığını, ansızın hangi kalelerin basıldığını, ısrarla kimlere sorulduğunu, muhbirlere kaç kese altın verildiğini, bazılarının ne denli korkutulduğunu, yüzlerce adamın onu bulup bir an önce saraya haber uçurabilmek için canla başla nasıl didindiğini ve bunca baskına, bunca aramaya, bunca ısrara ve dökülen kanlara rağmen Alaaddin bulunamaz da günün birinde palazlanıp tahta göz dikerse, kendi başına ne çoraplar örüleceğini satır satır okuyor gibi olur da, bütün bunların bir aradalığından oluşan tatsız bir hikâyeyi parçalayıp yok etmek istercesine birdenbire öfkelenip ileriye doğru atılır ve neye uğradıklarını şaşıran adamları, yaşlarına başlarına bakmadan, peş peşe tokatlamaya başlar. Parçalayıp yok etmek istediği hikâyenin yüzü bir anda havada uçuşan sarıklarla dolar yani, balkıyıp duran kıpkırmızı yanaklar, allak bullak bakışlar, savrulan kaftanlar ve sakallarla dolar.

Hikâye parçalanıp yok olacağı yerde, beklenmedik bir hareketlilik kazanır böylece ve hızını alamayan Alaaddin'in kardeşi, bu hareketliliği önüne kattığı gibi palas pandıras salonun dışındaki merdivenlere doğru kovalar. O anda, bu davranışıyla kendisini de hareketliliğin bir parçası kıldığını hiç düşünemez tabii, yalnızca yumruklarını boşlukta iri iri sallayarak; "Bana Alaaddin'in kellesini getiriiin!.." diye saatlerce böğürür, böğürür, böğürür de, belki şehir ahalisiyle birlikte onun sesini siz de işitip işte şimdi bir şeyler olacak beklentisine kapılırsınız.

Kapılırsınız, çünkü kelimelerin gölgeleri arasından yavaş yavaş belirmeye başlayan hikâyedeki şehrin en ücra köşelerinde bile, o sırada insanı böyle bir beklentiye sürükleyecek yeni gelişmeler yaşanmaktadır zaten.

Yüzlerce adam, işini gücünü bırakıp Alaaddin'i bulmak için şehri ve sarayı tıpkı bir çingene bohçası gibi bir kez daha didik didik ederken, yüzlercesi de sabırsız nal sesleri eşliğinde yeryüzünün dört bir yanına

dağılmıştır sözgelimi ve artık Alaaddin'in hikâyesinde yalnızca rengârenk kuşlar değil, şıngır şıngır öten altın keseleriyle birlikte insanların aklını karıştıran boz bulanık fısıltı bulutları da uçuşmaktadır. Bir de, ortalıkta birdenbire bu fısıltı bulutlarının içinden çıkıp gelmişe benzeyen, tilki suratlı tilki suratlı birtakım entrika tacirleri türemiştir tabii ve bunlar, topaç gibi fırıl fırıl dönen gözleri, bir türlü ayar tutmayan sesleri ve sonları ancak dinleyenlerce tamamlanabilen kırık dökük cümleleriyle olmadık zamanlarda olmadık kılıklarla görünüp, hemen her Allahın günü aslı astarı olmayan hikâyeler alıp satmaktadırlar.

Hiç kuşkusuz, insanların gözlerini yuvalarından uğratan, her biri birbirinden korkunç, kanlı ve karanlık ihanet hikâyeleridir bunlar.

Mahzende saklanıyor diye bildiğimiz Alaaddin, sağda solda sessiz sessiz anlatılıp duran bu hikâyelerin bazılarında, artık hayatının iyice tehlikede olduğunu görüp bir gece saraydan gizlice kaçar sözgelimi; hiç kimsenin ruhu bile duymadan şehri bir hayalet gibi geçer, gölün ıssızlığını dolanır ve neredeyse bir rüzgâr hızıyla, Asip Dağı'nın ötesindeki dağların karanlığına doğru uzaklaşır. Gecenin içinde uzun bacaklı bir gece parçası gibi akıp giden atının terkisinde, daha şimdiden sessizliğinde dağların ardındaki bozkırın derinliğini taşıyan, ay yüzlü bir kız vardır o sırada... Peşinde de, kılıçları, kalkanları, gürzleri ve erzaklarıyla, onun uğruna ölümü göze almış, bir bölük adam. Sürüp giden bu taht kavgasının sonunda kendilerinin belli makamlara getirileceğini uman köpek ruhlu bir yalaka sürüsüyle, Allah için vuruşacağını sanan saf yürekliler yani... Bir de belki bunların hiçbirini düşünmeyip de, yalnızca kendilerini sonu bilinmeyen bir serüvende var etmek isteyenler. Bütün bunların arasında bunlar gibi görünüp de, yaşama gücünü ikide bir Azrail'le karşılaşıp onunla şakalaşmakta bulan, ya da yaşamaya değer başka bir şey bulamadıkları için orada olan bazı tipler de var mıdır, bilinmez.

Derken, dağları aşar peşindekilerle birlikte Alaaddin; vara vara varır, sessizliğin bir düzlük gibi, sessizliğin bu düzlüğü çepeçevre kuşatan boyları adam boyu ağaçlar gibi ve bütün bunların da ilk bakışta insana en güvenilir sığınak gibi göründüğü ücra bir yerde konaklar. Burada sözü edilen sessizlik gerçekten o düzlükte midir, hikâyenin anlatılışında mıdır, yoksa yalnızca dinleyicilerdedir de artık iyice olgunlaşıp zamanla hikâyedeki kelimelerin ruhlarına da mı sızmıştır pek bilinmez ama, yorgun argın varıp

düzlüğe ulaşan adamlarla birlikte, konaklama hazırlıkları boyunca bütün şiddetiyle hissedilir ve yaşanır.

Konaklama fikri de, düzlüğe yaklaşırlarken atın terkisinde hafif hafif mızıklanmaya başlayan o ay yüzlü kızdan çıkmıştır aslında. Gelgelelim, hikâyenin dediğine göre Alaaddin o sırada hem bunun, hem de gecenin içine dağılıp ansızın kaybolan kızın sesindeki ihanet titreşimlerinin hiç farkında değildir. Kız, bu fikri doğrudan doğruya söylememiştir çünkü; yalnızca onun beline sımsıkı sarılıp sırtına da memelerinin sıcaklığını ve diriliğini iyice yapıştırmış, sonra yorulduğundan dem vurmuş, düzlük görününce de Alaaddin'in kulak memesine doğru uzanıp cilveli bir sesle, ne zaman ve nerede konaklayacaklarını sormuştur. Orada konaklama kararını kendi başına verdiğini düşünen (daha doğrusu, bunu düşünmeye bile gerek görmeyen) Alaaddin de, atından gönül rahatlığıyla inmiştir işte bu yüzden, belki durup adamlarına tahtın gelecekteki sahibi olarak bir süre bakmış, sonra terli terli soluyan atların, erzak çuvallarının, kısık sesli konuşmaların ve parlayıp sönen kılıç ışıltılarının arasından bir şehzadenin adımlarıyla yürümüş, keçesinin üstüne kıvrılıp yatınca da, tıpkı bir çocuk gibi hemencecik mışıl mışıl uyumuştur...

Sabaha doğru, ortalık hafifçe ağarıp da yıldızlar pul pul dökülmeye başladığında, yeri göğü yıkan haykırışlarla uyanmıştır tabii ve adamlarının, düzlüğü kuşatan o boylarıadam boyu ağaçlar tarafından acımasızca kılıçtan geçirildiğini görmüştür. Hikâyeye bakılırsa, pörtlek gözlü kafaların höyküre höyküre yerlerde kanlı birer top gibi yuvarlandığını, başsız kalan gövdelerin can havliyle oraya buraya koşuşturduğunu, bir vuruşta koparılan kolların hemencecik yere düşmeyip boşlukta bir süre daha şakır şukur kılıç salladığını, atların ayaklarına dolanan bağırsak salkımlarıyla birlikte şahlanıp şahlanıp kan deryasının içine yıkıldığını, bir anlamda, direncin dirençle, hıncın hınçla, korkunun korkuyla, hırsın hırsla, ya da beraberlik görüntüsünün altına sığınan yüzlerce tek başınalığın yüzlerce tek başınalıkla kıran kırana vuruştuğunu ve bütün bunlar olup biterken o ay yüzlü kızın da ağzının kenarından sarkan diken gibi bir gülücükle, eğri bakışlı bir komutanın terkisine atlayıp gittiğini gören Alaaddin, artık aklını yitirmiştir orada... Evet, yitirmiştir ve şimdi kim olduğunu bile bilmeden, bozkırın derinliklerinde kaybolmuş köhne bir değirmende, üstü başı una belenmiş çelimsiz bir işçi olarak çalışmaktadır. Alev alev yanan saraydaki cariyelerin yerine, kollan, sabahtan akşama dek bozkır köylerinden getirilen tozlu buğday çuvallarını sarmaktadır yani ve bu çuvalların sayısı arttıkça

Alaaddin orada yavaş yavaş güçten kuvvetten kesilmekte, yeryüzüne her geçen gün biraz daha dalgın gözlerle biraz daha uzaktan bakmakta ve işte böylece, acıyıp kendisini işe alan aksakallı değirmencinin, değirmene gelip giden köylülerin, ahlatların dibinde sineklenip duran atların, sıska öküzlerin, çaput kulaklı eşeklerin ve köpeklerin gözleri önünde, bozkır güneşine bırakılmış bir mum gibi eriyip gitmektedir.

Bu hikâyenin içinden uç veren başka bir hikâyeye göreyse, evet, her şey bir yere kadar aynen anlatıldığı gibi olmuştur ama, Alaaddin'in aklını yitirdiği ve bozkırdaki o değirmende çalıştığı kesinlikle doğru değildir. O şimdi, cılız buğday başaklarının gölgesinde uyuklayan küçük bir şehirde, bir yandan boğaz tokluğuna bir bakırcı dükkânında çıraklık yaparken, bir yandan da çın çın çınlayan çekiçlerin ucundan kopan yıldızlara bakıp bakıp hâlâ düzlükteki hengâmeden nasıl sağ çıkabildiğini düşünmektedir. O çöp gibi uzayıp giden boynunu büküp bakırcı dükkânlarının alacakaranlığında işte böyle ne kadar düşünürse düşünsün, buna, kardeşinin bile isteye göz yumduğunu asla bilemeyecektir tabii. Hatta hiçbir zaman aklından, öldürmenin zevkini sonuna dek yaşayabilmek için kardeşinin kendisiyle kedi-fare oyunu oynadığını da geçirmeyecektir.

Gerçi, bu hikâyelerin her ikisi de sağda solda anlatılan daha başka hikâyelerce yalanlanmakta, kimi zaman Alaaddin'in hiçbir yere gitmediği, hâlâ Asip Dağı'nın eteklerindeki şehirde olduğu, saklandığı evi her gün değiştirdiği, birkaç vefalı dostuyla oturup tahtı kardeşinden geri alabilmek için her gün ince ince planlar yaptığı, sarayda olup bitenleri her gün en küçük ayrıntısına kadar öğrendiği ve her gün çeşitli sokaklarda, çarşılarda, pazaryerlerinde ya da çeşme başlarında çeşitli kılıklarla, başka başka haller içinde görüldüğü de söylenmektedir. Hatta, kimi zaman onunla selamlaşıldığı, konuşulduğu ve şehrin değişik semtlerinde oturulup karşılıklı nargile içildiği de...

Öyle ki, artık hanlarda, hamamlarda, camilerde, dergâhlarda, renklerin ses seslerin renk gibi uçuşup durduğu bedestenlerde, giderek ıssızlığa gömülen konaklarda ve meydanlarda, neredeyse coşkulu bir sadakat destanı kıvamıyla kulaktan kulağa aktarılan bu ihanet hikayeleriyle bu iyi niyetli söylentiler yüzünden, herkes birbirinden kuşkulanır olmuştur. Hatta, insanlarla birlikte, asaların, kırmızı marpuçlu nargilelerin, güğümlerin, takunyaların, fincanların, kapı tokmaklarının ve iğne kutusu, tütün kesesi, mendil bohçası gibi öteki eşyaların yüzlerine ve ruhlarına da işleyen bu

kuşkuyu taşıya taşıya, herkes biraz da kardeşinin gazabından korkup kaçan Alaaddin'e benzemiştir sanki, insanlar farkına bile varmadan onun gibi bakmaya, beklenmedik bir gürültü işitince onun gibi irkilmeye, en önemlisi de, ölümü onun aklıyla düşünüp onun gözleriyle hayal etmeye başlamışlardır.

Üstelik, içlerinden bazıları bu işe kendilerini öyle fena kaptırmıştır ki, artık bunları hemen her Allah'ın günü tutup yaka paça saraya götürmekten ve boyunlarını, işte Alaaddin tebdil geziyor diye uluorta, küt küt vurmaktan başka çare kalmamıştır. Belki Alaaddin yaşlarında olup da bakırcı dükkânlarında çıraklık yapan, bıyıkları ve hayalleri yeni terlemiş birçok delikanlı heder olmuştur bu uğurda; düğün dernek hazırlıklarına girişen birçok kalfa ömrünün baharındayken acımasızca boğazlanmış, birçok yeniçeri bıyıklarından tutulup kurbanlık koçlar gibi yerlerde kan revan içinde sürüklenmiş ve oradan oraya konup göçen keçi sakallı birçok tiftik tüccarı da, altın keseleri, adamları, katırları ve alacak verecek hesaplarıyla birlikte ansızın kayıplara karışmıştır. Göl kıyılarında cesetler gezinmektedir artık; dere yataklarında, su diplerinde, han köşelerinde ve kırlarda cesetler; dillerde cesetler, hayallerde cesetler, bakışlarda cesetler, gülüşlerde cesetler...

Bu arada, Alaaddin'in kardeşi de, bir Alaaddin yerine her gün bel bel bakan titrek bacaklı birkaç Alaaddin'in kafasını uçurtmaktan gizlice, müthiş bir haz almış mıdır, bilmiyorum. Almışsa, rüyalarında değilse bile hayallerinde tıpkı bir sırtlan gibi kanlı kanlı yalanmıştır herhalde ve yalandıkça da, sanki bir daha hiç kalkmayacakmış gibi tahta iyiden iyiye yerleşmiştir. Ne kadar yerleşirse yerleşsin, gene de Alaaddin'in yaşıyor oluşu hâlâ tahtın ışıltısında karanlık bir nokta, rahatlığında sivri bir dikendir hiç kuşkusuz ve bu nokta tıpkı sinsi bir kurt gibi tahtın ışıltısını için için kemirirken, diken de varıp olanca sivriliğiyle ta Alaaddin'in kardeşinin kalbine batmakta, hatta orayı delip geçmekte ve geleceğin bağrına saplanıp onu kimsecikler görmeden, sessiz sessiz kanatmaktadır.

Ola ki, artık siz hikâyenin burasında, yürüyüp geçtiği yerlere mor dağlarını gizemli kokularını saçan o sırma saçlı Tatar kızının, herkesin Alaaddin'e benzediği bu kuşkular ve korkular şehrinde olup bitenler yüzünden bir gün dilini tutamayıp mahzende gizlenen Alaaddin'i ele vereceğini, sonra da Alaaddin'in karanlıkta çürümüş ufacık bir korku yumağı halinde merdiven basamaklarından sürüklenip apar topar kardeşinin

huzuruna getirileceğini ve hemen kapı arkasında hazır bekleyen dilleri koparılmış palabıyıklı cellatlarca, sorgusuz sualsiz boynunun vurulacağını düşünürsünüz. Düşününce de, savrulan kaftanların etekleri arasından, nereye bakacaklarını kestiremeyen cellatların yüzlerini hayal meyal görür gibi olursunuz belki; mahzene üşüşen telaşlı ayak seslerini işitir, açılıp kapanan ahşap kapıların rüzgârını hisseder ve sarayın içini saran o acayip sessizliğin de köşe bucak dolana dolana, eninde sonunda nereye varıp dayanacağını bilir gibi olursunuz.

Ama, tam da siz bunları düşündüğünüz ve peşinden keskin bir kılıç ıslığını sürükleye sürükleye yuvarlanan kana bulanmış bir kafayı hayal ettiğiniz sırada, zavallı Tatar kızının, o ıssız bir yayla serinliği gibi ışıldayıp duran boynu karanlık bir el tarafından karanlıkta, hunharca koparılıverir...

Olup bitenler karşısında afallayıp Alaaddin'i ele verecekse bile, Tatar kızı buna asla fırsat bulamaz yani; duvar taşlarının ağartılan arasına, varlığında binlerce gülün uğultusunu taşıyan taptaze bir gül dalı gibi, yığılır kalır. Elindeki tepsiyle birlikte hem de; tepsideki hoşaf tası, haşlanmış et tabağı, tereyağlı pirinç pilavı ve bunların yanına yüreğini bırakırcasına koyduğu sıcacık somun ekmeğiyle birlikte... Birlikte, diyorum, çünkü biz bütün bunları tek tek görürüz o anda. Dahası, tepsideki tabakların zıplayıp ters dönüverdiğini, bazılarının kapaklanıp kaldığını, bazılarının tıngır tıngır yuvarlandığını onlar yuvarlanırken bir gövdenin can havliyle çırpındığını ve karanlıkta bir başın, tıpkı bir lastik gibi uzayan boyun derisinin ucunda bir süre sallandıktan, ortalığa kanlı hırıltılar saçtıktan ve gözlerini aralayıp bir an şöyle bir baktıktan sonra, tok bir sesle yere düştüğünü de görürüz.

Gelgelelim, bunca ayrıntıyı göstermelerine rağmen, içlerinden hikâyeye dair ufak tefek birtakım ipuçları geçtiği için bize hikâyenin kendisiymiş gibi gözüken kelimeler, mahzene inen merdiven basamaklarının sonunda ansızın ortaya çıkıp işini bitirir bitirmez de ansızın kaybolan (daha doğrusu, hiç görünmeyen) o karanlık ve acımasız elin gerisindeki yüzü aydınlatmaktan ısrarla kaçınırlar.

Kaçındıkları pek belli olmasın diye de, sudan bir bahane uydurarak, mızmız bir çocuk gibi gidip gidip Alaaddin'in çocukluğundaki bazı tutkulara değinirler sözgelimi; onun saraya getirilen ganimetler arasındaki eski püskü eşyalara bir hayli düşkün olduğundan, daha paytak paytak yürüyen küçücük bir çocukken boynuna boyundan büyük madalyonlar taktığından, uzak ülkelerden getirilmiş tonlarca ağırlığındaki kılıçları ıhlaya

ıhlaya kucaklamaya çalıştığından, sonra yerinden oynatamadığı kocaman sandıkların dibine oturup zırıl zırıl ağladığından ya da altınlarla gümüşlerin bakıştan bakışa sıçrayan ışıltılarını yakalayıp ille de öldüreceğim diye, elinde hayalî bir bıçakla, sağa sola koşuşturup durduğundan dem vururlar.

Bu durumda siz, hiç kuşkusuz tıpkı benim gibi, kimi zaman harflerin harf suretinde belirip kaybolan titreşimlerine, kimi zaman gözlerinizin önünden akıp giden kelime katarlarının arkasına, kimi zaman da apayrı birer kelime edasıyla uğuldayan kelimeler arasındaki boşlukların içine eğilip mahzenin karanlığındaki o yüzün kime ait olduğunu görmeye, göremeyince de şiddetle merak etmeye başlarsınız. Hatta, sizi gene size getirmek üzere sizden alıp sessiz sedasız hikâyenin derinliklerine biraz daha çekecek olan bu merak, kelimelerin kendi hikâyeleri arasında gitgide arsız bir sarmaşık gibi dallanıp budaklanarak, sonunda, o yüzün Alaaddin'e ait olabileceği kuşkusunu bile doğurur.

Kendi varlığından yayılan müziğin sonsuzluğuna kapılmış bir masal yılanı gibi sürekli kıvranıp duran Alaaddin'in hikâyesi bir yandan yavaş yavaş derinleşen bu gizin gölgesine çekilirken, bir yandan da olabilirliklerin kum gibi kaynadığı, gri bir noktaya gelmiştir çünkü.

9

Düşündüğümüz gibi Tatar kızını gerçekten Alaaddin öldürmüşse, uçsuz bucaksız bir sessizliğin ortasında, tek başına, elinde bıçak kalakalmıştır herhalde... Yuvalarından uğrayan gözlerini, ne yapıp ettiyse, ayaklarının dibinde kesik hırıltılarla debelenip duran karanlıktan bir türlü ayıramamıştır. Karanlık da, daha bir yaralı olmuştur o baktıkça. Hatta, görüntüsüne, mahzenin karanlığını dalgalandıran çırpınışlarının boşunalığını da ekleyerek, yaralanan her şey gibi sanki biraz daha büyümüştür. Belki bu yüzden, Alaaddin'in kalbi bir süre elindeki bıçakta atmıştır da, bıçak dile gelip birdenbire onun hissettiklerini anlatacakmış gibi zangır zangır titremiştir o sırada... Alaaddin nice sonra bunu fark edip bıçağı elinden alelacele fırlatmış, can çekişen karanlığın hareketsiz kaldığını görüp büsbütün korkmuş, korkunca da içinin derinliklerine doğru çekilip o iri iri parlayan gözleriyle uzak bir köşeye usulca büzülmüş müdür, bilmiyorum.

Bilmek isterdim aslında.

Daha doğrusu, Alaaddin'le konuşmak isterdim. Elime şöyle kütük gibi kocaman bir mum alıp kimsecikler görmeden mahzenin karanlığına inmek ve uzun uzun konuşmak...

Tabii bunu, kesinlik şeytanıyla duyarlılık şeytanını gizlice yanıma alıp bu tüyler ürpertici sahneyi size daha dokunaklı bir dille, daha net anlatabileyim, ya da karşısına dikilir dikilmez Alaaddin benim Tatar kızına olan benzerliğimi (biliyorsunuz, o kız için daha önce 'bana benim gençliğimi anımsatan' demiştim) fark etsin de ipin ucunu oradan yakalayıp şöyle ikide bir hallaç pamuğu gibi oraya buraya dağılmayan, herkesin hoşlanacağı türden, doğru dürüst bir hikâye kurabileyim diye değil; yalnızca bir insanı öldürmenin öncesinde ve sonrasında neler olup bittiğini görebilmek, bu amaçla Alaaddin'in iç coğrafyasında gezintilere çıkabilmek, ya da bir cinayetin cinayeti işleyeni nasıl doğurduğunu, bu doğumun ne

kadar sürdüğünü, hangi karmaşık aşamalardan geçtiğini ve bütün bunlar sessiz sedasız yaşanırken, çevrede, diyelim oradaki havanın ısısında, kokusunda, renginde ya da ağırlığında, ne gibi tuhaf değişiklikler olduğunu anlayabilmek ve böylece içimdeki merak kurdunu biraz daha doyurup kendi gözümde biraz daha var olabilmek için isterdim.

Mahzenin karanlığında gezinen rutubetli böcek çıtırtıları gelip gelip Alaaddin'le benim aramda duran mumun aydınlığına çarparken, bu konular hakkında Alaaddin'e, ipe sapa gelmez bir yığın soru sorardım sözgelimi. Sana sırılsıklam âşık olan Tatar kızını öldürmeyi kafana koyup da bunu ne zaman ve nasıl gerçekleştireceğine karar verdiğinde, derdim, kendini hiç, hiç o güne dek tatmadığın özel bir yolculuğa çıkıyormuş gibi hissettin mi? Öldürmeye karar vermeden önce kızın gözlerindeki parıltıların tatlılığına bakarken, derdim, bir an için de olsa, ille de öldüreceğim diye çocukluk yıllarında hayalî bir bıçakla peşlerinden koşuşturup durduğun o altınlarla gümüşlerin ışıltılarını anımsadın mı? Bıçağı belinden sıyırıp alelacele kızın boğazına çalarken, derdim, sana bir an bıçağı tutan sen değil de bir başkasıymış gibi geldi mi? Ayak seslerine vuran elindeki yemek tepsisinin ağırlığıyla yavaş yavaş merdiven basamaklarının sonuna gelen kız, derdim, sana o anda yalnızca bir kişi olarak mı göründü? Kızın boğazından fışkıran hırıltıları işittiğinde, derdim, acaba senin boğazında da şöyle belli belirsiz, ateşten bir karınca sürüsü geziniyormuş gibi, tuhaf bir yanma oldu mu? Birisini öldürmek seni hiç bilmediğin, mahzeninkinden de beter bir karanlığa mı alıp götürdü, derdim, yoksa gözlerindeki perdeleri yırtıp öteki insanların asla göremediği, pırıl pırıl bir aydınlığa mı çıkardı? Aylardır iletişim kurabildiğin biricik insanla, derdim, bir kez olsun, farklı bir iletişim mi kurmak istedin öldürmekle?

O, bunların hiçbirini yanıtlamazdı belki; Tatar kızının cesedi yerde değil de sanki olanca ağırlığıyla dilinin üstünde yatıyormuş gibi, iri iri yutkunurdu.

Onun bu yutkunuşu bana cinayetin karanlık noktaları hakkında, inanılmaz bir hızla ve binlerce sayfayı dolduracak ölçüde öyle çok şey anlatırdı ki, mahzende gezinen böcek çıtırtılarının, nedense anladığım bu şeylerin ağırlığı altında üzüm gibi ezildiğini düşünürdüm o sırada. Ardından da, mahzenin, yanına sessizlik genişliğinde gözüken duvar taşlarıyla merdiven basamaklarının seslerini, karanlığın seslerini, mum ışığının seslerini ve Tatar kızının seslerini de alarak, aynı anda binlerce cümleyi

konuşurcasına uğul uğul uğuldadığını görürdüm. Alaaddin'in yutkunuşu sihirli bir anahtara dönüşüp hiç bilmediğim bir sesler âleminin kapısını açmış da, ben oraya adımımı atar atmaz artık geri dönemeyeceğimi anlamışım, bu yüzden hem sevinmiş hem de korkmuşum, hatta (diyelim) biraz da afallamışım gibi belki üst üste ürperirdim sonra... Belki de, seslerin içine düşmüş, küçücük bir ses olduğumu sanırdım. Neyi işaret ettiği anlaşılmayan, nereden geldiği bilinmeyen ve sesten çok ses izine benzeyen şöyle küçücük bir ses... Ya da, bir cinayetin sırlarına ulaşacağım derken, o cinayet sonrasının karanlığında yavaş yavaş kaybolduğumu düşünür, boş yere telaşlanır ve kendi kendime, acaba cinayet işlemeye hazır bir yanım var da, şimdi ben bu cinayetin etrafında dolanıp durmakla o yanımı mı susturmaya çalışıyorum, ya da bana benzeyen birisi öldürüldüğü için, kendimin de ona benzerliğim ölçüsünde öldürüldüğünü düşünüp Tatar kızının cesedindeki minik cesedimden mi ayrılamıyorum, derdim.

Böyle diyorum ya, belki de ben Alaaddin'i hiç bulamazdım orada.

Yani, elimde kocaman bir mumla mahzenin zifiri karanlığına indiğimde, uçsuz bucaksız bir sessizliğin ortasında tek başına kalakalan ben olurdum. Sonra, zihnim kendiliğinden (huyu kurusun), yerde yatan Tatar kızının hayattayken kurmuş olabileceği hayallerin, tatmış olabileceği tatların, görmüş olabileceği renklerin ve dokunmuş olabileceği şekillerin, insana hâlâ oralarda geziniyormuş gibi gelen uğultularını da eklerdi bu sessizliğe. Cesedin sıcaklığıyla birlikte mahzene yayılıp gözükmeyen buharlar, ya da buhardan yapılmış solgun yapraklar halinde uçuşan, içleri Alaaddin'in çeşitli dokunuşlarıyla dolu çeşitli hayallerin uğultularını eklerdi, sözgelimi. Tatar kızının, bu hayalleri kurarken aldığı tatların uğultularını eklerdi. Bu tatların içinde yarı baygın gözlerle gezinirken dokunduğu, el gibi, omuz gibi, üzüm salkımı ya da fındık fıstık içi gibi şekillerin uğultularını eklerdi. Bu şekilleri bizim gözümüzde şekil kılan renklerle, bu renklerin içinde, bitişiğinde, etrafında ve uzağında soluk alıp veren daha başka ve daha farklı renklerin uğultularını eklerdi sonra. Hatta, bu uğultuların hareketleri çarçabuk silişinden, belirgin kılışından ya da sinsi sinsi yönlendirişinden doğan daha derin, daha gizli ve daha acayip uğultuları da eklerdi de, artık bütün bunlar ve bunların çağrıştırdıklarıyla birlikte, içinde bulunduğum sessizlik iyice genişlerdi.

Hem de, mahzenin boyutlarını da aşarak bir anda öyle çok genişler, öyle çok genişlerdi ki, ben ayaklarımın dibinde yatan cesedin tıpatıp Alaaddin'e

benzediğini, genişlik dediğim bu tuhaf örtü yüzünden oldukça geç fark ederdim.

Fark edince de, yoksa ölen öldürenin şeklini mi aldı, diye bir hayli şaşırırdım tabii... Gövdemde kocaman bir soluk düğümü, şiddetli bir kalp çarpıntısı ya da yuvasından uğramış bir çift göz halinde şekillenen bu şaşkınlığın ardından eğilip merakla baktıktan, Tatar kızını titreyen mum ışığının altında erkek giysileri içinde gördükten ve uzun uzun düşündükten sonra da, belki size dönüp kendimle konuşurcasına; kızın üzerindeki giysilerle kendininkileri değiştirip mahzenden çıktığına göre, Alaaddin şu anda, haremde gülüşüp oynaşan cariyelerin arasında olabilir, derdim.

Kendi hikâyesinin böyle havai fişek gibi patlaya patlaya nereye gittiğinden en az benim kadar habersiz olan Alaaddin, gerçekten güvenli bir yer diye düşünüp Tatar kızının giysilerini giyer giymez soluğu haremde almışsa, ta baştan beri 'cariye yüzlü mahcup bir şehzadeye' benzediği, bozkırın ortasında altı ölüyle birlikte yatıyorkenki görüntüsünden anımsadığım kadarıyla bıyıksız olduğu ve 'kendi karanlığına eğilmiş nazlı bir dal' sessizliğiyle vanp hangi köşeye oturmuşsa orada öylece kalakaldığı için, belki de kimse kuşkulanmayacaktır ondan. Ama o herkesten ve her şeyden fena halde kuşkulanıp, hemen hemen her gün yeni dedikodularla çalkalanan haremin çeşit çeşit esans, çeşit çeşit buhur ve terli düş bulutlarıyla dolup taşan havasını durup dinlenmeden koklayacak, kokladıkça da akıl almaz derecede huzursuz olacaktır. Bu durumda, art arda düzenlediği kanlı entrikalarla tahtı ele geçirir geçirmez hareme dadanıp tek tek cariyeleri de ele geçirmeye başlayan kardeşinin, bir gün sakalını sıvazlaya sıvazlaya gelip şarap kızılı gözlerle Alaaddin'in karşısında durması, onun orasını burasını mıncıklayıp açık saçık sözler fısıldaması, bunları fısıldarken de eğilip o sapsarı dişleriyle diken diken kabaran sakallarının arasından tıpkı kemik görmüş bir köpek gibi salyasını akıta akıta hırlaması an meselesidir çünkü...

Belki de, Alaaddin haremde hep bu olasılığın gerçekleşebileceği korkusuyla yatıp kalkacaktır artık. Üst kattaki odalardan zaman zaman ud sesleri yükseldiğinde, bunlar o olasılığın sesleri, diyecektir yüzünü hafifçe kaldırıp gözleriyle. Neşeli şarkılar söylendiğinde, bunlar o olasılığın şarkıları, diyecektir. Uzak ülkelerden gelen kızlar uzak ve korkunç masallar anlattığında, bunlar o olasılığın masalları. Havuz başında, nalın tıkırtılarıyla çınlayan hamamda, ya da hep birlikte yemek yedikleri salonda ansızın

patlayıveren gülüşmeleri işittiğinde, bunlar o olasılığın gülüşmeleri. Havada uçuşan altınları gördüğünde, bunlar o olasılığın altınları. Her on bakire arasında yatan yaşlı kadınlar geceleri horlamaya başladığında, bunlar o olasılığın horultuları.... Sonra, o olasılığın ayak sesleri, o olasılığın iç çekişleri, o olasılığın dantelleri, nakışları, elleri, gözbebekleri, uzaklığı, yakınlığı ve fısıltıları derken, ola ki Alaaddin bu korkunun içinde hep böyle dönüp dönüp duracak, hayata hep hissettiği erkeklikle görüntüsüne sığındığı kadınlığın arasından bakacak ve hemen her gece rüyasında, Tatar kızının yerine ipek çarşafların üzerine uzanıp kendisine muzip muzip el sallayan kardeşini görecektir. Üstelik, kardeşi bıyıklarını ibrişim gibi burup pespembe bir iştahla yalanacaktır ona el sallarken, ya da apış arasındaki şahlanışı öteki eliyle tutup uzun uzun, tahtını severcesine okşayacaktır.

Neresinden bakılırsa bakılsın, Alaaddin için bu kâbus (eğer hareme sığınmak zorunda kalmışsa) kendi elleriyle seçtiği başka bir ölüm şeklidir hiç kuşkusuz ve böylesine berbat bir ölümle burun buruna yaşamak onun ruhunu günden güne eritmekte, ta küçüklüğünden beri tahtın ışıltısına ayarlanan bakışlarını kirli bir yün gibi eğirip bükmekte, hatta at sırtında sarsılan gümüş eyerlerin şeklini yineleye yineleye gelişen daracık kalçalanyla hâlâ kocaman kılıçların ağırlığını taşıyormuş gibi arada bir ürperen belini de eski hallerinden çıkarıp sanki giderek daha narin ve daha tuhaf bir hale sokmaktadır.

Aslında, kolayca tahmin edilebileceği gibi, yavaş yavaş Alaaddin'in gövdesine yerleşen bu şekil, dakika dakika serpilip büyüyen akla ziyan bir korkuyla sessiz bir tükenişin su yüzüne vuran çehresinden başka bir şey değildir.

Ama ben, şimdi bu çehrenin karanlıkta kalan ayrıntılarına dalıp oradan iki erkek kardeşi bir yatağa götürecek olan olabilirliğin nasıl gerçekleşeceğine geçmek, o sırada zavallı Alaaddin'in nasıl soğuk soğuk ter dökeceğini düşünmek, ya da sonsuzluğu içeren büyülü bir zincir kıvamıyla uzayıp giden şehvetli inlemelerin, ipek çarşafların yumuşaklığını dalgalandıra dalgalandıra, şaşkınlık dolu bir haykırış anına doğru nasıl akacağını anlatmak istemiyorum. Belleğinizde yer eden bir yığın kokuyu, korkuyu, rengi, ışığı ve kıpırtıyı kullanarak, sizin böyle bir sahneyi gözlerinizin önünde çoktan canlandırdığınızı düşünüyorum çünkü. Hatta, her biri çocuk büyüklüğündeki dev mumlarla, mum cızırtıları arasında uçuşan tüllerle, kadife perdelerle, halılarla ve duvarların yüzüne yansıyıp da

sanki insana birbirlerini kovalıyormuş, birbirlerinin üstüne abanıyormuş, ya da ayrılıp ayrılıp birbirlerine yeniden sarılıyormuş gibi gözüken gölgelerle bu sahneyi tepeden tırnağa süslediğinizi düşünüyorum.

Sonra da, derinleştirmişsinizdir belki... Kapı önlerine ve mum diplerine, yankıları duvarlardaki gölgelerin arasında gezinen alacakaranlık fısıltılar serperken, bu fısıltıların içine de, bir çift kalp gümbürtüsü koymuşsunuzdur sözgelimi. Alev alev büyüyen, ağız dolusu, kucak dolusu, yatak dolusu soluklar koymuşsunuzdur sonra. Solukların sıcaklığını aralaya aralaya uzanan, açlığı titreyişe dönüşmüş, kocaman eller koymuşsunuzdur. Derken, bunların yanına yöresine kılıç gibi parlayıveren bakışlar, boşluğu dişleyen dişler, pis pis kokan gülüşler ve çevreleri kesik hırıltılarla sarılmış ölümden beter irkilişler koymuşsunuzdur ama, ben sizin hayal ettiklerinizi iğneden ipliğe bir kez daha hayal ederek, şimdi buraya cümle cümle, görülmüş resimler gibi sıralamak da istemiyorum.

Hikâyenin bütünlüğü daha fazla çözülmesin diye, bu bölümde de boş bırakılmış birkaç sayfa tadı bulunsun istiyorum çünkü ve böylece hikâye, bir süre de olsa benliğimin sınırlı bakışından kurtulup rahat bir soluk alabilsin, kendisi kalabilsin, ya da anlatmakla ben onu bir yandan yaşatıp bir yandan öldürüyorsam bu güzel günahın birazı da sizin olabilsin istiyorum.

Hem zaten, ben Alaaddin'in korkudan helak olacağı bu nefes kesici sahneyi anlatmaya başlasam bile, büyük bir olasılıkla, daha mum cızırtıları arasında uçuşan tüllerin ağartılarını geçip iki erkek kardeşin yatağına ulaşamadan yan yolda kalabilirim. Artık sonunu kolayca görebildiğimizi sezen hikâye tam da bu noktada birdenbire çark edip kendini yeni kelimelerle geriye doğru kelime kelime silerek, sanki bütün bunların hiçbiri olmamış gibi bizi alıp gene mahzenin zifiri karanlığına götürebilir çünkü. Hatta, bize Alaaddin'i, yaşanmış olabilirliklerin belleğimizde kalan tortularıyla birlikte oraya vardığımızda, hâlâ elinde bıçak, Tatar kızının cesedi başında öylece dikiliyorken gösterebilir. Sonra, Alaaddin orada, cesedin hareketsizliğine yapışıp kalmış da bir türlü kopamıyormuş ve kopamayınca da o hareketsizliği ister istemez aynı şiddetle tekrar ediyormuş gibi günlerce dikilir belki ve elindeki bıçaktan hikâyenin yüzüne günlerce, şıp şıp kan damlar. Hem de, mahzenin boşluğunda, bu boşluğa sığmayan başka bir boşluğu dile getirircesine; sapsarı... O sırada, artık böcek çıtırtıları gezinmez herhalde ortalıkta; arkalarında çizgi çizgi, oyuk

oyuk sessizlikler bırakarak gider, karanlığın içindeki taş kokulu kovuklarına saklanırlar. Alaaddin de bu sessizliklerin, bu şıpırtıların ve ağartılarıyla bu şıpırtıları büsbütün çıplak bırakan duvar taşlarının arasında, ölümü düşünür sürekli. Sımsıkı kenetlenen ağzını bir kerecik bile açmadan, Tatar kızının şeklini alan ölüme kocaman gözlerle baka baka; ölüm nedir, ölüm nedir, nedir ölüm, nedir, nedir, diye sorar.

Sonra, işte böyle sorarken, nasıl olduğunu bile anlayamadan, birdenbire belleğindeki geçmişte bulur kendini... Rengârenk Acem halılarının varıp dayandığı, yüzü damar damar süslemelerle dolu, ahşap bir kapının önündedir. Ayaklarında, bir çift heves gibi gözüken, kırmızı fiyonklu, beyaz pabuçlar. Omzundaysa, "Hadi bakalım, hadi..." diye konup kalkan, kupkuru, şefkatli bir el... Kapıyı açıp yavaşça içeri süzülür Alaaddin, odanın ortasına doğru birkaç adım yürür, halıdaki desenin göbeğinde durur, dizlerini kırar ve oturur. Haraptarlı Nafi, kabaca bir minderin üstüne bağdaş kurmuş, upuzun sakalıya köşede oturuyordur. Dizlerinin dibinde, cızır cızır yanan ufacık bir mum vardır. Mumun aydınlığındaysa, neredeyse tabuta benzeyen, kapkalın bir kitap... Alaaddin, işte o kitaba gözlerini dikmiş heyecanla bakıyor, heyecanla bekliyor, hatta dizlerinin üstünde duran küçücük ellerini yavaşça kımıldatıp arada bir ter basan avuçlarını havalandırıyordur ama, Haraptarlı Nafı hâlâ yüzünü kaldırıp ona bir kerecik olsun bakmamıştır. Derin bir uykudadır sanki. Gözkapaklarının ayrı, ellerinin ayrı, dizlerinin ayrı uyuduğu, bambaşka ve derin bir uykuda... Derken, saatlerdir eşyaların sessizliği, kuşların rüyaları, kitapların ruhları, kelimelerin renkleri ve yıldızların işitilmeyen gürültüleri üzerine karşılıklı konuşuyorlarmış da söz sırası şimdi kendisine gelmiş gibi; "Hocam, hayat nedir?" diye sorar Alaaddin. Haraptarlı Nafi de, sakalını bir süre sıvazladıktan, yüzünü çevirip bir süre penceredeki yıldızlara baktıktan ve ağzını belli belirsiz şapırdattıktan sonra, sanki yanıtı çoktan hazırmış da nicedir onu susuyormuş gibi; "Hayat nedir diye sorarsan, bilmiyorum evlat," der emin bir sesle, "sormazsan, biliyorum..."

Alaaddin, sonra ona, ölüm nedir diye sormak ister ama, tam da bunu düşünüp ağzını açtığı anda kendini yeniden mahzenin karanlığında bulur.

Böyle bile olsa, başka bir olabilirliğe sarılıp şimdi ben mahzendeki Alaaddin'in o sırada yaptıklarından ne denli pişmanlık duyacağını, akıp giden zamanı geri getirebilmek için karanlığı avuçlayıp avuçlayıp nasıl sarsacağını, ardından hıçkıra hıçkıra aylarca nasıl gözyaşı dökeceğini, artık

kendisine gizliden gizliye yiyecek getiren de olmayınca her gün oturup Tatar kızının etlerini uzun ve gönülsüz çiğneyişlerle biraz biraz nasıl yiyeceğini, ama ne kadar yerse yesin giderek nasıl iğne ipliğe döneceğini, sonra içinde büyüyen suçluluk duygusunu sesiyle birlikte dışarı atmak istercesine birdenbire Tatar kızının adını haykırıp bir gün kendi kendini nasıl ele vereceğini ve bütün bu olup bitenlerden sonra, merdiven basamaklarından saçı sakalı birbirine karışmış kopkoyu bir karanlık halinde sürüklenip götürülürken, dönüp omzunun üzerinden kederli bir yüzle geride kalan Tatar kızının kemiklerine nasıl iç çekerek bakacağını da anlatmak istemiyorum.

Benim o gün başımı çevirip türbeye baktığım anda hissettiğim yorgunluk, böyle çalakalem yazılıp insanı bir meraktan diğerine sürükleyecek ilginç hikâyeler zinciriyle açıklanabilecek türden değildi çünkü.

Benimkisi, hiçbir zaman hiçbir şeyle açıklanamayacak kadar derin, hiç kimsenin anlayamayacağı ölçüde karmaşık ve acayip bir yorgunluktu.

Öyle ki, geride kalan taş döşeli sokaklardan büyük büyük caddelere, şehrin tepelere doğru tırmanan boz bulanık görüntüsüne, bu görüntüyü ayakta tutan gürültüsüne, derinlere çöken kirine, kapılardan taşıp parkları ve meydanları tıklım tıklım dolduran apartman yalnızlıklarına, kayıplara karışmış iri gözlü cüceler gibi bu yalnızlıkların gölgesinden uzak uzak bakan çocuklara, sonra sabahtan akşama dek bir yerden bir yere çeşitli bahaneler ve külüstür otobüslerle taşınan insan suretindeki sıkıntılara, bu sıkıntıları süsleyen şarkılarla kitaplara, karanlık sokaklarda karanlık sakallarıyla dolaşan beli silahlı adamlara, yıkıldı yıkılacak işhanlarına, beti bereketi uçmuş tozlu dükkânlara, harap çarşılara, renk renk ışıklar içerisinde yüzen lüks alışveriş merkezlerine, buralara girip çıkan ıssız kadınlara ve yüzlerini hiç görmediğim daha milyonlarca insanla milyonlarca eşyaya kadar hemen hemen herkes ve her şey bir an için bende yaşamıştı sanki... Ya da ruhumun olanca diriliğiyle ben bütün bu sayıp döktüklerimi doğuran, bunları kat kat çevreleyen ve gelecekte gene bunlardan doğup çeşitli kılıklarda boy gösterecek olan hikâyelerin hepsini birden yaşamıştım.

O gün orada, uzun bir zamanın derinliklerine gömülen Alaaddin'in hikâyesindeki mahzenin karanlığında hâlâ bembeyaz birer kelime gibi ağarıp duran Tatar kızının kemiklerini, belli belirsiz de olsa görebiliyordum

bu yüzden; o kemiklerin duruşunda katmerlenen korkunç bir hareketsizliğin yüzlerce yıl öteden gelip yavaş yavaş benim kıpırtılarıma sızdığını sezebiliyor, hatta bir yanımla Asip Dağı'nın eteklerindeki türbenin önündeyken, bir yanımla da gidip gövdesinden kopmuş avare bir ruh gibi başka yerlerde gezindiğimi hissedebiliyordum.

Bir oluyor, kırkına merdiven dayamış yorgun bir kadın edasıyla çürük duvar gölgeleri arasında soluk alıp veriyordum bu gezintilerde sözgelimi; bir oluyor, nedenini bilmediğim bir suçluluk duygusunun ağırlığı altında ezim ezim eziliyor; bir oluyor, insanlık en aşırı ölçüsünü ancak ölçüsüzlerde anlar diye olmadık yerlerde olmadık çılgınlıklar yapıyor; bazen pençesinde kıvrandığım hayalî acılarla birlikte uzak bir zamanın uzak bir köşesinde öylece oturuyor; bazen çevrelerine yaşama sevinci saçan ya da çevrelerindeki yaşama sevincini yok edecek kadar hüzünlü gözüken güzel insanlarla karşılaşıp körkütük âşık oluyor, bazen nerede olduğu bilinmeyen dev bir kütüphanenin içinde yaşadığı romanı arayan yarıdeli bir roman kahramanı gibi kayboluyor; sonra koşa koşa uykulu mumlarla aydınlatılmış alacakaranlık bir koridor diye çeşitli değişimlerin, araştırmaların, kovalamacaların, fedakârlıkların, bilmecelerin, keşiflerin ve serüvenlerin içinden geçip kendimi salaş sokakların karmaşasına atıyor ve sonuçta Asip Dağı'nın eteklerine gelip gene türbenin önündeki gövdeme yerleşiyordum ki, birdenbire bütün yorgunluğumdan sıyrıldım.

Dönüp bana bakan Alaaddin'le göz göze gelmiştim çünkü...

1997